

תורת חסד

ביבליוגרפיה של כתבי הרב אהרן ליכטנשטיין זצ"ל

מהדורה רביעית – תשפ"ג

הוכן על-ידי הרב דב קרול

המהדורה הראשונה של הביבליוגרפיה של כתבי הרב ליכטנשטיין הוכנה על-ידי הרב נתנאל הלפגוט ופורסמה בכתב-העת טרדישון, גליון 2, 25 (חורף 1990), עמ' 58-65.

המהדורה השנייה עודכנה על-ידי פרופ' אביעד הכהן בשנת תשנ"ד, ופורסמה בעלון שבות – בוגרים גליון ג (תמוז תשנ"ד), עמ' 135-145.

המהדורה השלישית הוכנה על-ידי הרב דב קרול, והוצגה לראשונה לרב ליכטנשטיין לכבוד יום הולדתו השבעים-וחמש (יום ירושלים, תשס"ח). היא פורסמה בעלי עציון גליון 16 בשנת 2009 (תשס"ט) בגליון מיוחד שהודפס לכבודו של הרב ליכטנשטיין. גירסה מקוונת של מהדורה זאת גם היתה מתעדכנת לפרקים.

אנו מציגים כעת מהדורה רביעית, עם עדכון והוספה של מאות קישורים, עדכונים ותיקונים של הרבה הפניות פנימיות, ובנוסף הוספת הערות לפי הצורך לעזרת המשתמש. נוספו גם קטגוריות נוספות כדי לסייע במציאת החומר. אנו מתכוונים לעדכן גם מהדורה זאת לפרקים, בעז"ה. גירסה זאת עודכנה לאחרונה בתאריך כ"ג ניסן תשפ"ה (21.4.25).

כפי שנעשה במהדורות קודמות, כל מאמר שנכתב או מסוכם על-ידי אחרים, על-פי דבריו או כתביו של הרב ליכטנשטיין, מסומן בכוכבית. מתוך כלל המאמרים, 290 מהם נכתבו על-ידי הרב בעצמו (כולל תרגומים של מאמרים שהוא כתב), ועוד 989 מאמרים הינם שיכתובים, תמלולים וסיכומים על-ידי תלמידים. בכל קטגוריה, המאמרים שנכתבו על-ידי הרב ליכטנשטיין מופיעים בהתחלה, ואחר-כך המאמרים שמסומנים בכוכבית – ובכל קטגוריה, המאמרים בעברית מופיעים בקדימות למאמרים באנגלית.

ישנם קישורים בודדים שמפנים לאתרים שדורשים הרשמה מהמשתמש.

ביבליוגרפיה זו מפנה לחומרים כתובים. ניתן למצוא שיעורי שמע של הרב ליכטנשטיין באתר של בית המדרש הוירטואלי של ישיבת הר עציון – בעברית ובאנגלית, ובאתר של ישיבת רבנו יצחק אלחנן – ישיבה אוניברסיטה שנקרא YUTorah online.

ניתן להפנות תיקונים או מקורות נוספים אליי במייל: dovkaroll@gmail.com.
הכתבים מאורגנים לפי הקטגוריות המופיעות להלן (לאחר התיאור המקביל באנגלית):

Torat Chesed

Bibliography of Harav Aharon Lichtenstein zt”l

4th edition – 5783 (2022)

Prepared by Rav Dov Karoll

The first edition of Harav Lichtenstein’s bibliography was published by Rav Nathaniel Helfgot in [*Tradition*, volume 25:2 \(Winter, 1990\), pp. 58-65.](#)

The second edition was updated by Dr. Aviad Hachohen in 1994 and published in [*Alon Shevut – Bogrim*, volume 3 \(Tamuz 5754\), pp. 135-45.](#)

The third edition was updated and prepared by Rav Dov Karoll and presented initially to Harav Lichtenstein on his seventy-fifth birthday (*Yom Yerushalayim*, 5768). It was published in *Alei Etzion*, volume 16, in 2009 (5769), in a special edition in honor of Harav Lichtenstein. An online version of the bibliography was also updated periodically.

This fourth edition is presented with hundreds of updated/corrected hyperlinks, along with updated information on cross-references and interconnections between articles as well as reference notes as relevant. A few new categories have also been identified and added at the end. This version will also be updated periodically, **בעתיד**. The current version was last updated on 23 Nisan 5785, April 21, 2025.

Following the protocol of previous versions, **asterisks** indicate articles that were written by others, based on Harav Lichtenstein’s *shiurim* or *sichot*. 290 items are articles (or translations of articles) written by Harav Lichtenstein himself, with an additional 989 entries that are adaptations by his students. Items written by Harav Lichtenstein himself appear at the beginning of each category, Hebrew followed by English.

Note that a small number of links point to websites where a login and/or subscription is required to access the article.

This bibliography references only written materials. Audio *shiurim* and *sichot* by Harav Lichtenstein can be found on the VBM’s audio archives for [English](#) and [Hebrew](#) and at [YUTorah Online](#).

Please address corrections or additional sources to dovkaroll@gmail.com.

The writings are organized according to the following categories:

א. ספרים – Books
 ב. זרעים – *Seder Zera'im*
 ג. מועד – *Seder Mo'ed*
 ד. נשים – *Seder Nashim*
 ה. נזיקין – *Seder Nezikin*
 ו. קדשים – *Seder Kadashim*
 ז. טהרות – *Seder Taharot*
 ח. שמיטה – *Shemitta*
 ט. חיי משפחה, מעמד האשה וחברה מעורבת – *Family Life, Women's Status and Intergender Relations*
 י. מוסר והלכה – *Morality and Halakha*
 יא. מחשבה והשקפה – *Philosophy and Jewish Thought*
 יב. תלמוד תורה – *Torah Study*
 יג. תשובה – *Repentance*
 יד. יהדות וחכמה/תרבות – *Torah and General Culture/Knowledge*
 טו. בין ישראל לעמים, גירות – *Jews and Gentiles, Conversion*
 טז. יחסים בין יהודים – *Relationships between Jews*
 יז. ציונות דתית, מדינת ישראל וצה"ל – *Religious Zionism, State of Israel, Israel Defense Forces*
 יח. אירועי ובעיות זמננו בארץ – *Contemporary Issues and Current Events, Israel*
 יט. יהדות אורתודוקסית בתפוצה – *Diaspora Orthodoxy*
 כ. בראשית – *Bereishit*
 כא. שמות – *Shemot*
 כב. ויקרא – *Vayikra*
 כג. במדבר – *Bemidbar*
 כד. דברים – *Devarim*
 כה. ימים נוראים וסוכות – *High Holidays and Sukkot*
 כו. חנוכה – *Chanukka*
 כז. עשרה בטבת ויום השואה – *Asara Be-Tevet and Yom Ha-Shoah*
 כח. תענית אסתר ופורים – *Ta'anit Esther and Purim*
 כט. פסח – *Pesach*
 ל. יום העצמאות – *Yom Ha-Atzma'ut*
 לא. יום ירושלים – *Yom Yerushalayim*
 לב. שבועות – *Shavu'ot*
 לג. שבעה עשר בתמוז ותשעה באב – *Shiva Asar Be-Tammuz and Tisha Be-Av*
 לד. דברי הספד וזיכרון – *Eulogies and Memorial Articles*
 לה. מחשבת וחיי הגר"ד סולובייצ'יק ז"ל – *The Rav z"l*
 לו. ישיבת הר עציון – *Yeshivat Har Etzion*
 לז. לשון וספרות – *Language and literature*
 לח. לימוד תנ"ך – *Bible Study*
 לט. ישיבה אוניברסיטה – *YU-RIETS*
 מ. הקדמות והסכמות – *Introductions and Approbations*
 מא. שונות – *Miscellaneous*

א. ספרים – Books

1. **מנחת אביב: חידושים ועיונים בש"ס**, עורך: הרב אליקים קרומביין, ירושלים תשע"ד, 608 עמודים.
2. **קדושת אביב: עיונים בקדושת הזמן והמקום**, הכין וערך: ש"י ליכטנשטיין, ירושלים תשע"ז, 440 עמודים.
3. **מוסר אביב: על מוסר אמונה וחברה**. עורכים: אביעד הכהן וראובן ציגלר, ירושלים תשע"ו, 295 עמודים.
4. **רוח אביב: על עבודת ה', משפחה וקהילה**. עורכים: ראובן ציגלר והרב אליקים קרומביין, ירושלים, תשפ"ב, 354 עמודים.
5. * **סידרת שיעורי הרב אהרן ליכטנשטיין: תרומות, פסחים, גיטין, דינא דגרמי, בבא מציעא – השואל, בבא בתרא – חזקת הבתים, הוריות, זבחים, טהרות** [לערכים המלאים, ראה על סדר הש"ס להלן].
6. * **באור פניך יהלכון: מידות וערכים בעבודת ה'**, ערך ראובן ציגלר, ספריית הגיונות, הוצאת תבונות (אלון שבות, תשס"ו), 213 עמודים; בהוצאת ידיעות ספרים, תל-אביב, תשע"ב, 270 עמודים; **VBM – באור פניך יהלכון: ערכים ומידות בעבודת ה'** [תרגום של מקור 16].
7. * **מבקשי פניך: שיחות עם הרב אהרן ליכטנשטיין**, מאת הרב חיים סבתו, ידיעות ספרים (2011), 281 עמודים [תורגם במקור 17].
8. * **תקווה לדורשיך: על תשובה ועבודת ה'**, עריכה ועיבוד: מרדכי ברגר וראובן ציגלר, ספרי מגיד, ירושלים תשפ"א, 259 עמודים [תרגום של מקור 18 בהוספת פרק].
9. * **בשובך לציון: שיחות הרב יהודה עמיטל והרב אהרן ליכטנשטיין ליום העצמאות וליום ירושלים**, עורך: קלמן נוימן, ידיעות אחרונות, ירושלים תשפ"ב, 412 עמודים.
10. * **בדרשם פניך: פרקי תשובה**, עריכה: הרב חיים נבון, ידיעות אחרונות, תשפ"ג, 191 עמודים.
11. Henry More: *The Rational Theology of a Cambridge Platonist*, Harvard University Press, (Cambridge, 1962) [Publication of source 1239].
12. [*Leaves of Faith, volume 1: The World of Jewish Learning*, Ktav, Jersey City, 2003, 250 pages.](#)
13. [*Leaves of Faith, volume 2: The World of Jewish Living*, Ktav, Jersey City, 2004. 367 pages.](#)
14. *Varieties of Jewish Experience*, Ktav, Jersey City, 2011, 317 pages.
15. *Values in Halakha: Six Case Studies*, Mishnat HaRAL / Yeshivat Har Etzion / Maggid Books, Jerusalem, 2023, 342 pages.
16. * [*By His Light: Character and Values in the Service of God*, ed. Reuven Ziegler, Ktav - Yeshivat Har Etzion, Jersey City/Alon Shevut, 2003; VBM: By His Light – Developing a Torah Personality](#) [Translated in source 6].
17. * *Seeking His Presence: Conversations with Rabbi Aharon Lichtenstein*, by Haim Sabato, Yedioth Books, Tel Aviv, 2016, 353 pages [Translation of source 7].

18. * *Return and Renewal: Reflections on Teshuva and Spiritual Growth*, adapted and edited by Michael Berger and Reuven Ziegler, Maggid, 2018, 228 pages [Translated in source 8 with an added chapter].

ב. זרעים – Seder Zera'im

19. "בענין פטור הפקר במתנות עניים, תרומות ומעשרות", **הדרום** גליון כג (תשכ"ו), עמ' 180-210; **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 3-47.
20. "בענין מצוות פאה", **עלון שבות**, שנה ד (תשל"ג), גליון ד, עמ' 21-23; בעריכה חדשה: **שבועות** (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדן, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ב, עמ' 193-195.
21. "בענין דין קול רם בברכת כהנים ומקרא ביכורים", **עלון שבות**, שנה ה (תשל"ד), גליון י, עמ' 3-11.
22. "בענין קול בתפילה" (א), **עלון שבות**, שנה ה (תשל"ד), גליון יא, עמ' 3-19; "בענין קול בתפילה (1): **VBM הלכה: אורח חיים**; "בענין קול בתפילה" (ב), **עלון שבות**, שנה ה (תשל"ד), גליון יד, עמ' 6-20; "בענין קול בתפילה (2)", **VBM הלכה: אורח חיים**; "בענין קול בתפילה" (ג), **עלון שבות**, שנה ה (תשל"ד), גליון יז-יח, עמ' 39-54; "בענין קול בתפילה (3)", **VBM הלכה: אורח חיים**; "קול בתפילה", **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 163-199 [תורגם במקור 68].
23. "בענין הבאת ביכורים קודם העצרת", **עלון שבות**, שנה ח (תשל"ז), גליון ד, עמ' 21-26; **VBM: חגים - שבועות**.
24. "סעוד תסעוד עימו – השתתפות המקבל בגמילות חסדים", **ספר זכרון לאברהם שפיגלמן**, עורך אריה מורגנשטרן, (תשל"ט, תל-אביב), עמ' 81-93; "סעוד תסעוד עמו", **במעגלי צדק** 2 (תשס"ד), עמ' 4-12; **VBM** – הלכה, **חלק א וחלק ב**; "סעוד תסעוד עמו: השתתפות המקבל בגמילות חסדים", **מוסר אביב: על מוסר, אמונה וחברה**, ירושלים תשע"ו, עמ' 53-68 [תורגם במקור 58].
25. "בענין מצוות שמיטת כספים", **עלון שבות**, שנה יא (תש"מ), גליון 77, עמ' 5-19; "מצוות שמיטת כספים", **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 81-90; **VBM הלכה: יורה דעה**.
26. "הקדמה" (על ברכות הנהנין), **עלון שבות** גליון 105 (תשד"מ), עמ' 2-4.
27. "בענין צירוף מיני תרומה", **עלון שבות**, שנה טו, גליון 108 (תשמ"ד), עמ' 12-26; "צירוף מיני תרומה", **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 69-79; **VBM הלכה: יורה דעה**.
28. "קנין עכו"ם בארץ ישראל", **עלון שבות** גליון 135-136 (תשנ"ב), עמ' 9-23; **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 49-68.
29. "בענין הזכרת שם ומלכות בברכה", **עלון שבות** גליון 151 (תשנ"ח), עמ' 13-18; **VBM - הלכה: אורח חיים** [תורגם במקור 59].
30. "בענין צדקה בארץ ישראל ובחול"ל", **שערי שמואל: ספר זכרון לשמואל קלוגהפט ז"ל** (עורך: יצחק אלפסי), בת-ים, תש"ס, עמ' 22-29; **VBM הלכה: יורה דעה** – **חלק א וחלק ב**; "צדקה בארץ ישראל ובחוץ לארץ", **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 107-115 [תורגם במקור 60].
31. "בענין מצות הפרשת חלה", **אור המזרח כרך נ', חוברות א-ב** (תשס"ה), עמ' 19-28.

32. "בענין נטילת חלק בארץ על ידי שבט לוי", **ספר זבד טוב: מוקדש לכבוד מורנו הגאון רבי זבולון חרל"פ שליט"א** (עורך: ארי שלמה זץ), תשס"ח, עמ' שצט-תיא; נטילת חלק בארץ ישראל על ידי שבט לוי", **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 91-106.
33. "קדושת שמיטה ויובל", **קדושת אביב: עיונים בקדושת הזמן והמקום**, ירושלים תשע"ז, עמ' 167-205 [ראה במקביל במקור 55 בעברית, ובתרגום מקור זה במקור 66].
34. "קדושת ארץ ישראל", **קדושת אביב: עיונים בקדושת הזמן והמקום**, ירושלים תשע"ז, עמ' 261-347.
35. * "שמיטה", **דף קשר א (תשמ"ו)**, גליון 20; **עלון שבות קשר תפוצות** גליון 10 (תשמ"ו), עמ' 12-14; "גדרי איסורי עבודת קרקע בשמיטה מן התורה", **VBM – הלכה: יורה דעה**; "שמיטה (חרישה וזריעה)", **דף קשר א (תשמ"ו)**, גליון 21; **עלון שבות קשר תפוצות** גליון 10 (תשמ"ו), עמ' 15-17; "איסורי חרישה ונטיעה בשביעית", **VBM – הלכה: יורה דעה**. [למאמרים העוסקים בשמיטה מבחינה רעיונית, ראה בחלק ח].
36. * "זמן תפילת שחרית", **עלון שבות קשר תפוצות** גליון 11 (תשמ"ז) עמ' 31-35; **דף קשר א (תשמ"ז)**, גליון 72; **VBM – הלכה: אורח חיים** [תורגם במקור 67].
37. * "היתר מכירת הקרקעות בשביעית", **דף קשר א (תשמ"ז)**, גליון 92; **VBM – הלכה: יורה דעה**.
38. * "מצות צדקה – חלק א'", **דף קשר א (תשמ"ח)**, גליון 116; **VBM – הלכה: יורה דעה** [תורגם במקור 62]; "צדקה – מצוות עשה ולאווין" (חלק ב), **דף קשר א (תשמ"ח)**, גליון 120; **VBM – הלכה: יורה דעה** [תורגם במקור 61].
39. * "אמירה לנוכרי בשביעית", **עלון שבות – בוגרים** גליון ג (תשנ"ד), עמ' 67-70.
40. * "דו"ח מצב: על האתגר שבלימוד מסכת ברכות", **דף קשר ט (תשס"א)**, גליון 806.
41. * "סדר קדימויות בגמילות חסדים", **דף קשר גליון 1132 (תשס"ח)**, פורסם שנית ביתר הרחבה **בדף קשר גליון 1216 (תש"ע)**.
42. * **שיעורי הרב אהרן ליכטנשטיין: תרומות**, ישיבת הר עציון, אלון שבות תשפ"ה. כולל בתוכו: "פתיחה – מצוות התרומה", "דעת וכוונה בתרומה", "המינים החייבים בתרומה", "דבר שלא נגמרה מלאכתו", "הפרשה מן הרע על היפה", "גדר מאכל", "סדר ההפרשה", "הפרשה באומדן", "הפרשה מן המוקף", "תרומה טמאה", איסור אכילת זר", תשלומי תרומה".
43. * "ברכת הגומל" (חלק א), **VBM – הלכה: אורח חיים**; "מהותה של ברכת הגומל" (חלק ב), **VBM – הלכה: אורח חיים** [תורגם במקור 65; ראה במקביל במקור 44 בעברית].
44. * "בענין ברכת הגומל", **VBM – הלכה: אורח חיים** [מקביל למקור 43 בעברית, שתורגם במקור 65].
45. * "אריכות בתפילה", **VBM – הלכה: אורח חיים** [תורגם במקור 63].
46. * "בענין נטיעה לרבים בעורלה", **VBM – הלכה: יורה דעה**.
47. * "המצוות התלויות בארץ", **VBM – הלכה: יורה דעה** [תורגם במקור 64].
48. * "אכילת אדם כמחייב בחלה", **VBM – הלכה: יורה דעה**.
49. * "בענין הפרשה מן היפה בתרומות ומעשרות", **VBM – הלכה: יורה דעה**.
50. * "פדיון מעשר שני ושביעית", **VBM – הלכה: יורה דעה**.
51. * "ביעור פירות שביעית", **VBM – הלכה: יורה דעה**.
52. * "כפייה על הצדקה", **VBM – הלכה: הלכות מדינה וחברה**.
53. * "קדימויות בצדקה וחסד", **VBM – הלכה: חושן משפט**.

54. * "חובת הציבור בגמילות חסדים", [VBM – הלכה: הלכות מדינה וחברה](#).
55. * "בין שמיטה ליובל", [VBM – הלכה: יורה דעה](#) [תורגם במקור 66; ראה במקביל במקור 33 בעברית].
56. * "כלאיים", [VBM – הלכה: יורה דעה](#).
57. * "איסור הנאה וכלאי הכרם", [VBM – הלכה: יורה דעה](#).
58. "The Responsibilities of the Recipient of Charity," [AleI Etzion 16 \(2009\)](#), pp. 7-30; VBM Halakha: [Part 1](#) and [Part 2](#); *Values in Halakha: Six Case Studies* (Maggid Books, 2023), pp. 319-342 [Translation of source 24].
59. "Mentioning *Shem* and *Malkhut* in Blessings," [VBM Halakha](#) [Translation of source 29].
60. "Tzedaka in Eretz Yisrael and in Chutz La-Aretz," VBM Halakha, [Part 1](#) and [Part 2](#); "Charity in Israel and the Diaspora," [VBM Holiday](#) [Two different translations of Hebrew source 30].
61. * "Tzedaka: Positive and Negative Mitzvot," [VBM Halakha](#) [Translation of part 2 of source 38].
62. * "Tzedaka and Gemilat Chasadim," [VBM Halakha](#) [Translation of part 1 of source 38].
63. * "Prolonging Prayer," [VBM Halakha](#) [Translation of source 45].
64. * "Laws Dependent upon the Land of Israel," [VBM Halakha](#); "Seder Zeraim: The Laws Dependent upon the Land of Israel," [VBM Holiday](#) [Translation of source 47].
65. * "Birkat Ha-Gomel," VBM Halakha, [Part 1](#) and [Part 2](#) [Translation of source 43; see also parallel Hebrew source 44].
66. * "The Difference Between Shemitta and Yovel," [VBM Halakha](#) [Translation of source 55; see parallel Hebrew source 33].
67. * "The Time for Shacharit," [VBM Halakha](#) [Translation of source 36].
68. * "The Need for Voice with Respect to the Amida Prayer," VBM Halakha, [Part 1a](#), [Part 1b](#), [Part 2](#) and [Part 3](#) [Translation of source 22].

ג. מועד – Seder Mo'ed

69. "בענין קיום שבתון ביום הכיפורים", [עלון שבות, שנה ה \(תשל"ג-תשל"ד\)](#), גליון א-ב, עמ' 37-42; [דף קשר ב \(תש"ן\)](#), גליון 201; [VBM – חגים](#) [מעובד במקור 995 בעברית ובתרגום למקור 1003].
70. "תשובה בענין הדלקת נר חנוכה על ידי חיילים הנמצאים בשטח", [עלון שבות, שנה ה \(תשל"ד\)](#), גליון כג, עמ' 35-55; [VBM – חגים](#).
71. "בענין הזכרה מעין המאורע", בתוך הקובץ [נר זיכרון להרב צבי דב קנוטופסקי ז"ל](#) (ירושלים, תשל"ד), עמ' 28-40; "הזכרת מעין המאורע", [מנחת אביב \(תשע"ד\)](#), עמ' 153-162.
72. "שואל ומשיב: בדין הדלקת נר חנוכה לחיילים ומטיילים", [עלון שבות, שנה יב \(תשמ"א\)](#), גליון 84, עמ' 84-88 (הכותרת באתר כמו כותרת [דף קשר](#)); "הדלקת נר חנוכה לחיילים ולמטיילים", [דף קשר ב \(תשמ"ט\)](#), גליון 159; "הדלקת נר חנוכה

- ע"י חיילים הנמצאים בשטח", **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 585-600 [מעובד בתרגום במקור 141].
73. "בעיית תפילת שבת", **שיח יצחק: מאסף לענייני תפילה לזכר יצחק לביא ז"ל**, ערך יהודה שביב, (ירושלים, תש"ס), עמ' 86-105; "התפילה בשבת", **מוסר אביב: על מוסר, אמונה וחברה**, ירושלים תשע"ו, עמ' 136-117 [מתורגם ומעובד ממקור 127].
74. "בענין חיוב סומא בנר חנוכה", **הדרום** גליון נ (תש"ס), עמ' 205-184; "חיוב סומא בנר חנוכה", **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 297-267; VBM - הלכה: **חלק א, חלק ב, חלק ג, חלק ד וחלק ה** [תורגם במקור 131].
75. "שואל ומשיב: בענין חיוב סוכה במשך טיול", **עלון שבות, שנה יג (תשמ"ב), גליון 90, עמ' 78-89**; "חיוב סוכה במשך טיול", **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 584-575; "חיוב סוכה בטיול", **VBM - חגים**: סוכות; מעובד מחדש: "האם מותר לטייל בחג הסוכות?" (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדין, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ה, עמ' 158-150 [תורגם במקור 130].
76. "העוסק בתורה פטור מן המצווה", **בית יצחק גליון טז - "כבוד הרב" (תשמ"ג), עמ' 187-201**; **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 140-119; VBM - הלכה, **חלק א וחלק ב** [תורגם במקור 129].
77. "בענין מהלך כעומד", **עלון שבות, שנה יז, גליון 113 (תשמ"ו)**, עמ' 20-7; "מהלך כעומד", **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 220-211.
78. "בענין חמץ של הקדש שקיבל עליו אחריות", **המעלות לשלמה: ספר זכרון בהלכה ובאגדה למרן הגאון האדיר, שר התורה הרב ר' שלמה גורן זצוק"ל**, עורך: הרב ד"ר יצחק אלפסי (ירושלים תשנ"ו), עמ' 325-332; "חמץ של הקדש שקיבל עליו אחריות", **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 265-255 [ראה במקביל במקור 120 בעברית ובתרגומו במקור 146].
79. "בעניין ברכה על מילת שני תינוקות", **בית יצחק גליון כט (תשנ"ז)**, עמ' 76-67; "ברכה על מילת שני תינוקות", **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 151-141.
80. "בענין מצוות ימים טובים", **עלון שבות 150: ספר היובל לישיבת הר עציון (תשנ"ח), עמ' 9-20**; VBM הלכה, **חלק א: שמחת יום טוב וחלק ב: תפקיד מצוות היום**; "מצוות ימים טובים", **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 253-241 [תורגם במקור 128]; חלק מהמאמר מעובד במקור 112 בעברית.
81. "בענין אבלות שלשים", בתוך **ספר זכרון כתונת יוסף: יד ושם להאי גברא רבא ויקרא ידידנו ורבנו הרב הגאון ר' יוסף וונפסקי זצ"ל שואל ומשיב וחבר הכולל העליון ישיבת רבנו יצחק אלחנן**, הרב דוד גוטליב, הרב שמואל מאיברוך, הרב דניאל פלדמן, עורכים (ניו יורק תשס"ב), עמ' תלה-תמב; "אבלות שלושים", **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 319-311 [תורגם במקור 133].
82. "שבות מתקן בשבת ויום טוב", **בית יצחק גליון לד (תשס"ב), עמ' 104-125**; **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 239-221.
83. "קטן בנר חנוכה", **באורך נראה אור: קובץ מאמרים לחנוכה לזכרו של סגן דני כהן הי"ד**, עורכים: ישראל רוזנסון ועזריה אריאל, (ירושלים, תשס"ד), עמ' 136-127; **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 310-299; VBM - הלכה: **חלק א וחלק ב** [תורגם במקור 138].
84. "הוצאת מקצת חפץ", **ממגד הארץ ב (תשס"ה)**, עמ' 19-13; **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 210-203.
85. "הקדמה", **שיעורי הרב אהרן ליכטנשטיין: פסחים, תשס"ו, עמ' 5**.

86. "קדושת שבת ויום טוב", קדושת אביב: עיונים בקדושת הזמן והמקום, ירושלים תשע"ז, עמ' 103-3.
87. "קידוש", קדושת אביב: עיונים בקדושת הזמן והמקום, ירושלים תשע"ז, עמ' 105-136.
88. "קדושת יום הכיפורים", קדושת אביב: עיונים בקדושת הזמן והמקום, ירושלים תשע"ז, עמ' 137-165.
89. "קידוש החודש ועיבור השנה", קדושת אביב: עיונים בקדושת הזמן והמקום, ירושלים תשע"ז, עמ' 207-257.
90. * "בענין מצווה הבאה בעבירה" (סיכום שיעור) [מביקור הרב בישיבה לפני עלייתו], עלון שבות, שנה א (תש"ל), גליון ו, עמ' 12; VBM.
91. * "סוכה ולולב כמצוות היום – סיכום שיעור פתיחה בפרק לולב הגזול", דף קשר א (תשמ"ה), גליון 1.
92. * "בדין 'בל תוסיף'", דף קשר א (תשמ"ה), גליון 5.
93. * "בענין מלאכת מחשבת", דף קשר א (תשמ"ז), גליון 86; עלון שבות קשר תפוצות גליון 13, עמ' 18-22 (תשמ"ח); VBM – הלכה: אורח חיים.
94. * "בענין הדס הגזול והיבש", דף קשר א (תשמ"ח), גליון 105.
95. * "בענין גילוח לכבוד שבת בימי ספירת העומר", דף קשר ב (תשמ"ח), גליון 133; VBM – הלכה: אורח חיים [תורגם במקור 151].
96. * "אמירת 'המלך הקדוש' ו'המלך המשפט' בעשרת ימי תשובה", דף קשר ב (תשמ"ט), גליון 150; VBM – הלכה: אורח חיים [מעובד בתרגום במקור 138].
97. * "בענין חובת ביעור ושריפת חמץ ואיסורי הנאה", דף קשר ב (תשמ"ט), גליון 194; עלון שבות קשר תפוצות גליון 18 (תש"ן) עמ' 17-22.
98. * "לא יראה ולא ימצא", דף קשר ג (תש"ן), גליון 228; VBM – חגים [מעובד בתרגום במקור 135; ראה במקביל בפרק שנים-עשר במקור 108 בעברית].
99. * "בענין נענועי לולב בהלל", דף קשר ג (תשנ"א), גליון 253; VBM – חגים [מעובד בתרגום במקור 139].
100. * "הימנעות מחילול שבת בפיקוח נפש", דף קשר ג (תשנ"א), גליון 272; עלון שבות קשר תפוצות גליון 20 (תשנ"א), עמ' 6-8; VBM – הלכה: אורח חיים [מעובד בתרגום במקור 134].
101. * "אירגון פעילות חינוכית שעשויה לגרום לחילול שבת", דף קשר ד (תשנ"ב), גליון 325; עלון שבות קשר תפוצות גליון 21 (תשנ"ג), עמ' 1-5; "ארגון פעילות חינוכית שעשויה לגרום לחילול שבת" VBM – הלכה: אורח חיים [מעובד בתרגום במקור 137].
102. * "בענין שימור מצה", עלון שבות – בוגרים גליון ב (תשנ"ד), עמ' 53-57; VBM – חגים [תורגם במקור 146].
103. * "הדלקת נר חנוכה בבית הכנסת", דף קשר ו (תשנ"ז), גליון 578; VBM – חגים [מעובד בתרגום במקור 142].
104. * "ביטול חמץ", עלון שבות – בוגרים גליון י (תשנ"ז), עמ' 5-23 [ראה במקביל בפרק השביעי של מקור 108 בעברית].
105. * "לחיות על קידוש השם", עלון שבות – בוגרים גליון טו (תשס"ב), עמ' 39-55; "וחי בהם..." : על קידוש השם – אסופת מאמרים (עורך: יצחק אלפסי), גבעתיים,

תשס"ג, עמ' 52-67; VBM – הלכה: הלכות מדינה וחברה, [חלק א' וחלק ב'](#) [תורגם במקור 152].

106. * "תיקון שבת, תיקון יום טוב, תיקון העולם ותיקון האדם", [עלון שבות – בוגרים גליון טו \(תשס"ב\)](#), עמ' 57-78.

107. * "מעשה מצווה שעשוי להביא לחילול שבת", [עלון שבות – בוגרים גליון טז \(תשס"ב\)](#), עמ' 51-60.

108. * [שיעורי הרב אהרן ליכטנשטיין: פסחים](#), ישיבת הר עציון, אלון שבות, תשס"ו. כולל בתוכו: ["תוקפה של בדיקת חמץ"](#) [נדפס בעריכה מסוימת: "בדיקת החמץ וביעורו", פסח (באר מרים, סדרה לחגים) עורך ראשי הרב יעקב מרדכי, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ד, עמ' 101-108], ["בדיקת חמץ לאחר ביטול"](#), ["מועד בדיקת חמץ"](#) [ראה במקביל במקור 119 בעברית], ["שוכר ומשכיר בבדיקת חמץ"](#), ["נאמנות על בדיקת חמץ"](#), ["מקח טעות"](#), ["ביטול חמץ"](#) [ראה במקביל במקור 104 בעברית], ["הפקר כביטול חמץ"](#) [מאמר סיכום על שני המאמרים על ביטול חמץ הודפס תחת הכותרת: "ביטול חמץ", פסח (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מרדכי, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ד, עמ' 119-126], ["חמץ משש שעות ולמעלה"](#), ["שריפת חמץ ביום טוב"](#), ["שמע מינה מדרכי עקיבא תלת"](#), ["בל יראה ובל ימצא"](#) [ראה במקביל במקור 98 בעברית, ועיבוד בתרגום של הנ"ל במקור 135], ["קבלת אחריות"](#), ["ארנונא"](#), ["ייחוד לו בית"](#), ["ביטול חמץ בערב פסח"](#), ["נוסח ברכת המצות"](#), ["עובר לעשייתו"](#), ["עובר לעשייתו בלולב"](#), ["אין ספק מוציא מידי ודאי"](#), ["ספקות בבדיקת חמץ"](#), ["חמץ נוקשה"](#).

109. * "מצות אכילת מרור", [דף קשר גליון 1048 \(תשס"ו\)](#) [תורגם במקור 134].

110. * "תלמוד תורה בסוכה", [דף קשר גליון 1112 \(תשס"ח\)](#) [תורגם במקור 140].

111. * "מינוי שליח ציבור", [דף קשר גליון 1236 \(תשע"א\)](#) [תורגם במקור 157].

112. * "דמות הכפולה של מצוות המועדים", [ראש השנה](#) (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מרדכי, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"א, עמ' 57-63 [עיבוד מתוך מקור 80 בעברית שתורגם במקור 128].

113. * "חיוב נשים בהדלקת נר חנוכה", [VBM – הלכה: אורח חיים](#); בעריכה מסוימת: "חיוב נשים בהדלקת הנרות", [חנוכה](#) (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מרדכי, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ג, עמ' 140-147 [תורגם במקור 143].

114. * "הדלקה מנר לנר", [VBM – חגים](#) [תורגם במקור 144].

115. * "הצורך בעשרה בקריאת המגילה", [VBM – חגים](#) [תורגם במקור 145].

116. * "מכירת חמץ", [VBM – חגים](#) [תורגם במקור 147].

117. * "תערובת חמץ", [VBM – חגים](#) [תורגם במקור 148].

118. * "מצה של איסור", [VBM – חגים](#) [תורגם במקור 149].

119. * "ליל י"ד ולי יום קודם הפסח" [לגבי בדיקת חמץ], [VBM – חגים](#) [ראה במקביל בפרק שלישי של מקור 108 בעברית].

120. * "פסחים דף ה: - חמץ של הקדש", [VBM – גמרא: מסכת פסחים](#); בעריכה קצת שונה: "חמץ של הקדש", [VBM – חגים](#) [תורגם במקור 146]; ראה במקביל במקור 78 בעברית].

121. * "יסודות בעניין ברית מילה", [VBM – הלכה: יורה דעה](#) [תורגם במקור 153].

122. * "בעניין הטפת דם ברית", [VBM – הלכה: יורה דעה](#).

123. * "תהליך המילה", [VBM – הלכה: יורה דעה](#) [תורגם במקור 155].

124. * "מהות מצנת המילה", [VBM – הלכה: יורה דעה](#) [תורגם במקור 154].

125. * "מילה בשבת", [VBM – הלכה : יורה דעה](#) [תורגם במקור 156].
126. * "מצוות לאו ליהנות ניתנו", [VBM – הלכה : יורה דעה](#).
127. "Chapter 6: Prayer on Shabbat," *Leaves of Faith*, volume 2 (2004), pp. 153-177 [Translated and edited in source 73].
128. "The *Mitzvot* of the Festivals," VBM Halakha, [Part 1: Simchat Yom Tov](#) and [Part 2: Role of the Unique Mitzvot](#) [Translation of source 80; see also a Hebrew adaptation of that article in source 112].
129. "Does Involvement in Torah Exempt One from *Mitzvot*?" [Ale Etzion 16 \(2009\), pp. 71-107](#); VBM Halakha, [Part 1](#) and [Part 2](#); "Involvement in Torah as an Exemption from *Mitzvot*," VBM Talmud: Sukka, [Part 1](#), [Part 2](#), [Part 3](#) and [Part 4](#) [Translation of source 76 above].
130. "Travelling and the *Mitzva* of Sukka," [VBM Holiday](#) [Translation of source 75].
131. "Regarding a Blind Person's Obligation in *Mitzvot*," VBM Halakha, [Part 1](#), [Part 2](#) and [Part 3](#) [Translation of source 74].
132. "Can a Child Light Chanuka Candles for a Household?" [VBM Halakha](#) [Translation of source 83].
133. "Sheloshim – The Thirty Day Mourning Period," [VBM Halakha](#) [Translation of source 81].
134. * "The *Mitzva* to Eat *Maror*," [VBM Holiday](#); [VBM Parsha Digest IV:34 Pesach Issue: Chag Rishon \(5782\)](#) [Translation of source 109].
135. * "Owning *Chametz*: *Lo Yera'eh* and *Lo Yimatze*," [VBM Holiday](#); [VBM Parsha Digest VII:28 Vayikra \(5785\)](#) [Adaptation of Hebrew source 98; see also parallel Hebrew source, chapter 12 of source 108].
136. * "Avoiding Emergency Shabbat Violation," [VBM Halakha](#) [Adaptation of Hebrew source 100].
137. * "Educational Programming which Can Lead to Shabbat Desecration," [VBM Halakha](#) [Adaptation of Hebrew source 101].
138. * "Adding '*Ha-melekh Ha-kadosh*' and '*Ha-melekh Ha-mishpat*' During the Ten Days of *Teshuva*," [VBM Halakha](#) [Adaptation of Hebrew source 96].
139. * "The Importance of Shaking the *Lulav* during *Hallel*," [VBM Holiday](#) [Adaptation of Hebrew source 99].
140. * "Torah Study in the *Sukka*," [VBM Holiday](#) [Translation of source 110].
141. * "Lighting Chanuka Candles by Soldiers and Travelers," [VBM Holiday](#) [Adaptation of source 72].
142. * "Lighting Chanuka Candles in the Synagogue," [VBM Holiday](#) [Adaptation of source 103].
143. * "Women's Obligation to Light Chanuka Candles," [VBM Holiday](#); "A Woman's Obligation to Light Chanuka Candles," [VBM Holiday](#) [Translation of source 113].

144. * "Lighting from Candle to Candle," [VBM Holiday](#) [Translation of source 114].
145. * "The Need for a Quorum of Ten for *Megila* Reading," [VBM Holiday](#) [Translation of source 115].
146. * "Shimur Matza," [VBM Holiday](#) [Translation of source 102].
147. * "The Sale of *Chametz*," [VBM Halakha](#) [Translation of source 116].
148. * "*Ta'arovev Chametz* (chametz mixtures)," [VBM Halakha](#) [Translation of source 117].
149. * "Forbidden *Matza*," [VBM Holiday](#) [Translation of source 118].
150. * "*Chametz shel Hekdesh*," [VBM Holiday](#) [Translation of source 120; see also parallel Hebrew source 78].
151. * "Shaving in Honor of Shabbat during the *Omer*," [VBM Holiday](#) [Translation of source 95].
152. * "*Kiddush Hashem*: Sanctifying God's Name," VBM Halakha, [Part 1](#) and [Part 2](#) [Translation of source 105].
153. * "The Mitzva of *Mila*: Fundamental Concepts," [VBM Halakha](#) [Translation of source 121].
154. * "The Essence of the Mitzva of *Mila*," [VBM Halakha](#) [Translation of source 124].
155. * "The Process of Circumcision," [VBM Halakha](#) [Translation of source 123].
156. * "*Mila* on Shabbat," [VBM Halakha](#) [Translation of source 125].
157. * "The Appointment of a *Sheli'ach Tzibbur*," [VBM Halakha](#) [Translation of source 111].

ד. נשים – *Seder Nashim*

158. "לשמה בגט ובעוד מקומות," [בית יצחק גליון יג \(תשכ"ז\)](#), עמ' 84-115; "דין לשמה בגט ובתחומים נוספים," [עלון שבות גליון 156-157 \(תש"ס\)](#), עמ' 13-46; [מנחת אביב](#) (תשע"ד), עמ' 323-357 [ראה במקביל במקור 173 בפרק 18].
159. "חוות דעת הלכתית," נספח ד בתוך חלק ה: ההפלה המלאכותית בישראל, [בריאות הציבור](#), שנה שבע עשרה, מספר 4, [1974], עמ' 495-501; "הפלות מלאכותיות – היבטי הלכה," [תחומין גליון כא \(תשס"א\)](#), עמ' 93-99; "הפלות מלאכותיות, היבטי הלכה," [יישום ההלכה בחיים המודרניים](#), הו"ל ע"י קרן כ"ץ (תל-אביב, תשס"ה), עמ' 101-109; "הפלות מלאכותיות: היבטי הלכה," [רוח אביב](#) (תשפ"ב), עמ' 233-242 [תורגם במקור 180].
160. "בענין ברי על ידי אחר," [בית יצחק גליון כ \(תשמ"ח\)](#), עמ' 176-184; "ברי על ידי אחר," [מנחת אביב](#) (תשע"ד), עמ' 419-428.
161. "חיוב אישה במצוות ייבום," [מאמר יבמין: קובץ חידושי תורה שהתלבנו בחבורת הכולל הגבוה לעיון בישיבת הר-עציון](#), תשס"ד, עמ' 11-25; "חיוב אישה במצוות יבום, ועשה דוחה לא תעשה," [מנחת אביב](#) (תשע"ד), עמ' 359-377.

162. "בעניין הפקעת זיקה על ידי אישות ערווה", מאמר יבמין: קובץ חידושי תורה שהתלבנו בחבורת הכולל הגבוה לעיון בישיבת הר-עציון, תשס"ד, עמ' 87-92; "הפקעת זיקה על ידי אישות ערווה", מנחת אביב (תשע"ד), עמ' 379-386.
163. "איני ניזונת ואיני עושה", בתוך לביתך נאווה קודש: אסופת מאמרים בנושא הנישואין והמשפחה היהודית: פרקי זכרון לזכר נאווה אפלכאום הי"ד. ערך יצחק ברט, ירושלים תשס"ה, עמ' 163-177.
164. * "בדין שליחות בקטן", עלון שבות, שנה ה (תשל"ד), גליון כה, עמ' 28-32.
165. * "פתיחה", קובץ חובות הבעל והאשה (למסכת כתובות), אלון שבות תשד"מ, עמ' 5-6.
166. * "שליחות הבעל והאשה בגט", עלון שבות קשר תפוצות גליון 9 (תשמ"ו), עמ' 8-10; עלון שבות קשר תפוצות גליון 10 (תשמ"ו), עמ' 8-10; דף קשר א (תשמ"ו), גליון 17.
167. * "מפיהם ולא מפי כתבם", עלון שבות קשר תפוצות גליון 10 (תשמ"ו), עמ' 1-8; דף קשר א (תשמ"ו), גליון 25.
168. * "מפיהם ולא מפי כתבם ביחס לשטרות" (חלק ב), דף קשר א (תשמ"ו), גליון 27.
169. * "תכנון המשפחה ומניעת הריון", עלון שבות בוגרים גליון 6 (תשמ"ח), עמ' 19-33; VB – הלכה: הלכות טכנולוגיה ורפואה.
170. * "שיעורי חזרה במס' גיטין מפי מורנו הרב אהרן ליכטנשטיין", עלון שבות, שנה יז, גליון 115, עמ' 44-10 עם מקורות ומפתחות עמ' 44-50; עלון שבות גליון 140-141 (תשנ"ד), עמ' 42-69 עם מקורות ומפתחות, עמ' 70-73.
171. * "למשמעותם הערכית של דיני אונס ומפתה", עלון שבות – בוגרים גליון יד (תשס"א), עמ' 71-90.
172. * "בענין יציאה מארץ ישראל לחו"ל", דף קשר ט (תשס"ב), גליון 874; בעריכה שונה: "יציאה מארץ ישראל לחוץ לארץ", VB – הלכה: יורה דעה [תורגם במקור 183].
173. * שיעורי הרב אהרן ליכטנשטיין: גיטין, ישיבת הר עציון, אלון שבות, תשס"ט. כולל בתוכו: "גירושין על ידי גט" [ראה במקביל במקור 177, ובתרגומו במקור 185], "יסודות שטרות", "זמן בשטרי קידושין ובגיטין", "תקנת זמן בגט", "כולכם כתבו גט לאשת", "כתיבת הגט", "גט של איסורי הנאה", "דינים שונים בכתיבת הגט", "נתינת חלקית של הגט", "בעלות על הגט", "נתינת גט בחצר ובד עבד", "מחובר ומחוסר קציצה", "עדי מסירה או חתימה כרתי", "עדי מסירה או חתימה – המשך", "כתיבת גט על ידי חרש שוטה וקטן", "שליח להבאת הגט", "שליח להבאת הגט – המשך", "לשמה" [ראה במקביל במקור 158], "ברירה", "גט שאבד", "שליח עושה שליח", "ביטול שליחות הגט", "זכייה בגירושין", "נאמנות שליח לגירושין", "גירושין נערה, קטנה ושוטה", "שלוש מידות בקטן", "מילי ו'אומר אמרו", "עילות לגירושין".
174. * "מצות קידושין", VB – הלכה: אבן העזר [ראה במקביל במקור 175 בעברית (סיכום של שיעור מקביל) ובתרגומו במקור 184 באנגלית].
175. * "בענין מצוות קידושין", VB – הלכה: אבן העזר [תורגם במקור 184; ראה במקביל במקור 174 בעברית (סיכום של שיעור מקביל)].
176. * "מצוות פרו ורבו ומצוות שְׁבֶּת", VB – הלכה: אבן העזר, חלק א וחלק ב [תורגם במקור 182].
177. * "בענין גירושין על ידי גט", VB – גמרא: מסכת גיטין [תורגם במקור 185; ראה במקביל בפרק הראשון במקור 173].
178. * "בענין סימנים", VB – גמרא: מסכת גיטין [תורגם במקור 186].

179. * "שיעור פתיחה למסכת קידושין", [VBM – גמרא: מסכת קידושין](#) [מעובד בתרגום במקור 181].
180. "Abortion: A Halakhic Perspective," [Tradition 25:4 \(Summer, 1991\)](#), pp. 3-12. Reprinted in *Leaves of Faith*, volume 2 (2004), pp. 241-253; [VBM Halakha](#) [Translation of source 159].
181. * "Shiur Peticha – Opening Shiur on Massekhet Kiddushin," [VBM Gemara \(Kiddushin\)](#) [Adaptation of Hebrew source 179].
182. * "'Peru u-Revu' and 'Shevet,'" [VBM Halakha](#), [Part 1](#) and [Part 2](#) [Translation of source 176].
183. * "The Prohibition of Leaving Eretz Yisrael," [VBM Halakha](#) [Translation of source 172].
184. * "Shiur #20: The Mitzva of Kiddushin," [VBM Halakha](#) [Translation of source 175; parallel to Hebrew source 174].
185. * "Gittin Chapter 2 – 17a: Introduction: Divorce By Way of a Get," [VBM Talmud – Gittin](#) [Translation of source 177; see also parallel Hebrew source 173 (first chapter)].
186. * "Daf 27a-27b: Identifying Marks," [VBM Talmud – Gittin](#) [Translation of source 178].

ה. נזיקין – Seder Nezikin

187. "בענין חצי דבר בגניבה ומכירה בנפש", [בית יצחק גליון ז' \(תש"ח\)](#), עמ' 80-87; "חצי דבר בגניבה ומכירה בנפש", [מנחת אביב \(תשע"ד\)](#), עמ' 469-477.
188. "בענין סמיכה בא"י ובחוץ לארץ", [בית יצחק גליון ח \(תש"ט\)](#), עמ' 82-98; "סמיכה בארץ ישראל ובחוץ לארץ", [מנחת אביב \(תשע"ד\)](#), עמ' 479-498.
189. "לבירור 'כופין על מדות סדום'", בתוך: [הגות עברית באמריקה](#), כרך ראשון (תל-אביב, תשל"ב), עמ' 362-363; [מוסר אביב: על מוסר, אמונה וחברה](#), ירושלים תשע"ו, עמ' 69-97 [תורגם במקור 226].
190. "בענין שבועה בשואל", [בית יצחק גליון כד \(תשנ"ב\)](#), עמ' 210-235; "שבועה בשואל", [מנחת אביב \(תשע"ד\)](#), עמ' 389-417.
191. "בענין שבועת הפקדון", [עלון שבות גליון 153 \(תשנ"ט\)](#), עמ' 11-20; "שבועת הפקדון", [מנחת אביב \(תשע"ד\)](#), עמ' 429-439.
192. "בענין אסמכתא במחילה", [עלון שבות גליון 159 \(תשס"א\)](#), עמ' 9-23; "אסמכתא במחילה", [מנחת אביב \(תשע"ד\)](#), עמ' 441-457.
193. "בענין הכשר לעדות של הנשבע לשוא", [ממגד הארץ גליון א' \(תשס"ד\)](#), עמ' 17-26; [מאמר הפלאה: קובץ חידושי תורה שהתלבנו בחבורת הכולל הגבוה לעיון בישיבת הר עציון \(תשע"ה\)](#), עמ' 263-270; "הכשר לעדות של הנשבע לשוא", [מנחת אביב \(תשע"ד\)](#), עמ' 459-467.
194. "בית דין של כ"ג", [אפיקי יהודה: ספר זכרון להרב יהודה גרשוני זצ"ל: קובץ מאמרים בענייני מלכות, משפט וחברה](#), איתמר ורהפטיג, עורך (ירושלים, תשס"ה), עמ' 229-241; [מנחת אביב \(תשע"ד\)](#), עמ' 499-511.
195. "הקדמה", [שיעורי הרב אהרן ליכטנשטיין: הוריות, אלון שבות, תשע"ג](#), עמ' 5-6.

196. * "שו"ת – שימוש בכלים ללא טבילה", [עלון שבות, שנה ה' \(תשל"ד\), גליון יג, עמ' 32-36](#).
197. * "ואהבת לרעך כמוך", [עלון שבות קשר תפוצות](#) גליון 1 (תשמ"ג), עמ' 10-20; "מצוות ואהבת לרעך כמוך", [VBM – הלכה: יורה דעה](#) [תורגם בחלק ב של מקור 231].
198. * "בעניין דין אסמכתא בכרטיס מפעל הפיס", [עלון שבות קשר תפוצות](#) גליון 10 (תשמ"ו), עמ' 18-21; [דף קשר א \(תשמ"ו\), גליון 23; VBM – הלכה: חושן משפט](#).
199. * "בענין 'הוכח תוכיח את עמיתך'", [דף קשר א \(תשמ"ו\), גליון 32; VBM – הלכה: יורה דעה](#) [מעובד בתרגום במקור 227; ראה במקביל גם במקור 220 בעברית ובתרגומו במקור 231].
200. * "והארץ לא תמכר לצמיתות", [דף קשר א \(תשמ"ו\), גליון 44; VBM – הלכה: יורה דעה](#) [ראה במקביל במקור 214 בעברית ובתרגומו במקור 232].
201. * "שיעור כללי בעניין כוונה ודעת בקניין", [דף קשר ב \(תש"ן\), גליון 219; עלון שבות קשר תפוצות](#) גליון 18 (תש"ן) עמ' 22-26; בעריכה מסוימת: "דעת וכוונה בקניין", [VBM – הלכה: חושן משפט](#).
202. * "בענין גידול שיער ארוך", [דף קשר ז \(תשנ"ח\), גליון 663; VBM – הלכה: יורה דעה](#) [תורגם במקור 228].
203. * "שבועה למפרע: איסורי השבועה", סיכום שיעור פתיחה למסכת שבועות, [דף קשר ח \(תש"ס\), גליון 758](#).
204. * "איסור הוצאת שם שמים לבטלה", [עלון שבות – בוגרים גליון יד \(תשס"א\), עמ' 91-108](#).
205. * "המוציא מחבירו עליו הראיה", שיעור פתיחה למסכת בבא מציעא, [עלון שבות גליון 163 \(תשס"ד\), עמ' 11-25](#).
206. * "שו"פטים ושו"טרים תתן לך" על מצוות מינוי דיינים", שיעור פתיחה למסכת סנהדרין, [עלון שבות – בוגרים גליון כ \(תשס"ה\), עמ' 27-52](#).
207. * [שיעורי הרב אהרן ליכטנשטיין: דינא דגרמי, ישיבת הר עציון, אלון שבות, תש"ס, 200 עמודים. כולל בתוכו: "שיעור פתיחה", "ייסודות חיוב גרמי", "היזק שאינו ניכר \(א\)", "היזק שאינו ניכר \(ב\)", "היקף דין גרמי", "הגדרת גרמי \(א\)", "הגדרת גרמי \(ב\)", "דבר הגורם לממון \(א\)", "דבר הגורם לממון \(ב\)", "אש", "גרמי וכלאי הכרס", "האיסור להזיק", "גרמי והרחקת נזיקין \(א\)", "גרמי והרחקת נזיקין \(ב\)".](#)
208. * [שיעורי הרב אהרן ליכטנשטיין: בבא מציעא – השואל, ישיבת הר עציון, אלון שבות, תשס"ג, 337 עמודים. כולל בתוכו: "ייסודות חיובי שומרים", "סיווג שומרים", "רמת שמירה", "תחילתו בפשיעה וסופו באונס \(א\)", "תחילתו בפשיעה וסופו באונס \(ב\)", "מתנה על מה שכתוב בתורה בשומרים", "דין בבעלים", "האיבעיות של רמי בר חמא", "בעל בנכסי אשתו", "מתה מחמת מלאכה", "תשלומי שומרים", "החלת שמירה", "חלות שמירה", "סיום שמירה", "יציאה לחולין \(א\)", "יציאה לחולין \(ב\)", "מעילה במחובר \(א\)", "מעילה במחובר \(ב\)", "מעילה במחובר \(ג\)", "תשלומים בהדיט ובהקדש", "שיטת סומכוס".](#)
209. * [שיעורי הרב אהרן ליכטנשטיין: בבא בתרא – חזקת הבתים, ישיבת הר עציון, אלון שבות, תשס"ד, 334 עמודים. כולל בתוכו: "ייסודות חזקת ג' שנים", "מעשה התזקה", "רציפות החזקה", "מינו למפרע", "חזקה שאין עמה טענה", "עדות מוכחשת", "זילותא דבי דינא", "מעלן לכהונה על פי עד אחד", "מעשה דרבא בר שרשום", "מינו לאפטורי משבועה", "קריבה דרב אידי בר אביו", "נסכא דרבי](#)

- אבא – אופי דין שבועה, "ממון המוטל בספק", "הנהו עיזי דאכלו חושלי", "מחאה", "מודעא", "מתנתא טמירתא", "מחילה בטעות", "גדרי הכחשה בעדות", "חזקה בשותף", "נוגע בעדותו", "שעבוד מיטלטלין", "חזקת מיטלטלין", "חזקת אומן", "נתחלפו לו כלים בבית האומן", "תליוהו וזבין", "אמנה ומודעא היו דברינו", "לקח מן האיש וחזר ולקח מן האשה".
210. * "הגדרת כסף", משפטי ארץ: כרך ג – קניין ומסחר (תש"ע), עפרה, עמ' 48-73.
211. * "בעניין מצוות קלות וחמורות", דף קשר גליון 1280 (תשע"ב).
212. * שיעורי הרב אהרן ליכטנשטיין: הוריות, ישיבת הר עציון, אלון שבות, תשע"ג, 260 עמודים. כולל בתוכו: "הגדרת הוראה"; "מעמדו ותפקידו של בית הדין הגדול"; "חוטא שאינו שב מידיעתו"; "מצווה לשמוע דברי חכמים"; "חייב חטאת בתולה בבית הדין"; "קהל ארץ ישראל"; "מרובין ונתמעטו"; "צירוף הוראות שונות"; "הוראה של רוב הדיינים"; "התולה בבית הדין לאחר שחזרו בהם"; "דבר שהצדוקים מודים בו"; "הוראה העוקרת את הגוף"; "הוראות לקויות"; "חייב בית הדין וחייב הקהל"; "עניינים שונים בסוגיית חיוב בית הדין וחייב הקהל"; "חטאת הציבור שמתו בעליה"; "שלוש חטאות מיוחדות"; "פר כהן משיח"; "שעיר עבודה זרה"; "עברות שלא חייבים עליהן קרבן".
213. * "בעלות על חלקת קבר", דף קשר גליון 1326 (תשע"ג).
214. * "מכירת שדה לצמיתות", VBM – הלכה: יורה דעה [תורגם במקור 230, וראה במקביל במקור 200 בעברית].
215. * "ריבית דרבני", VBM – הלכה: יורה דעה [תורגם בחלק א של מקור 233].
216. * "הלוואות אסורות ומותרות באיסור ריבית", VBM – הלכה: יורה דעה [תורגם בחלק ב של מקור 233].
217. * "לפני עיוור לא תתן מכשול", VBM – הלכה: הלכות חברה ומדינה.
218. * "מצוות קבורה", VBM – גמרא: מסכת סנהדרין [תורגם במקור 230].
219. * "העברת נחלה ותפיסת מקום המוריש" (שיעור פתיחה לפרק יש נוחלין), VBM – גמרא: מסכת בבא בתרא [תורגם במקור 234].
220. * "מצות התוכחה (ח"א)", VBM – הלכה: יורה דעה [תורגם בחלק ג של מקור 231; ראה במקביל גם במקור 199 בעברית ובתרגום הנ"ל במקור 227].
221. * "לא תקום ולא תטור", VBM – הלכה: יורה דעה [תורגם בחלק ד של מקור 231].
222. * "המצוות שבין אדם לחבירו", VBM – הלכה: יורה דעה [תורגם בחלק א של מקור 231].
223. * "כבוד הבריות", VBM – הלכה: נושאים שונים [ראה במקביל במקור 470 בעברית, ובתרגומו במקור 229].
224. * "יין נסך בין מבושל", VBM – הלכה: יורה דעה [תורגם במקור 235].
225. * "דין קדימה במצוות", VBM – הלכה: יורה דעה.
226. "Kofin al Middat Sedom: Compulsory Altruism?" *Alei Etzion* 16 (2009), pp. 31-70; "Compelling in the Instance of Midat Sedom," VBM Halakha, Part 1, Part 2 and Part 3; *Values in Halakha: Six Case Studies* (Maggid Books, 2023), pp. 277-317 [Translation of source 189].
227. * "The Mitzva of Tokhecha," VBM Halakha [Adaptation of Hebrew source 199. See also parallel Hebrew source 220 and its translation in part 3 of source 231].
228. * "Letting One's Hair Grow Long," VBM Halakha [Translation of source 202].

229. * "Human Dignity in Halakha," [VBM Halakha](#) [Translation of source 470; parallel to Hebrew source 223].
230. * "The Mitzva of Burial," [VBM Talmud: Sanhedrin](#) [Translation of source 218].
231. * "Mitzvot Bein Adam La-chaveiro – Interpersonal Laws," [VBM Halakha](#) [Translation of source 222]; "Mitzvot Bein Adam La-chaveiro Part 2 - The Mitzva To 'Love Your Neighbor As Yourself'," [VBM Halakha](#) [Translation of source 197]; "Mitzvot Bein Adam La-chaveiro Part 3: The Mitzva of Rebuke," [VBM Halakha](#) [Translation of source 220; see also parallel Hebrew source 199 and its translation in source 227]; "Mitzvot Bein Adam La-chaveiro 4: The Prohibitions against Taking Revenge and Bearing a Grudge," [VBM Halakha](#) [Translation of source 221].
232. * "Selling Land in Perpetuity," [VBM Halakha](#) [Translation of source 214; see also parallel Hebrew source 200].
233. * "The Prohibition of Ribbit by Rabbinic Decree," VBM Halakha, [Part 1](#) [Translation of source 215] and [Part 2](#) [Translation of source 216].
234. * "Inheritance and Taking the Place of the Deceased," [VBM Talmud: Bava Batra](#) [Translation of source 219].
235. * "Yein Nesekh and Cooked Wine," [VBM Halakha](#) [Translation of source 224].

ו. קדשים – Seder Kadashim

236. "בענין פסול טמא' בקדשים", **בית יצחק** גליון ב (תשי"ג), עמ' 110-113; "פסול טמא בקדשים", **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 537-541.
237. "בגדרי חיוב מזוזה" באהלי צה"ל, **עלון שבות, שנה ד** (תשל"ג), גליון א, עמ' 4-10; "חיוב מזוזה באהלי צה"ל", **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 601-608; [VBM – הלכה: יורה דעה](#).
238. "בענין מחשבה ודיבור בקדשים", **מאמר הזבח, ישיבת הר עציון** (תש"ע), עמ' 15-35; "מחשבה ודיבור בקדשים", **מנחת אביב** (תשע"ד), עמ' 543-564.
239. "קדושת ירושלים", **קדושת אביב: עיונים בקדושת הזמן והמקום**, ירושלים תשע"ז, עמ' 361-398.
240. "קדושת הר הבית", **קדושת אביב: עיונים בקדושת הזמן והמקום**, ירושלים תשע"ז, עמ' 399-410.
241. "קדושת החיל ועזרת הנשים", **קדושת אביב: עיונים בקדושת הזמן והמקום**, ירושלים תשע"ז, עמ' 411-416.
242. "קדושת העזרה", **קדושת אביב: עיונים בקדושת הזמן והמקום**, ירושלים תשע"ז, עמ' 417-419.
243. "קדושת בין האולם ולמזבח, אולם והיכל", **קדושת אביב: עיונים בקדושת הזמן והמקום**, ירושלים תשע"ז, עמ' 421-427.
244. "הבית הבנוי", **קדושת אביב: עיונים בקדושת הזמן והמקום**, ירושלים תשע"ז, עמ' 429-433.

245. "קדושת קודש הקודשים", **קדושת אביב: עיונים בקדושת הזמן והמקום**, ירושלים תשע"ז, עמ' 435-440.
246. * "שיעור פתיחה למסכת זבחים", **דף קשר ו (תשנ"ז)**, גליון 608 [ראה במקביל בפרק הראשון של מקור 248 בעברית].
247. * "תשלומין במצוות" [בקרבות ובשאר מצוות], **עלון שבות – בוגרים** גליון יח (תשס"ג), עמ' 15-40.
248. * **שיעורי הרב אהרן ליכטנשטיין: זבחים**, ישיבת הר עציון, אלון שבות, תשנ"ט, 398 עמודים. כולל בתוכו: **"שיעור פתיחה"** [ראה במקביל מקור 246 בעברית], **"חייב לשמה בקדשים"**, **"פסול שלא לשמה"**, **"עניינים שונים בדיון לשמה"**, **"שינוי בעלים"**, **"שינוי קודש ושינוי בעלים"**, **"חטאת ששחטה לשם חולין"**, **"אשם שניתק לרעייה"**, **"קרבת הבאים לאחר מיתה"**, **"כפרת עולה"**, **"לב בית דין מתנה עליה"**, **"קרבת שנשחט לשם קרבן חבירו"**, **"פסח שלא בזמנו"**, **"מותר הפסח"**, **"מחשבין מעבודה לעבודה"**, **"היקש אשם לחטאת"**, **"דיון ימין"** ושיטות התנאים במשנה, **"פסח בי"ד שחרית"**, **"בעלי חיים נדחים"**, **"חלות מחשבת פיגול בעבודות שונות"**, **"זר"**, **"שחיטה, מליקה, ופסול מחשבה"**, **"הולכה"**.
249. * "יציאה לחולין ע"י מעילה", **מעלין בקודש** גליון ד (תשס"ב), עמ' 11-36.
250. * "סמיכה בקודשים", **מעלין בקודש** גליון ה (תשס"ב), עמ' 109-121.
251. * "דין נזיקין בהקדשות", **מעלין בקודש** גליון ו (תשס"ג), עמ' 59-73.
252. * "בעניין פסולו בקודש", **מעלין בקודש** גליון יא (תשס"ו), עמ' 103-138.
253. * עליית טמאים להר הבית, **דף קשר גליון 1386 (תשע"ד)** [ראה במקביל במקור 261 בעברית שתורגם במקור 265].
254. * "בגד החייב בציצית", **VBM – הלכה: אורח חיים** [ראה במקביל 257 במקור בעברית].
255. * "מצוות ציצית", **VBM – הלכה: אורח חיים**, **חלק א וחלק ב** [תורגם במקור 263264].
256. * "האם מצות הציצית היא חובה", **VBM – הלכה: אורח חיים**.
257. * "הבגד המחוייב בציצית", **VBM – הלכה: אורח חיים** [ראה במקביל במקור 254 בעברית].
258. * "מצוות ספירת העומר", **VBM – חגים** [תורגם במקור 263].
259. * "צירוף שני חצאי שיעור בשתייה", **VBM – הלכה: יורה דעה** [תורגם במקור 266].
260. * "בעניין שיירי מצווה", **VBM – הלכה: הלכות בית המקדש**.
261. * "עלייה להר הבית בימינו", **VBM – הלכה: הלכות בית המקדש**; **VBM: מחשבה – רמב"ם** [תורגם במקור 265; ראה במקביל במקור 253 בעברית].
262. * "קדושת כהונה וקדושת לוייה", **VBM – הלכה: הלכות בית הבחירה**.
263. * "Two Aspects of the Mitzva of Counting the Omer," **VBM Holiday; VBM Parsha Digest VII:30 Shevii shel Pesach (5785)** [Translation of source 258].
264. * "The Mitzva of Tzitzit," **VBM Halakha**, **Part 1** and **Part 2** [Translation of source 255].
265. * "Visiting the Temple Mount in Our Time," **VBM Holiday; VBM Halakha**, **Part 1**, **Part 2** and **Part 3** [Translation of source 261; see also parallel Hebrew source 253].
266. * "Chatzi Shiur," **VBM Halakha** [Translation of source 259].

ז. טהרות – Seder Taharot

267. "בענין צחצוחי זיבה", [בית יצחק גליון א \(תשי"ב\), עמ' 132-136](#); "צחצוחי זיבה", [מנחת אביב \(תשע"ד\), עמ' 565-571](#).
268. "בענין טומאת משכב ומושב", בתוך ספר זכרון הרב: קובץ חידושי תורה לזכר נשמת מורנו ורבנו מרן הגאון רבי יוסף דוב הלוי סולוביצ'יק זצלה"ה, הרב חיים ירמיי ווידער, אברהם ירוחם שמידמן, עורכים, ישיבת רבנו יצחק אלחנן, תשנ"ד, עמ' 190-210; "טומאת משכב ומושב", [מנחת אביב \(תשע"ד\), עמ' 515-535](#).
269. "בענין טבילת כלים על ידי גוי", לפרשת מטות, וכתב לו: קובץ מאמרים על פרשת השבוע, מחזור ל"ו, ישיבת הר עציון, תשס"ח, עמ' 265-276 [החלק על טבילת כלים מופיע כשיחה על פרשת מטות במקור 913, ותורגם במקור 924; דברי הפרידה למחזור שמופיעים בסוף המאמר הודפסו גם במקור 1221].
270. "קדושת עיירות המוקפות חומה", קדושת אביב: עיונים בקדושת הזמן והמקום, ירושלים תשע"ז, עמ' 349-359.
271. * "דרכי העברת הטומאה", [דף קשר ו \(תשנ"ו\), גליון 552](#).
272. * [שיעורי הרב אהרן ליכטנשטיין: טהרות, ישיבת הר עציון, אלון שבות, תשנ"ז](#), 253 עמודים. כולל בתוכו: ["מושגי יסוד \(א\)", "מושגי יסוד \(ב\)", "טומאת נבלת עוף טהור: פרק א' משנה א'", "מחשבה והכשר: פרק א' משנה א'", "טומאת נבלה וטיהור ממנה: פרק א' משנה א'", "שיעור קבלת טומאת אוכלין: פרק א' משנה א'", "מניין בטומאה: פרק ב' משניות ב'-ז", "רביעי בקודש", "חיבור וצירוף: פרק א' משניות ה'-ח", "עניינים שונים בטומאת ידיים: פרק ב' משנה א'", "שיעורין: פרק ג' משנה ד'", "ספק טומאה ברשות הרבים: פרק ה' משנה א'-ב'", "ספק טומאה ברשות היחיד", "הגדרת רשויות: פרק ו' משנה ו'-י", "אין בו דעת להישאל \(א\): פרק ג' משנה ו'", "אין בו דעת להישאל \(ב\): פרק ג' משניות ז'-ח", "שני שבילין: פרק ה' משניות ג'-ו", "יסודות טומאת מת \(א\)", "יסודות טומאת מת \(ב\)".](#)
273. * "טבול יום ומחוסר כיפורים", מעלין בקודש גליון ח (תשס"ד), עמ' 143-150.
274. * "הגדרת כלי דיני טומאה ובדין שאובין", מעלין בקודש גליון יג (תשס"ז), עמ' 139-152.

ח. שמיטה – Shemitta

[ראה מאמרים הלכתיים בעניין שמיטה במקורות 25, 28, 33, 35, 37, 39, 50, 51, 55.]

[See halakhic article regarding shemitta in source 66.]

275. "הרהורי שמיטה", [עלון שבות, שנה ד \(תשל"ג\), גליון י, עמ' 7-12](#); [עלון שבות, שנה ז, גליון 115 \(תשמ"ז\), עמ' 9-5](#); [עלון שבות – בוגרים גליון ג \(תשנ"ד\) עמ' 66-63](#); [מוסר אביב: על מוסר, אמונה וחברה, ירושלים תשע"ו, עמ' 137-143](#) (כולל אחרית דבר מתורגם ממקור 278) [תורגם ועודכן במקור 278].
276. * "יסודותיה הרעיוניים של השמיטה", בתוך הקובץ [טעמא דשביעתא](#), (ירושלים, תש"מ) עמ' 63-70; [דף קשר א \(תשמ"ז\), גליון 62](#) [תורגם במקור 279].

277. * "דו"ח מצב: הרהורי שמיטה תשס"א", [דף קשר ח \(תשס"א\)](#), גליון 779; "הרהורי שמיטה, תשס"א", [VBM – הלכה: יורה דעה](#) [תורגם במקור 280; מבוסס על, והמשך למקור 275 בעברית].
278. "Chapter 7: Thoughts about Shemittah," *Leaves of Faith*, volume 2 (2004), pp. 179-188 [Translation of source 275, with a postscript written three *shemittin* after the original article, which was translated and added to the subsequent Hebrew printing in *Musar Aviv*].
279. * "The Conceptual Foundations of Shemitta," [AleI Etzion 15 \(2007\)](#), pp. 23-32; [VBM Halakha](#) [Translation of source 276].
280. * "Reflections on Shemitta, 5761," [VBM Halakha](#); re-edited as: "The Dilemma of Shemitta Today," [AleI Etzion 15 \(2007\)](#), pp. 15-21 [Translation of source 277; based on, and a follow-up to, source 278 in English, which is a translation of source 275].

ט. חיי משפחה, מעמד האשה וחברה מעורבת – Family Life, Women's Status and Intergender Relations

[ראה מאמרים הלכתיים בעניינים הקשורים לנושא במקורות 159, 169, 176.]

[See halakhic articles related to the topic in sources 180 and 182.]

281. "המשפחה בהלכה", [משפחות בית ישראל: המשפחה בתפיסת היהדות](#) (ירושלים, תשל"ו), עמ' 13-30; [רוח אביב](#) (תשפ"ב), עמ' 215-231.
282. "בפתח השער" לספר [תכנון המשפחה ומניעת הריון](#): עמדת ההלכה לאור ההתפתחויות הרפואיות של ימינו, הרב אליקים ג' אלינסון (מורשת, תל-אביב, תשל"ז), עמ' 4 [תורגם במקור 290].
283. מכתב למזכ"ל בני עקיבא ביחס לפעילויות מעורבות במסגרת תנועת נוער דתית (תשמ"א), [באתר](#) של ספריית המכללה האקדמית הרצוג.
284. "תשובת הרב אהרן ליכטנשטיין" בעניין בת-מצווה וקריאת התורה על-ידי נשים, [בת-מצווה: קובץ מאמרים](#) בהוצאת מת"ן (ירושלים, תשס"ב), עמ' 514-515.
285. "נישואין: על מערכת היחסים ועל יחסי האישות", [מעשה חשב: אמונה הגות ומחשבה, כרך א: דעת א-לוהים](#) (ירושלים, תשע"ו), עמ' 163-182; [רוח אביב](#) (תשפ"ב), עמ' 187-214 [תרגום של מקור 291].
286. * "על חינוך לחיי משפחה", [חדשות](#), אוניברסיטת בר אילן, תמוז תשל"ו (יוני 1976), עמ' 7-9, 30.
287. * "בעיות יסוד בחינוכה של האשה", בתוך [הקובץ האשה וחינוכה: אסופת מאמרים בהלכה ובמחשבה](#), ערך: בן ציון רוזנפלד, (כפר-סבא, תש"ס), עמ' 157-163; [דף לתרבות יהודית](#), תשמ"א, עמ' 2-4; [הפנינה: ספר זכרון לפנינה רפל](#), האשה היהודית בחינוך, [במשפחה ובחברה](#), ירושלים, תשמ"ט, עמ' 214-205 [סוכם בתרגום במקור 293].
288. * "מעמד האישה בעידן המודרני", [עלון שבות – בוגרים גליון כג, תשס"ט](#), עמ' 105-116.

289. * "על חינוך ילדים", [VBM – שיחות ראשי הישיבה](#) [תרגום של מקור 294].
290. "Foreword" to *Procreation in the Light of the Halacha: Family Planning and Birth Control*, Rabbi Getsel Ellinson, Jerusalem, 1977, pp. 5-7 [Translation of source 282].
291. "Of Marriage: Relationship and Relations," in [Tradition 39:2 \(Summer, 2005\), pp. 7-35](#); [Gender Relationships In Marriage and Out](#), Dr. Rivkah Blau, editor (Yeshiva University Press, 2007), pp. 1-34; [VBM Machshava](#); with corrections: *Varieties of Jewish Experience*, Ktav 2011, pp. 1-37 [Translated in source 285].
292. "Women in Leadership," [Tradition 49:1 \(Spring, 2016\), pp. 31-35](#).
293. * "Torah Study for Women," [Ten Da'at, Vol. III, Number 3, Spring, 1989, pp. 7-8](#) [Excerpted translation of source 287].
294. * "On Raising Children," *A Life Steady and Whole*, Ktav, 2018, pp. 18-33; [VBM – Sichot of the Roshei Yeshiva](#) [Translated in source 289].
295. * Remarks at *Chanukat Habayit*, Ma'ayanot Yeshiva High School for Girls of Bergen County, November 26, 1996, on Torah study for women, republished as: "Women, Talmud Study, and Avodat Hashem," [The Lehrhaus](#), October 30, 2017; "With Regard to the Field of Women's Education," [VBM – Philosophy](#).

י. מוסר והלכה – Morality and Halakha

296. "מוסר והלכה במסורת היהודית: האם המסורת היהודית מכירה באתיקה שאינה תלויה בהלכה?" [דעות מו \(תשל"ז\), עמ' 5-20](#); "האם היהדות מכירה במוסר שאינו תלוי בהלכה?" [מוסר אביב: על מוסר, אמונה וחברה](#), ירושלים תשע"ו, [עמ' 15-36](#) [תרגום של מקור 320].
297. "האדם והטבע - הפן החברתי", [הגות: מאסף למחשבה יהודית](#), גליון ד, [יהדות בחברת ימינו](#), (תש"ס), עמ' 101-108; "האדם והטבע: הפן החברתי", [מוסר אביב: על מוסר, אמונה וחברה](#), ירושלים תשע"ו, עמ' 271-279.
298. "מלחמה ומוסר - רב שיח", [תחומין](#) גליון ד (תשמ"ג), עמ' 184-185.
299. "הלכה והלכים כאושיות מוסר: הרהורים מחשבתיים וחינוכיים", [ערכים במבחן מלחמה – מוסר ומלחמה בראי הדורות](#) (קובץ מאמרים לזכרו של רם מזרחי הי"ד, ירושלים תשמ"ה), עמ' 13-24; [מוסר אביב: על מוסר, אמונה וחברה](#), ירושלים תשע"ו, עמ' 37-52.
300. "דברי פתיחה: יהושע ויהושע", [קובץ מוסר, מלחמה וכיבוש, הוצאת תבונות, אלון שבות תשנ"ד \(מהדורה שנייה תש"ס\)](#), עמ' 11-14 [סוכס במקור 307 תחת הכותרת "עדינו העצמי"].
301. "אם כבנים, אם כעבדים" – זכויות הפרט לאור ההלכה", [עלון שבות – בוגרים גליון יב \(תשנ"ח\)](#), עמ' 103-112; "זכויות הפרט לאור ההלכה", [VBM – הלכה: הלכות מדינה וחברה](#); בעריכה חדשה: "זכויות הפרט בהלכה" [יום העצמאות ויום שחרור ירושלים](#) (באר מרים, סדרה לחגים) עורך ראשי הרב יעקב מדן, ישיבת הר עציון-דיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ז, עמ' 172-181 [תרגום של מקור 321].

302. "ניסוח תגובות בעידן של שוויונות: מבט-על", **רוח אביב** (תשפ"ב), עמ' 55-75 [תרגום של מקור 324].
303. "חסמים בפני יראת שמים בימינו", **רוח אביב** (תשפ"ב), עמ' 77-102 [תרגום של מקור 325].
304. "הפילנתרופיה היהודית – לאן?" **רוח אביב** (תשפ"ב), עמ' 273-296 [תרגום של מקור 326].
305. "ערכים יהודיים בעולם משתנה: תפקיד השירות הקהילתי היהודי", **רוח אביב** (תשפ"ב), עמ' 297-308 [תרגום של מקור 322].
306. * "יחסי אדם וסביבו לפי האתוס היהודי" בספר **על אלימות ואלימות: ספר הכינוס הארצי השנתי (תש"מ) של העובדים הסוציאליים בישראל** (בעריכת שולמית אור, בהוצאת ועדת ההשתלמות של איגוד העובדים הסוציאליים בישראל, 1980), עמ' 25-33; "האלימות מנקודת ראותה של ההלכה", **משרד החינוך** (תשמ"ב), עמ' 7-12; **עלון שבות – בוגרים גליון ח (תשנ"ו)**, עמ' 29-34 [תורגם במקור 332].
307. * "עדינו העצמי", על דמותו של יהושע בן-נון, מתוך "שיחות רבותינו ראשי הישיבה שליט"א", **עלון שבות גליון 140-141 (תשנ"ד)**, עמ' 39-41 [סיכום מקביל למקור 300, תחת הכותרת, "דברי פתיחה: יהושע ויהושע"].
308. * "וכל מעשיך יהיו לשם שמים", **עלון שבות – בוגרים גליון ד (תשנ"ה)**, עמ' 113-126.
309. * "דו"ח מצב", שיחה בסוף שיעור פתיחה לגבי אחריות ושמירה, **דף קשר ו (תשנ"ז)**, **גליון 617**.
310. * "הלכה ומשפט", בתוך "מפגש בוגרים, חוהמ"ס תשנ"ז", **עלון שבות – בוגרים גליון י (תשנ"ז)**, עמ' 90-92.
311. * "דו"ח מצב: עולמו של בן תורה", **דף קשר ח (תש"ס)**, **גליון 757** [ראה במקביל במקור 1203 בעברית, ובתרגומו במקור 398, ובמקור 1222 בעברית].
312. * "על תורת חיים וחיי תורה", **דף קשר ט, גליון 820 (תשס"א)**; **VBM – שיחה לשבועות**; "על התורה והחיים" (עריכה חדשה) בתוך **שבועות** (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדין, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ב, עמ' 48-54 [תורגם במקור 334].
313. * "דרכנו בעבודת ה'", **דף קשר ח (תשס"א)**, **גליון 795**; **VBM – שיחות: פרשת בשלח**; "מקומה של עבודת ד' בחיינו", **VBM – שיחות: פרשת בשלח**.
314. * "ערכים במבחן מלחמה: רב-שיח לזכרו של רם (רמל) מזרחי הי"ד", **עלון שבות – בוגרים גליון יח (תשס"ג)**, עמ' 74-77, 84-86.
315. * "פרק ו: להיות דתי ולהיות טוב – על יחסי דת ומוסר", **באור פניך יהלכון** (תבונות, תשס"ו), עמ' 95-119; ובהוצאת ידיעות ספרים (תשע"ב), עמ' 121-152; **VBM – באור פניך יהלכון – ערכים ומידות בעבודת הבורא: חלק א, חלק ב, חלק ג וחלק ד** [תרגום של מקור 329].
316. * "הפלא שבאפשר, והתביעה שבאפשר", שיחה בסוף שיעור פתיחה למסכת ביצה, **דף קשר גליון 1141 (תשס"ח)**.
317. * "דרשוני וחיו!" מוסר חיים לאור מאורע בישיבה, **דף קשר גליון 1210 (תש"ע)**.
318. * "חולשתו של רבן יוחנן בן זכאי", על קבלת החלטות כבדות משקל, **דף קשר גליון 1231 (תש"ע)** [תורגם במקור 1147].
319. * "חיות בעבודת ה'", **VBM – שיחות: כי תבוא** [תורגם במקור 333].

320. "Does Jewish Tradition Recognize an Ethic Independent of Halacha?" in Marvin Fox (ed.), [*Modern Jewish Ethics*](#) (Columbus, 1975) pp. 62-88. Reprinted in Menachem Kellner (ed.) *Contemporary Jewish Ethics* (New York, 1978), pp. 102-123, in *Encounter: Essays on Torah and Modern Life*, H. Chaim Schimmel and Aryeh Carmell ed. (Feldheim, Jerusalem/New York, 1989), pp. 76-100, and as "Does Judaism Recognize an Ethic Independent of Halakhah" in *Leaves of Faith*, volume 2 (2004) pp. 33-56; [VBM](#) [Translated in source 296].
321. "The Halakhic Perspective [on Individual Rights]: A Presentation," 13th Annual American Israel Dialogue: The Rights of the Individual under American, Israeli and Halakhic Law. *Congress Monthly* 45:4-8, 13, March/April 1978; "Individual Rights in Halakha," [VBM Halakha](#) [Translated in source 301].
322. "Jewish Values in a World of Change: The Role of Jewish Communal Service," *Journal of Jewish Communal Service*, 61:1, pp. 17-26, Fall 1984. Reprinted in *Leaves of Faith*, volume 2 (2004), pp. 225-239 [Translated in source 305].
323. "The Human and Social Factor in Halakha," in [Tradition 36:1 \(Spring, 2002\), pp. 1-25](#). Reprinted in *Leaves of Faith*, volume 1 (2003), as "The Human and Social Factor in Halakhah," pp. 159-188; [VBM](#).
324. "Formulating Responses in an Egalitarian Age: An Overview," *Formulating Responses in an Egalitarian Age* (Orthodox Forum Series), Marc D. Stern ed., 2005, pp. 33-51; *Varieties of Jewish Experience*, Ktav 2011, pp. 229-255; [VBM – Philosophy of Halakha](#) [Translated in source 302].
325. "Contemporary Impediments to Yirat Shamayim," in [Yirat Shamayim: The Awe, Reverence, and Fear of God, Orthodox Forum Series, ed. Marc D. Stern \(Ktav, 2008\), pp. 231-264](#); *Varieties of Jewish Experience*, Ktav 2011, pp. 195-227; [VBM – Jewish Thought](#) [Translated in source 303].
326. "Jewish Philanthropy – Whither?" [Tradition 42:4 \(Winter 2009\), pp. 7-32](#); [Toward a Renewed Ethic of Jewish Philanthropy, ed. Yossi Prager \(Ktav, 2010\), pp. 193-220](#); *Varieties of Jewish Experience*, Ktav 2011, pp. 97-128; [VBM – Jewish Thought](#) [Translated in source 304].
327. "Pursuit of Self-Interest," *Values in Halakha: Six Case Studies* (Maggid Books, 2023), pp. 159-216.
328. "The Varieties of Halakhic Law: The Concept of *Lifnim Mishurat Hadin*," *Values in Halakha: Six Case Studies* (Maggid Books, 2023), pp. 217-275 [note: sections I-VI of the essay are printed along with an "Outline of the Remainder of the Essay" which was never completed].
329. * "Being *Frum* and Being Good: On the Relationship between Religion and Morality," *By His Light*, Ktav (2003), pp. 101-133; republished by:

- Maggid (2016), pp. 89-116; [VBM: By His Light – Developing a Torah Personality](#) [Translated in source 315].
330. * “An Interview with Rabbi Aharon Lichtenstein [on Journalism and Halakha],” *The Commentator*, March 17, 2008.
331. * “Kol Hamevaser War and Peace Interview – R. Aharon Lichtenstein,” [Kol Hamevaser 5:3 \(February 6, 2012\)](#).
332. * “The Halakhic Attitude toward Violence,” VBM Halakha, [Part 1](#) and [Part 2](#) [Translation of source 306].
333. * “Vitality in the Service of God,” [VBM Sichot \(Ki Tavo\)](#) [Translation of source 319].
334. * “Living a Torah Life,” [VBM Sichot \(Shavuot\)](#); “Torah and Life,” [VBM Sichot \(Shavuot\)](#) [Translation of source 312].

יא. מחשבה והשקפה – Philosophy and Jewish Thought

335. “עבירה לשמה – הרהורים בהלכה ובמחשבה,” **האחר – בין האדם לעצמו ולזולתו: אסופת מאמרים לזכרו של דודי דויטש**, עורכים: חיים דויטש, מנחם בן-ששון (תל-אביב, תשס”א), עמ’ 99-125; “עבירה לשמה: הרהורים בהלכה ובמחשבה,” **מוסר אביב: על מוסר, אמונה וחברה**, ירושלים תשע”ו, עמ’ 163-191.
336. “מקור האמונה הוא האמונה עצמה,” **מה אהבתי תורתך: מתורתה ומדרכה של ישיבת הר עציון במלאות מ”ה שנים להיווסדה**, ישיבת הר עציון, 2014 (תשע”ד), עמ’ קכה-קכח; [VBM – שיחות ראשי הישיבה](#); **מוסר אביב: על מוסר, אמונה וחברה**, ירושלים תשע”ו, עמ’ 101-105; “ללמוד לחיות עם השאלות,” **מקור ראשון**, 14.6.19, י”א סיון תשע”ט, מוסף מגיד, עמ’ 10-11 [תרגום של מקור 360].
337. “על מצבה של האמונה היהודית,” **מוסר אביב: על מוסר, אמונה וחברה**, ירושלים תשע”ו, עמ’ 107-114 [תרגום של מקור 358].
338. “הלכה ורוחניות: הבהרת המושגים,” **רוח אביב** (תשפ”ב), עמ’ 103-123 [תרגום של מקור 362].
339. “חובות הלבבות והתגובה לסבל,” **רוח אביב** (תשפ”ב), עמ’ 125-152 [תרגום של מקור 361].
340. “כבול לעסקים כפולים: על חייהם המפוצלים על עובדי ה”,” **רוח אביב** (תשפ”ב), עמ’ 167-183 [תרגום של מקור 363].
341. * “ההתעוררות לנבואה – עיקרו של הספר,” בתוך **נספח לספר קול הנבואה: ההגיון העברי השמעי**, הנקרא “**שבתי קול הנבואה**,” מאת הרב דוד הכהן ז”ל (ירושלים, תש”ל; מהדורה שלישית, תשס”ב), עמ’ מא-מה.
342. * “לבירורה של מדת הביטחון: לקחים חינוכיים של מלחמת יום הכיפורים,” (משרד החינוך והתרבות: אגף החינוך הדתי, ירושלים, תשל”ה), 23 עמודים. חלקים מחוברת זו הופיעו בדעות מה (תשל”ו), עמ’ 352-355. “לבירורה של מידת הביטחון בקב”ה,” **על האמונה: עיונים במושג האמונה ובתולדותיו במסורת היהודית**, עורכים: משה הלברטל, דוד קורצווייל, אבי שגיא (תשס”ה), עמ’ 131-144; **מידת הביטחון**, ישיבת הר עציון, תשס”ו, 26 עמודים [מעובד במקור 355 בעברית; הגירסה המעובדת מתורגמת במקור 369].

343. * "אמונת חכמים", [דף קשר א \(תשמ"ה\), גליון 13](#).
344. * "אללי עליך מרי, שהנחת כל הדור יתום" – שיעור באבות דר' נתן (על רבי אליעזר), [עלון שבות קשר בוגרים](#) גליון 5, עמ' 13-5 (תשמ"ח); [דף קשר ב \(תשמ"ח\), גליון 123](#) [תורגם במקור 372].
345. * "למשמעותה של התפילה בתהליך החזרה בתשובה", [עלון שבות – בוגרים גליון ד \(תשנ"ה\), עמ' 43](#).
346. * "דו"ח מצב: מחויבות – ערך ומסגרת", [דף קשר ו \(תשנ"ז\), גליון 608](#); "מחויבות – ערך ומסגרת", [VBM – שיחות: פרשת וארא](#).
347. * "דו"ח מצב: עולמה המחשבתי של ההפלאה", [דף קשר ח \(תש"ס\), גליון 771](#); "עולמה המחשבתי של ההפלאה", [עלון שבות – בוגרים גליון יד \(תשס"א\), עמ' 61-69](#) [תורגם במקור 373].
348. * [על לב אהרן: אמרות והגינות, לקוטות ופרפראות מתורת מו"ר הרב אהרן ליכטנשטיין שליט"א](#), ערך אביעד הכהן (ירושלים, תשס"ג), 46 עמודים.
349. * "ולעבדו בכל לבבכם", [עלון שבות – בוגרים גליון יט \(תשס"ד\), עמ' 95-101](#).
350. * "פרק א: 'לעבדה ולשמרה' – החובות האוניברסליות של האנושות", [באור פניך יהלכון](#) (תבונות, תשס"ו), עמ' 34-14; ובהוצאת ידיעות ספרים (תשע"ב), עמ' 37-19; VBM – באור פניך יהלכון: ערכים ומידות בעבודת הבורא: [חלק א וחלק ב](#) [תרגום של מקור 366; סוף הפרק נמצא ב-VBM במקור 351].
351. * "נספח: האם התורה מחליפה או משלימה ערכים אוניברסליים", [VBM – באור פניך יהלכון: ערכים ומידות בעבודת הבורא](#) [המשך של גירסת "VBM" של המקור הקודם, 350, וזהה לחלק השלישי של גירסת [באור פניך יהלכון](#) במקור הנ"ל. חלק שלישי של תרגום מקור 366].
352. * "פרק ב: 'בכל דרכיך דעהו' – שני דגמים בעבודת ה'", [באור פניך יהלכון](#) (תבונות תשס"ו), עמ' 52-35; ובהוצאת ידיעות ספרים (תשע"ב), עמ' 67-46. VBM – באור פניך יהלכון: ערכים ומידות בעבודת הבורא: [חלק א וחלק ב](#) [תרגום של מקור 367].
353. * "פרק ג: 'ויצו ה' א-להים על האדם' – חיים של מצווה", [באור פניך יהלכון](#) (תבונות תשס"ו), עמ' 63-53; ובהוצאת ידיעות ספרים (תשע"ב), עמ' 80-68; "ויצו ה' אלקים על האדם: האדם כמצווה", [עלון שבות – בוגרים גליון יז \(תשס"ג\), עמ' 145-155](#); VBM – באור פניך יהלכון: ערכים ומידות בעבודת הבורא: [חלק א וחלק ב](#) [תרגום של מקור 368].
354. * "פרק ה: קביעת יעדים בצמיחה רוחנית – התמחות או הרחבה?", [באור פניך יהלכון](#) (תבונות תשס"ו), עמ' 94-75; ובהוצאת ידיעות ספרים (תשע"ב), עמ' 95-120; VBM – באור פניך יהלכון: ערכים ומידות בעבודת הבורא: [חלק א, חלק ב וחלק ג](#) [תרגום של מקור 365].
355. * "פרק ז: 'הן יקטלני לו איחל' – הביטחון בה'", [באור פניך יהלכון](#) (תבונות תשס"ו), עמ' 140-120; ובהוצאת ידיעות ספרים (תשע"ב), עמ' 179-153; VBM – באור פניך יהלכון: ערכים ומידות בעבודת הבורא: [חלק א וחלק ב](#); בעריכה מסוימת: "על הביטחון: בעקבות מלחמת יום הכיפורים", [יום הכיפורים](#) (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדן, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ד, עמ' 43-32 [עיבוד למקור 342 בעברית; תורגם במקור 369 באנגלית].
356. * "פרק ט: 'כי אם החרש תחרישי בעת הזאת' – הדאגה לכלל ישראל", [באור פניך יהלכון](#) (תבונות תשס"ו), עמ' 156-146; ובהוצאת ידיעות ספרים (תשע"ב), עמ' 186-198; VBM – באור פניך יהלכון: ערכים ומידות בעבודת הבורא [תורגם במקור

- 370 ; ראה במקור 1045 בעברית (שיחה זאת מהווה הבסיס שעליו מושתת הפרק בספר), ומקור 1061 באנגלית (עיבוד אותה שיחה באנגלית).
357. * "המאריך בתפילתו", [VBM – מוסר ואמונה](#).
358. "The State of Jewish Belief: A Symposium," *Commentary* 42, August, 1966, pp. 112-15; reprinted in Milton Himmelfarb (ed.) *The Condition of Jewish Belief* (New York, 1966, 1989, 1995), pp. 132-39. Reprinted as "The Condition of Jewish Belief" in *Leaves of Faith*, volume 2 (2004), pp. 337-345; excerpted in *American Jewish Thought Since 1934: Writings on Identity, Engagement, and Belief*, Michael Marmor and David Ellenson (eds.), 2020, pp. 46-48 [Translated in source 337].
359. "Imperative and Advantages of Communal Prayer Studied in Depth by Rabbis Lichtenstein, Riskin and Zimmer," *Hamevaser* 6, March 28, 1968, pp. 5-11.
360. "The Source of Faith is Faith Itself," [Jewish Action 53:1 \(Fall 1992\)](#), pp. [79-80](#). Reprinted in *The Jewish Action Reader* (NY, Orthodox Union), 1996, pp. 314-317, in *Leaves of Faith*, volume 2 (2004), pp. 363-367, and in [Tradition, Winter 2014, 47:4, pp. 188-191](#); [VBM – Sichot of the Roshei Yeshiva](#) [Translated in source 336].
361. "The Duties of the Heart and Response to Suffering," in *Jewish Perspectives on the Experience of Suffering*, Shalom Carmy, editor (Aronson-RIETS, 1999), pp. 21-61. Reprinted in *Leaves of Faith*, volume 2 (2004), pp. 117-151 [Translated in source 339].
362. "Law and Spirituality: Defining the Terms," in [Jewish Spirituality and Divine Law, Adam Mintz and Lawrence Schiffman editors, Yeshiva University Press, 2005, pp. 3-33](#); *Varieties of Jewish Experience*, Ktav 2011, pp. 167-194; [VBM](#) [Translated in source 338].
363. "To Double Business Bound: Reflections on the Divided Life of Ovdei Hashem," *Varieties of Jewish Experience*, Ktav 2011, pp. 269-290; [הדר – השוכן הוזה – That Goodly Mountain](#), Yeshivat Har Etzion 2012, pp. 17-27; [מה אהבתי תורתך, How I Love Your Torah: Essays in Honor of Yeshivat Har Etzion On the Forty-Fifth Anniversary of Its Founding](#), Yeshivat Har Etzion, 2014, pp. 9-32; [VBM](#) [Translated in source 340].
364. "Formalism vs. Teleology: Circumvention and Adaptation in Halakha," *Values in Halakha: Six Case Studies* (Maggid Books, 2023), pp. 113-157.
365. * "Determining Objectives in Religious Growth: Spiritual Specialization or Spiritual Breadth," [AleI Etzion 11 \(2001\), pp. 9-32](#); *By His Light*, Ktav (2003), pp. 75-100; republished by: Maggid (2016), pp. 67-88; [VBM – By His Light: Developing a Torah Personality](#) [Translated in source 354].
366. * "To Cultivate and to Guard: The Universal Duties of Mankind," *By His Light*, Ktav (2003), pp. 1-26; republished by: Maggid (2016), pp. 1-23; [VBM – By His Light: Developing a Torah Personality](#) [Translated in sources 350-351].

367. * "In All Your Ways, Know Him: Two Modes of Serving God," *By His Light*, Ktav (2003), pp. 27-48; republished by: Maggid (2016), pp. 25-43; [VBM – By His Light: Developing a Torah Personality](#) [Translated in source 352].
368. * "Mitzva: A Life of Command," *By His Light* (2003), Ktav (2003), pp. 49-60; republished by: Maggid (2016), pp. 45-54; [VBM – By His Light: Developing a Torah Personality](#) [Translated in source 353].
369. * "Bittachon: Trust in God," *By His Light*, Ktav (2003), pp. 134-161; republished by: Maggid (2016), pp. 117-140; [VBM – By His Light: Developing a Torah Personality](#) [Translation of source 355, which is an adaptation of Hebrew source 342].
370. * "If You Remain Silent at this Time: Concern for the Jewish People," *By His Light*, Ktav (2003), pp. 168-181; republished by: Maggid (2016), pp. 147-158; [VBM – By His Light: Developing a Torah Personality](#) [Translation of source 356; see also Hebrew source 1045 (the initial source cited there is the complete *sicha* summary that served as the basis for this chapter) and English source 1061 (an English version of that *sicha* summary)].
371. * "The Efficacy of Prayer," [VBM: Jewish Thought](#).
372. * "Woe is Me, My Master, For You Have Left the Entire Generation Orphaned," on Rabbi Eliezer (from a series on *Avot DeRabbi Natan*), [VBM: Jewish Thought](#) [Translation of source 344].
373. * "The Philosophy of the Laws of Vows and Oaths," [VBM Sichot \(Matot-Masei\)](#) [Translation of source 347].

יב. תלמוד תורה – Torah Study

374. "הרבצת תורה: מניעים ויעדים", בתוך ספר על דרך האבות: שלושים שנים למכללת יעקב הרצוג, קובץ מאמרים בנושאי תורה וחינוך, הוצאת תבונות, תשס"א, עמ' 31-15 [תורגם במקור 389].
375. "הוראת הגמרא בישיבות תיכוניות", במשך היוכל: חמישים שנה למדרשת נעם, תשנ"ו, עמ' 160-167 (עם הערות שוליים); חלק א, הצופה, י"ח באייר תשס"א, 11.05.01, מוסף, עמ' 8; "הוראת הגמרא בישיבות התיכוניות (ב)", הצופה, כ"ה באייר תשס"א, 18.5.01, מוסף, עמ' 10; [שנה בשנה \(תשס"א\)](#), עמ' 315-327 (בהשמטת הערות השוליים) [תורגם במקור 395].
376. "משנה וגמרא בישיבות התיכוניות: תגובה ומענה", [הצופה, י"ד באב תשס"א](#), [03.08.01, מוסף, עמ' 12, 14](#).
377. "ולעבדו – זה תלמוד", בדרכי שלום: עיונים בהגות היהודית, מוגשים לשלום רוזנברג (עורך: בנימין איש שלום), ירושלים, תשס"ז, עמ' 181-191; [והאר עינינו – אסופת מאמרים](#), בהוצאת איגוד ישיבות ההסדר, תשע"ט, עמ' 30-17 [תורגם במקור 396].

378. "קריאה גדולה לחידוש הלימוד בענייני המקדש וקודשיו", מעלין בקודש גליון כג (תשע"ב), עמ' 11-12; בהשמטת פתיחת וחתימת המכתב: "בעניין לימוד תחומי קדשים", מנחה וזבח: עיונים בסוגיות יסוד בסדר קדשים, הרב דניאל וולף, אלון שבות, תשע"ג, עמ' 6-7.
379. "הגישה המושגית-בריסקאית בלימוד התורה: השיטה ועתידה", נטועים: ביטאון לענייני תורה שבעל פה גליון יח (תשע"ג), עמ' 9-38; VBM – מחשבה [תרגום של מקור 393].
380. * "דברי סיכום של הרב ליכטנשטיין", למחשבת החינוך הממלכתי דתי, מיום עיון במכון יעקב הרצוג, תשד"מ, אלון שבות, עמ' 46-50.
381. * "דו"ח מצב: אש תמיד", על לימוד בסוף הזמן ובבין הזמנים, דף קשר ו (תשנ"ז), גליון 595.
382. * "הרעב לדבר ה'", דף קשר ט (תשס"א), גליון 814; דף קשר גליון 1346 (תשע"ג); VBM – שיחות מוסר [תורגם במקור 401].
383. * "פרק ד: 'עשה תורתך קבע' – מרכזיותו של תלמוד תורה", באור פניך יהלכון (תבונות תשס"ו), עמ' 64-74; ובהוצאת ידיעות ספרים (תשע"ב), עמ' 81-94. VBM – באור פניך יהלכון: ערכים ומידות בעבודת הבורא: חלק א וחלק ב; בעריכה חדשה בתוך שבעות (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדן, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ב, עמ' 236-243 [תרגום של מקור 397].
384. * "כמוצא שלל רב", על היחס הנפשי ללימוד גמרא, דף קשר גליון 1056 (תשס"ו).
385. * "Sick now?" (שיחה לקראת פתיחת שבוע חזרה), דף קשר גליון 1133 (תשס"ח).
386. * "שיעור בנושא 'עשה לך רבי'", אמונת עתיד גליון 108 (תמוז תשע"ה), מכון התורה והארץ, עמ' 7-16.
387. "Study – תלמוד תורה," in Arthur Cohen and Paul Mendes-Flohr (eds.), *Contemporary Jewish Religious Thought* (NY, 1987), pp. 931-37; "Study – Talmud Torah," VBM – Holiday; "The Nature and Value of Torah Study," VBM Sichot.
388. "Reflections upon Birkot Ha-Torah," Alei Etzion 10 (2000), pp. 19-29; *Varieties of Jewish Experience*, Ktav 2011, pp. 257-268; VBM – Philosophy of Halakha, Part 1 and Part 2; VBM Holiday.
389. "Harbatzat Torah: Motives and Objectives," in Wisdom from All My Teachers: Challenges and Initiatives in Contemporary Torah Education, eds. Jeffrey Saks and Susan Handelman, Urim, 2003, pp. 24-48 [Translation of source 374].
390. "Chapter 1: Why Learn Gemara?" *Leaves of Faith*, volume 1, 2003, pp. 1-17; "Why Learn Gemara?" VBM.
391. "Chapter 3: *Torat Hesed* and *Torat Emet*: Methodological Reflections," *Leaves of Faith*, volume 1, 2003, pp. 61-87.
392. "Chapter 5: The End of Learning," *Leaves of Faith*, volume 1, 2003, pp. 105-117.
393. "The Conceptual Approach to Torah Learning: The Method and Its Prospects," *Leaves of Faith*, volume 1, 2003, pp. 19-60; לומדות: The Conceptual Approach to Jewish Learning, edited by Rabbi Yosef Blau,

- [Yeshiva University Press, 2006, pp. 1-44; VBM](#) [Translated in source 379].
394. “Talmud and Ma’asseh in Pirkei Avot,” *Rav Chessed: Essays in Honor of Rabbi Dr. Haskel Lookstein, Volume 2*, edited by Rafael Medoff, Ktav, 2009, pp. 1-25; “Talmud and Ma’aseh in Pirkei Avot,” *Varieties of Jewish Experience*, Ktav 2011, pp. 39-62.
395. *Notes from ATID: Talmud Study in Yeshiva High Schools*, Jerusalem, 2007, 64 pp. [Translation of source 375].
396. “‘And to Serve Him’ – This is Talmud Torah,” *Sefer HaYovel of Yeshivat Har Etzion*, 2019, Yeshivat Har Etzion, edited by Yonatan Shai Freedman et al, pp. 19-39 [Translation of source 377].
397. * “Make Your Torah Permanent: The Centrality of Torah Study,” *By His Light*, Ktav (2003), pp. 61-74; republished by: Maggid (2016), pp. 55-66; [VBM – By His Light: Developing a Torah Personality](#); [VBM Holiday](#) [Translated in source 383].
398. * “What Does It Mean to Be a Ben-Torah?” VBM Sichot, [Part 1](#) and [Part 2](#) [Edited translation of source 1203; see also parallel Hebrew sources 311, 1222].
399. * “כעומד לפני השכינה בשעת ער לערנט”: Rabbi Aharon Lichtenstein on the Divide Between Traditional Learning and Academic Jewish Studies,” [The Seforim Blog](#), delivered at a YIVO conference in 1968; published March 26, 2018, with an embedded link to the Yiddish transcript [see continuation in source 400].
400. * “Which Way for Traditional Jewish Learning in America?” excerpts from a paper delivered at a YIVO conference in 1968, [YIVO Institute for Jewish Research website](#) [continuation of source 399].
401. * “Hunger for the Word of God,” [VBM Jewish Thought – Mussar](#) [Translation of source 382].

יג. תשובה – Repentance

[ראה גם מקורות 8 ו-10, ספרים שנושאם הוא התשובה, ומאמריהם מפורטים למטה; הרבה מהמאמרים בקטגוריה כה גם עוסקים בנושא התשובה. בנוסף, מקור 345 קשור לנושא.]

[See also source 18, which is a book focused on repentance, from which the individual articles are listed below, as well as category כה, where many of the sources relate to repentance as well.]

402. * “ייסוד הבחירה וייסוד התשובה”, שיחה לפרשת ניצבים, [עלון שבות – בוגרים גליון ז \(תשנ”ה\), עמ’ 17-18](#); [דורש בציון: מאסף דברים לפרשיות השבוע](#), בעריכת הרב

יהודה שביב, ירושלים תש"ס, עמ' 348-349 [תורגם במקור 441; ראה במקביל במקור 965 בעברית].

403. * "שואל ומשיב: יעזוב רשע דרכו", [דף קשר ח \(תשס"א\) גליון 777](#); "יעזוב רשע דרכו", [VBM – חגים: עיוני תשובה](#); מעובד ביום הכיפורים (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדין, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ד, עמ' 280-282.

404. * "פרק י: אשרי איש שלא ישכחך" – והתשובה והשיבה", באור פניך יהלכון (תבונות תשס"ו), עמ' 157-172; ובהוצאת ידיעות ספרים (תשע"ב), עמ' 199-218; VBM – באור פניך יהלכון: ערכים ומידות בעבודת הבורא: [חלק א](#) ו[חלק ב](#); [בדרשם פניך: פרקי תשובה](#), ידיעות אחרונות, תשפ"ג, עמ' 152-172; מעובד: "התשובה מחטא השכחה", יום הכיפורים (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדין, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ד, עמ' 258-265 [תרגום של מקור 427].

405. * "פרק יא: לב טהור" – על תיקון המידות ואיזון הערכים", באור פניך יהלכון (תבונות תשס"ו), עמ' 173-186; ובהוצאת ידיעות ספרים (תשע"ב), עמ' 219-236; VBM – באור פניך יהלכון: ערכים ומידות בעבודת הבורא: [חלק א](#) ו[חלק ב](#); [בדרשם פניך: פרקי תשובה](#), ידיעות אחרונות, תשפ"ג, עמ' 173-191 [תרגום של מקור 428].

406. * "מן המצר קראתי קה: על תשובה של נורמה ותשובה של משבר", [עלון שבות – בוגרים גליון כג \(תשס"ט\), עמ' 17-34](#); בתרגום חדש: "תשובה של נורמה ותשובה של משבר", [תקווה לדורשיך: על תשובה ועבודת ה' "](#), מגיד, ירושלים, תשפ"א, עמ' 121-135 [תרגום של מקור 435].

407. * "תשובה – חובה והזדמנות", [תקווה לדורשיך: על תשובה ועבודת ה' "](#), מגיד, ירושלים, תשפ"א, עמ' 1-18; [VBM – חגים](#) [תרגום של מקור 430].

408. * "וטהר לבנו לעבדך באמת", [תקווה לדורשיך: על תשובה ועבודת ה' "](#), מגיד, ירושלים, תשפ"א, עמ' 19-37 [תרגום של מקור 431].

409. * "שלמותה של התשובה", [תקווה לדורשיך: על תשובה ועבודת ה' "](#), מגיד, ירושלים, תשפ"א, עמ' 39-59 [תרגום של מקור 432]; ראה במקביל במקור 443 באנגלית (שכתוב מקביל של אותה הרצאה).

410. * "תשובה – דחף ומניע", [תקווה לדורשיך: על תשובה ועבודת ה' "](#), מגיד, ירושלים, תשפ"א, עמ' 61-79 [תרגום של מקור 433].

411. * "קלות וחמורות – דירוג החטאים בתשובה", [תקווה לדורשיך: על תשובה ועבודת ה' "](#), מגיד, ירושלים, תשפ"א, עמ' 81-95 [תרגום של מקור 429].

412. * "תשובה בינונית ותשובתו של הבינוני", [תקווה לדורשיך: על תשובה ועבודת ה' "](#), מגיד, ירושלים, תשפ"א, עמ' 97-120; [VBM – חגים – עיוני תשובה](#) [תרגום של מקור 434].

413. * "לכל זמן – תשובה בארבע מסגרות זמן של חיינו", [תקווה לדורשיך: על תשובה ועבודת ה' "](#), מגיד, ירושלים, תשפ"א, עמ' 137-158 [תרגום של מקור 436].

414. * "תשובה – תסיסה ורוגע", [תקווה לדורשיך: על תשובה ועבודת ה' "](#), מגיד, ירושלים, תשפ"א, עמ' 159-174 [תרגום של מקור 437].

415. * "התכחשות, גירושין ושיקום", [תקווה לדורשיך: על תשובה ועבודת ה' "](#), מגיד, ירושלים, תשפ"א, עמ' 175-189 [תרגום של מקור 438].

416. * "ענווה וגאווה בתשובה", **תקווה לדורשיך: על תשובה ועבודת ה' "**, מגיד, ירושלים, תשפ"א, עמ' 191-209 [תרגום של מקור 439].
417. * "תשובה ושמחה", **תקווה לדורשיך: על תשובה ועבודת ה' "**, מגיד, ירושלים, תשפ"א, עמ' 211-228 [תרגום של מקור 440].
418. * "מקום שבעלי תשובה עומדים – על גדלות האדם ומעלת בעל התשובה", **תקווה לדורשיך: על תשובה ועבודת ה' "**, מגיד, ירושלים, תשפ"א, עמ' 229-249.
419. * "וגילו ברעדה", **בדרשם פניך: פרקי תשובה**, ידיעות אחרונות, תשפ"ג, עמ' 13-19.
420. * "דרשו ה' בהימצאו", **בדרשם פניך: פרקי תשובה**, ידיעות אחרונות, תשפ"ג, עמ' 20-38.
421. * נחפשה דרכינו ונחקורה", **בדרשם פניך: פרקי תשובה**, ידיעות אחרונות, תשפ"ג, עמ' 39-48.
422. * "תשובה – מצווה ועבודה", **בדרשם פניך: פרקי תשובה**, ידיעות אחרונות, תשפ"ג, עמ' 49-62.
423. * "עולה של תשובה", **בדרשם פניך: פרקי תשובה**, ידיעות אחרונות, תשפ"ג, עמ' 92-99.
424. * "תשובה ותפילה", **בדרשם פניך: פרקי תשובה**, ידיעות אחרונות, תשפ"ג, עמ' 100-112.
425. * "תשובה וצדקה", **בדרשם פניך: פרקי תשובה**, ידיעות אחרונות, תשפ"ג, עמ' 113-124.
426. * "עד שירצה את חברו", **בדרשם פניך: פרקי תשובה**, ידיעות אחרונות, תשפ"ג, עמ' 125-139.
427. * "Teshuva: Repentance and Return," *By His Light*, Ktav (2003), pp. 182-201; republished by: Maggid (2016), pp. 159-175; [VBM – By His Light: Developing a Torah Personality](#); [VBM - Holiday](#) [Translated in source 404].
428. * "A Pure Heart: Refining Character and Balancing Values," *By His Light*, Ktav (2003), pp. 202-219; republished by: Maggid (2016), pp. 177-191; [AleI Etzion 13 \(2005\), pp. 23-38](#); [VBM – By His Light: Developing a Torah Personality](#); [VBM - Holiday](#) [Translated in source 405404].
429. * "Kallot Va-Chamurot: Gradation of Sin in Repentance," [AleI Etzion 16 \(2009\), pp. 135-153](#); "Kallot Va-chamurot: Gradation of Sins in Repentance," *Return and Renewal: Reflections on Teshuva and Spiritual Growth*, adapted and edited by Michael Berger and Reuven Ziegler, Maggid, 2018, pp. 79-95; "Kalot and Chamurot": Gradation of Sin in Repentance," [VBM Holiday](#) [Translated in source 411].
430. * "Teshuva: Obligation and Opportunity," *Return and Renewal: Reflections on Teshuva and Spiritual Growth*, adapted and edited by Michael Berger and Reuven Ziegler, Maggid, 2018, [pp. 1-18](#); [VBM Holiday](#) [Translated in source 407].
431. * "Purify Our Hearts to Serve You with Truth," *Return and Renewal: Reflections on Teshuva and Spiritual Growth*, adapted and edited by

- Michael Berger and Reuven Ziegler, Maggid, 2018, pp. 19-36 [Translated in source 408].
432. * “The Integrity of *Teshuva*,” *Return and Renewal: Reflections on Teshuva and Spiritual Growth*, adapted and edited by Michael Berger and Reuven Ziegler, Maggid, 2018, pp. 37-57 [Translated in source 409; parallel to source 443 (an alternate adaptation of the same lecture)].
433. * “*Teshuva*: Impetus and Motive,” *Return and Renewal: Reflections on Teshuva and Spiritual Growth*, adapted and edited by Michael Berger and Reuven Ziegler, Maggid, 2018, pp. 59-78 [Translated in source 410].
434. * “Mediocre *Teshuva* and the *Teshuva* of the Mediocre,” *Return and Renewal: Reflections on Teshuva and Spiritual Growth*, adapted and edited by Michael Berger and Reuven Ziegler, Maggid, 2018, pp. 97-120; [VBM Holiday](#) [Translated in source 412].
435. * “*Teshuva* of Norm and of Crisis,” *Return and Renewal: Reflections on Teshuva and Spiritual Growth*, adapted and edited by Michael Berger and Reuven Ziegler, Maggid, 2018, pp. 121-137; [VBM Holiday](#) [Translated in source 406].
436. * “*La-kol Zeman: Teshuva* Within Four Time Frames of Our Lives,” *Return and Renewal: Reflections on Teshuva and Spiritual Growth*, adapted and edited by Michael Berger and Reuven Ziegler, Maggid, 2018, pp. 139-159 [Translated in source 413].
437. * “*Teshuva*: Ferment and Repose,” *Return and Renewal: Reflections on Teshuva and Spiritual Growth*, adapted and edited by Michael Berger and Reuven Ziegler, Maggid, 2018, pp. 161-176 [Translated in source 414].
438. * “Renunciation, Divorce, and Rehabilitation,” *Return and Renewal: Reflections on Teshuva and Spiritual Growth*, adapted and edited by Michael Berger and Reuven Ziegler, Maggid, 2018, pp. 177-191 [Translated in source 415].
439. * “Humility and Pride in *Teshuva*,” *Return and Renewal: Reflections on Teshuva and Spiritual Growth*, adapted and edited by Michael Berger and Reuven Ziegler, Maggid, 2018, pp. 193-210 [Translated in source 416].
440. * “*Teshuva* and Joy,” *Return and Renewal: Reflections on Teshuva and Spiritual Growth*, adapted and edited by Michael Berger and Reuven Ziegler, Maggid, 2018, pp. 211-228; [VBM Holiday](#) [Translated in source 417].
441. * “The Principle of Choice and the Principle of *Teshuva*,” [VBM Sichot \(Nitzavim\)](#) [Translation of source 402; see also parallel Hebrew source 965].
442. * “Changing Paths, Not Just Deeds,” [VBM Holiday](#).
443. * “The Integrity of *Teshuva*,” [VBM Holiday](#) [Parallel to source 432 (the published version of the same lecture based on an alternate transcription) and its translation in source 409].

יד. יהדות וחכמה / תרבות – Torah and General Culture/ Knowledge

444. "טובה חכמה עם נחלה" (בענין תורה וחכמה), **ממלכת כהנים וגוי קדוש**, (ירושלים, תשמ"ט), עמ' 25-43; **VBM – מחשבה**; בעריכה מסוימת: "טובה חכמה עם נחלה: על שילוב תורה וחכמה", **חנוכה** (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדין, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ג, עמ' 233-243.
445. "שברון לב ותמהון לבב – הרהורים על עבודת ה' במודרנה", **בהיותו קרוב: אסופת מאמרים לימים הנוראים, לזכרו של יחיאל שי פינפטר הי"ד** (תש"ס), עמ' 98-107; **עלון שבות – בוגרים גליון יד** (תשס"א), עמ' 19-32; **רוח אביב** (תשפ"ב), עמ' 153-166.
446. "הצדקת המודרניות: מקורות קלסיים וסמכות של בני דורנו", **רוח אביב** (תשפ"ב), עמ' 3-28 [תרגום של מקור 459].
447. * "יהדות ויונות", **עלון שבות**, שנה ה' (תשל"ד), גליון יב, עמ' 42-43; **עלון שבות קשר תפוצות** גליון מס' 13 (תשמ"ח), עמ' 35-39; **דף קשר א** (תשמ"ו), גליון 24; **דף קשר גליון 1075** (תשס"ז) [ראה העתק גם במקור 1022; מעובד בתרגום במקור 1027. ראה במקביל גם מקור 448 בעברית ובתרגום הנ"ל במקור 461, וגם מקור 453 בעברית].
448. * "לימוד חכמה יוונית", **עלון שבות קשר תפוצות** גליון 11 (תשמ"ז), עמ' 27-30; **דף קשר א** (תשמ"ז), גליון 74; **VBM – הלכה: יורה דעה**; בעריכה מסוימת: **חנוכה** (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדין, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ג, עמ' 227-232 [תורגם במקור 461. ראה במקביל גם במקור 447 שזהה למקור 1022 בעברית, בתרגום הנ"ל במקור 1027, וגם מקור 453 בעברית].
449. * "אמונה ואמנות", **עלון שבות – בוגרים גליון ה' (תשנ"ה)**, עמ' 99-105; בעריכה מסוימת: **חנוכה** (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדין, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ג, עמ' 288-291 [גירסה זאת תורגמה במקור 464].
450. * "הלכה ופוליטיקה בזמן הזה", **עלון שבות – בוגרים גליון ט** (תשנ"ו), עמ' 159-162; **VBM – פרסומים**.
451. * "היסודות החיוביים והשליליים בתרבות המערבית", בתוך חוברת **תוך וקליפה בתרבות המערבית: דרכים ורעיונות להתמודדות**, הוצאת תבונות, תשנ"ו, עמ' 11-19.
452. * "רב-תרבותיות בחברה הישראלית – מאין באנו ולאן אנו הולכים?" **עלון שבות – בוגרים גליון י' (תשנ"ז)**, עמ' 123-137.
453. * "מקצת דברים על יהדות ויונות", **עלון שבות – בוגרים גליון יב** (תשנ"ח), עמ' 43-50; בעיבוד מסויים: "על יהדות ויונות", **חנוכה** (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדין, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ג, עמ' 218-226 [תורגם במקור 462; ראה במקביל במקור 447 שזהה למקור 1022 ובעיבוד בתרגום של הנ"ל במקור 1024, וגם במקור 448 בעברית ובתרגום הנ"ל במקור 461].
454. * "חינוך יהודי ומדעי היהדות – הילכו שניהם יחדיו?" **עלון שבות – בוגרים גליון יא** (תשנ"ח), עמ' 149-161.

455. * "עשה רצונו, בטל רצונך" הרהורים על המפגש בין הלכה ומודרניות", [עלון שבות – בוגרים גליון יג \(תשנ"ט\), עמ' 125-133](#).
456. * "מה בין יהדות לדמוקרטיה", [עלון שבות – בוגרים גליון כא \(תשס"ו\), עמ' 63-72](#); בעריכה חדשה: "יהודית ודמוקרטית", [יום העצמאות ויום שחרור ירושלים](#) (באר מרים, סדרה לחגים) עורך ראשי הרב יעקב מדן, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ז, עמ' 146-153 [תורגם במקור 463].
457. "A Consideration of Synthesis from a Torah Point of View," [The Commentator](#), April 27, 1961, pp. 5-6; *Gesher* 1:7-17 (1963); reprinted in Shalom Carmy (ed.) *Torah U'Mada Reader; Experimental Edition II* (New York, 1985) pp. 33-38; *Leaves of Faith*, volume 1 (2003), pp. 89-103.
458. "Torah and General Culture: Confluence and Conflict," in *Judaism's Encounter with Other Cultures: Rejection or Integration*, edited by Jacob J. Schacter, Aronson, 1997, pp. 217-292.
459. "Legitimization of Modernity: Classical and Contemporary," in *Engaging Modernity: Rabbinic Leaders and the Challenge of the Twentieth Century*, edited by Moshe Z. Sokol, Aronson, 1997, pp. 3-33. Reprinted in *Leaves of Faith*, volume 2 (2004), pp. 279-308 [Translated in source 446].
460. "Mah Enosh": Reflections on the Relation between Judaism and Humanism," [Torah u-Madda Journal 14, 2006-2007, pp. 1-61](#), [VBM Archive – Roshei Yeshiva](#); published in full as: "Judaism and Humanism" in *Values in Halakha: Six Case Studies* (Maggid, 2023), pp. 1-112 ("Mah Enosh" comprises about half of the complete essay).
461. * "Studying Greek Wisdom," [VBM Halakha](#); [VBM Holiday: Chanuka](#) [Translation of source 448. See also parallel Hebrew sources 447 or 1022, and their translation, source 1027].
462. * "God and Man According to Judaism and Hellenism," [VBM Sichot](#) [Translation of source 453; see also parallel English source 461, which is a translation of source 448].
463. * "Judaism and Democracy," VBM Sichot, [Part 1](#) and [Part 2](#) [Translation of source 456].
464. * "Religious Faith and Art," [VBM Holiday](#) [Translation of source 449].

טו. בין ישראל לעמים, גירות – Jews and Gentiles, Conversion

465. "גירות, לידה, ומשפט", [תורה שבעל פה גליון יג \(תשל"א\), עמ' פב-צד](#); "גרות: לידה ומשפט", [מוסר אביב: על מוסר, אמונה וחברה](#), ירושלים תשע"ו, עמ' 145-161 [תורגם במקור 473].
466. "מחיר מסויים", [על הנושא מי הוא יהודי וגירות בימינו], [עמדה: ירחון לצינונות דתית אקטואלית גליון 15 \(תשמ"ו\), עמ' 7, 23](#).

467. * "היחס לגוי בתפיסה היהודית", בתוך החוברת **חביב אדם שנברא בצלם** (תשמ"ה), עמ' 125; "בני אדם" [על יהודים ואומות העולם], עמדה: **ירחון לציונות דתית אקטואלית** גליון 3 (תשמ"ה), עמ' 16-17; "היחס לגוי בתפיסה היהודית", עלון **שבות קשר תפוצות** גליון 14 (תשמ"ח), עמ' 1-7; **דף קשר ב (תשמ"ח)**, גליון 134; "היחס התורני לגוי", **VBM – שיחה לפרשת נח**; "הנכרי כבן אנוש", **דף קשר גליון 1789 (תשפ"ד)**.
468. * "תקציר שיעור", בתוך החוברת (יוחנן בן יעקב, עורך) **חביב אדם שנברא בצלם** (ירושלים, תשמ"ה), עמ' 123.
469. * "ישראל וישמעאל - הילכו יחדו", רב שיח, **תחומין** ז (תשמ"ו), עמ' 529-530.
470. * "כבוד הבריות", **מתנייס גליון 5 (תשנ"ג)**, עמ' 8-15 [תורגם במקור 229; ראה במקביל במקור 223 בעברית].
471. * "דו"ח מצב: ביקור האפיפיור", **דף קשר ח (תש"ס)**, גליון 752.
472. "Schema: Statement and Analysis," on the Vatican's Schema of the Doctrine on Ecumenism, *The Jewish Horizon*, Sep.-Oct., 1964, pp. 4-5; *RCA Record*, 1966.
473. "On Conversion," *Tradition* 23:2, pp. 1-18, Winter, 1988; in *The Conversion Crisis: Essays from the Pages of Tradition* (1990), pp. 1-18; **VBM Holiday**; "Conversion: Birth and Judgment," *Leaves of Faith*, volume 2 (2004), pp. 189-211 [Translation of source 465].

טז. יחסים בין יהודים – Relationships between Jews

474. "שפיים ושפיות" (בעקבות דברי שר הקליטה על התנועה הקיבוצית על יחסי חילוניים-דתיים), **מעריב מיום 21.6.91 עמ' ב/13**.
475. "תגובה לימי העיון [ביחס לחילוניות יהודית]" **דף קשר גליון 1165 (תשס"ט)**.
476. "האח דניאל והאחוה היהודית", **מוסר אביב: על מוסר, אמונה וחברה**, ירושלים תשע"ו, עמ' 247-269 [תרגום של מקור 482].
477. "מחוץ לתחום? מחשבות על יחסים עם יהודים לא-אורתודוקסים בימינו", **רוח אביב (תשפ"ב)**, עמ' 243-271 [תרגום של מקור 488].
478. "על גבולות הסובלנות", **רוח אביב (תשפ"ב)**, עמ' 29-53 [תרגום של מקור 486].
479. "ממשל קהילתי ארזחי ורבני: סקירה כללית", **רבנות: האתגר**, ערכו: ידידיה שטרן ושוקי פרידמן, ירושלים (תשע"א), כרך א, עמ' 171-202; **רוח אביב (תשפ"ב)**, עמ' 309-337 [תרגום של מקור 487].
480. * סימפוזיון "גשר" על מרכזיותה של ישראל ומשמעותה כיום - "אין סמכות לפסילת התפוצה", **גשר: רבעון לשאלות חיי האומה**, שנה עשרים ושש, גליון 102-103 (תשמ"א), עמ' 14-15.
481. * "חיים יהודיים במדינה ובתפוצות לאחר השואה", **עדות ד (תשמ"ג)**, עמ' 2-4.
482. "Brother Daniel and the Jewish Fraternity," *Judaism* 12:3, Summer 1963, pp. 260-280. Reprinted in *Leaves of Faith*, volume 2 (2004), pp. 57-83 [Translated in source 476; see follow-up in source 483].
483. Communications: Reply to letters on "The Jewish Fraternity," *Judaism* 13:1, Winter 1964, pp. 110-116 [Follow-up to source 482].

484. "Patterns of Contemporary Jewish *Hizdahut*," in Moshe Davis (ed.) *World Jewry and the State of Israel* (Jerusalem, 1977), pp. 183-92. Reprinted as "Patterns of Contemporary Jewish Self-Identification" in *Leaves of Faith*, volume 2 (2004), pp. 213-223.
485. "The State of K'lal Yisrael Today: A Symposium," [Jewish Action 46:37-39, Fall 1986](#). Reprinted as "The State of K'lal Yisrael," in *Leaves of Faith*, volume 2 (2004), pp. 355-361.
486. "The Parameters of Tolerance," in *Tolerance, Dissent and Democracy: Philosophical, Historical and Halakhic Perspectives*, edited by Moshe Sokol, Aronson, 2002, pp. 137-174, reprinted in *Leaves of Faith*, volume 2 (2004), pp. 85-116 [Translated in source 478].
487. "Communal Governance, Lay and Rabbinic: An Overview," in [Rabbinic and Lay Communal Authority](#), Suzanne Last Stone, editor, Yeshiva University Press, 2006, pp. 19-52; *Varieties of Jewish Experience*, Ktav 2011, pp. 63-95; [VBM Halakha](#) [Translated in source 479].
488. "Beyond the Pale? Reflections Regarding Contemporary Relations with Non-Orthodox Jews," in Adam Mintz, ed., [The Relationship of Orthodox Jews with Believing Jews of Other Religious Ideologies and Non-Believing Jews](#) (New York: Yeshiva University Press, 2010), 187-224; *Varieties of Jewish Experience*, Ktav 2011, pp. 129-165; [VBM Jewish Thought](#) [Translated in source 477].

יז. ציונות דתית, מדינת ישראל וצה"ל – Religious Zionism, State of Israel, Israel Defense Forces

489. "דברים לעומדים על המשמרת," [עלון שבות](#), שנה ג (תשל"ב), גליון א, עמ' 3-5; [דף קשר א \(תשמ"ו\)](#), גליון 52; [עלון שבות קשר תפוצות](#), גליון 14 (תשמ"ח), עמ' 13-16.
490. "מכתב לקו", [עלון שבות](#), שנה ה (תשל"ד), גליון ז, עמ' 1-3.
491. "זאת תורת ההסדר", [עלון שבות](#), שנה יד, גליון 100 (תשמ"ג), עמ' 9-33; [VBM מחשבה](#) (גירסה מתוקנת); [תחומין גליון ז](#), עמ' 314-329; [החינוך הדתי בגבורותיו](#) (תשמ"ז), עמ' 314-329; בחוברת "דרכה של ישיבה: קובץ מאמרים מבטאוני ישיבת הר עציון", עמ' 13-34; [מוסר אביב: על מוסר, אמונה וחברה](#), ירושלים תשע"ו, עמ' 195-216 [תרגום של מקור 501].
492. [היחס אל המדינה בקרב הזרמים הדתיים – הזרם האורתודוקסי](#), מפרסומי החוג לידיעת עם ישראל בתפוצות בבית נשיא המדינה, סידרה שלוש עשרה, קונטרס שלישי, עורך – משה דיוויס, עמ' 9-20; דברי תשובה לדיון בעמ' 30-38, ירושלים, תשמ"ג [תורגם במקור 502].
493. "ירושלים, תלמידי חכמים סביב לה", [מעריב](#) 8.10.89, [חשבון פתוח](#), עמ' 11.
494. "הרבנות הראשית לישראל: מבט הלכתי עכשווי", [עלון שבות – בוגרים](#) גליון יג (תשנ"ט), עמ' 107-124; [הרבנות הראשית לישראל: שבעים שנה לייסודה](#), כרך א (תשס"ב), עמ' 67-83; "הרבנות הראשית לישראל – מבט הלכתי עכשווי", [יום העצמאות ויום שחרור ירושלים](#) (באר מרים, סדרה לחגים) עורך ראשי הרב יעקב מדן, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ז, עמ' 218-230; "הרבנות

- הראשית לישראל: מבט הלכתי", **רוח אביב** (תשפ"ב), עמ' 339-354 [תרגום של מקור 504].
495. "דת ומדינה: בזכות האינטראקציה", **מוסר אביב: על מוסר, אמונה וחברה**, ירושלים תשע"ו, עמ' 217-245 [תרגום של מקור 499; ראה במקביל גם מקור 503 באנגלית (תקציר המאמר המקורי)].
496. * "על התורה, על העבודה ועל גמילות חסדים", **עלון שבות – בוגרים** [גליון יג \(תשנ"ט\)](#), עמ' 99-105.
497. * "מלך במשפט יעמיד ארץ" – על חובת ההצבעה בבחירות", **עלון שבות – בוגרים** [גליון יח \(תשס"ג\)](#), עמ' 134-136.
498. * "ערבות הדדית במדינה יהודית", **VBM – הלכה: הלכות מדינה וחברה** [תורגם במקור 508].
499. "Religion and State: The Case for Interaction," *Judaism* 15, Fall, 1966, pp. 387-411, reprinted in *Gesher* 4 (1969) pp. 24-48 and in Arthur Cohen (ed.) *Arguments and Doctrines* (New York, 1970) pp. 420-50. Reprinted in *Leaves of Faith*, volume 2, (2004), pp. 1-32 [Translated in source 495; see follow-up in source 500; see also parallel English source 503].
500. Communications: Reply to letter on "The Role of Orthodoxy" [regarding source 499], *Judaism* 16:2, Spring, 1967, pp. 226-227.
501. "The Ideology of Hesder," [Tradition 19:3, pp. 199-217, Fall, 1981](#), reprinted in *Crossroads: Halacha and the Modern World IV*, 1995, pp. 43-64; *Leaves of Faith*, volume 1 (2003), pp. 135-158; [VBM Archives](#); excerpted in: [HaMizrachi, vol. 6, number 9, Pesach edition 5784](#), pp. 18-21 [Translated in source 491].
502. "The Relationship to Israel of Jewish Religious Groups: Orthodoxy," *Morasha: A Journal of Religious Zionism* 1:1, Fall, 1984, Tishrei, 5745, pp. 18-26; printed in full in *Forum* 57/58, Winter, 1985/Spring, 1986, Israel's Place in World Jewry: Changing Perspectives, in Part II: The Relationships of Jewish Religious Groups to Israel, under the title, "Orthodoxy," pp. 11-19 [Translation of source 492].
503. "Religion and State," in Arthur Cohen and Paul Mendes-Flohr (eds.), *Contemporary Jewish Religious Thought* (1987), pp. 773-778; [VBM Holiday](#) [Based on source 499].
504. "The Israeli Chief Rabbinate: A Current Halakhic Perspective," [Tradition 26:4 \(Summer, 1992\), pp. 26-38](#), reprinted in *Israel as a Religious Reality*, edited by Chaim Waxman (Aronson, 1994), pp. 119-137; *Leaves of Faith*, volume 2 (2004), pp. 261-277 [Translated in source 494].
505. "Diaspora Religious Zionism: Some Current Reflections," [Religious Zionism Post Disengagement](#), ed. Chaim Waxman, Ktav, 2008, pp. 3-30; *Varieties of Jewish Experience*, Ktav 2011, pp. 291-317; [VBM Jewish Thought](#).
506. * "Religion and the Jewish State: An Interview with Rav Aharon Lichtenstein," [The Commentator, April 3, 2006](#), reprinted on May 6, 2019.

507. * "On Aliya: The Uniqueness of Living in Eretz Yisrael," [Ale Etzion 12](#) (2004), pp. 15-22; [VBM Holiday](#) [See also source 715 (same article in a different context)].
508. * "Mutual Responsibility in the Jewish State," [VBM Halakha](#); [VBM Holiday](#) [Translation of source 498].

יח. אירועי ובעיות זמננו בארץ – Contemporary Issues and Current Events, Israel

509. "החזרת הגאווה הלאומית וזקיפת הקומה הישראלית" (בעקבות הטבח במחנות הפליטים והפצצת ביירות), [הצופה](#), גליון 13378, כח' תשרי תשמ"ג (15.10.82), עמ' 5; [עמודים: בטאון הקיבוץ הדתי](#), כרך לא, גליון 444 (תשמ"ג), עמ' 75-78.
510. "היכן שגינו", על המחתרת היהודית, [מעריב](#), כ"ז באייר תשמ"ד (29.5.84), עמ' 9.
511. "במישור הדתי לא היה מפנה" (בעקבות עשרים שנה למלחמת ששת הימים), [מעריב](#), ח' סיון תשמ"ז (5.6.87), עמ' ב/11.
512. "מעידת המפד"ל", [מעריב](#), ז' טבת, תשמ"ח (28.12.87), עמ' א/11.
513. "ובמחננו דממה" (התכתבות של הרב אהרון ליכטנשטיין עם ראשי ישיבות הסדר בענין הטבח בחברון), [מימד](#) גליון 1 (1994), עמ' 6-8, 30 [תורגם במקור 575 באנגלית; ראה במקביל במקור 535 בעברית].
514. "בעקבות רצח ראש הממשלה, פירסמו ראשי הישיבה גילוי דעת וזה תוכנו", [דף קשר](#) (תשנ"ו), גליון 521; "גילוי דעת", [עלון שבות – בוגרים](#) גליון ח (תשנ"ו) עמ' 9.
515. "רגע במלחמת תשס"א: הלוויית שמואל גיליס", [נקודה](#), ראש השנה, תשס"ב (ספטמבר, 2001), עמ' 18.
516. "כמה שהוא טועה", בתגובה לשני מאמרים, [הצופה](#), 24.5.04.
517. "לא לסרבנות! לא יעלה על הדעת שכל חייל או קצין יקבע שבת לעצמו – דברי הרב נגד הסרבנות", [הארץ](#), 19.07.2005, עמ' 3/ב-4/ב [ראה במקביל במקורות 518, 519, 560, 563, 565, 567 בעברית, ובמקור 576 באנגלית (שהוא תרגום למקור 519)].
518. "הודעת ראשי הישיבה" לקראת ההתנתקות, [דף קשר](#) גליון 1016 (תשס"ה) [ראה במקביל במקור 517 בעברית, במקורות 519, 560, 563, 565, 567 בעברית, ובמקור 576 באנגלית (שהוא תרגום למקור 519)].
519. "מכתב שאלה לגר"א שפירא שליט"א", [עלון שבות – בוגרים](#) גליון כא (תשס"ו), עמ' 117-122 (בגירסת האינטרנט ובגירסה דלהלן, מופיעה גם המשך ההתכתבות עם הרב סילבצקי מעבר למכתב הראשון לרב שפירא: ["תגובה חוזרת של הרב אהרן ליכטנשטיין לרב סילבצקי"](#); ["תגובה 2 לתגובתו של הרב אברהם ישראל סילבצקי"](#); "מו"מ בין הגאון הרב אהרון ליכטנשטיין לבין הרב אברהם ישראל סילבצקי בעניין סירוב פקודה, בעקבות פסק דינו של מרן הרב אברהם אלקנה כהנא שפירא זצ"ל בעניין סירוב פקודה", [ניצני ארץ](#) גליון יח (תשע"ג), עמ' 294-328, מרכז הרב [תורגם עם ההתכתבות המלאה במקור 576. ראה במקביל גם במקורות 516, 518, 560, 563, 565, 567 בעברית].
520. "גילוי דעת ראשי הישיבה שליט"א" בעקבות הארועים על הנפת השלטים והפגנות בצה"ל, [דף קשר](#) גליון 1206 (תש"ע).

521. "פניה לרבנים יושבי על מידין חותמי גילוי הדעת האוסר מכירת בתים ודירות לנכרי בארץ ישראל", ו' טבת תשע"א, [באתר תמיד אזהרות](#); "התבונה נראית נפגמת, ו' טבת תשע"א, [אתר כיפה](#) [תורגם במקור 578].
522. "ומי ייתן ותזכו לחזור", מכתב לחיילים בחזית במלחמת לבנון השנייה, [מקור ראשון](#), מוסף "שבת", ג' טבת תשפ"ד, 17.12.23, עמ' 13.
523. * "הגבורה להמשיך והצורך לבכות", [דף לתרבות יהודית: מלחמת יום הכפורים](#), גליון 26, המחלקה לתרבות תורנית במשרד החינוך והתרבות, תשל"ד, עמ' 1-2.
524. * "אעודד את בתי ללכת לשירות לאומי", ראיון עם הרב ליכטנשטיין, [מעריב](#), 6.10.1978, עמ' 80-81, 121, [VBM](#).
525. * "השלום - ערך עליון!" [עמודים: בטאון הקיבוץ הדתי](#), כרך ל, גליון 437 (תשמ"ב), עמ' 260-263. מאמר זה הופיע בעיתון [מעריב](#) ערב פינוי ימית, ו' ניסן, תשמ"ב (30.3.82), עמ' 5, תחת הכותרת "נסיגה שלא נעצרה" תוך מספר השמות וקיצוצים.
526. * "דביקות בהלכה ונטישת ההלכה", [כיצד הגענו למחצית "יהודית": דברים בעצרת](#), נתיבות שלום, יב' סיון תשמ"ד (12.6.84), עמ' 11-15.
527. * "זכרון שבויים", על יהדות רוסיה בכלל, ויואל (יולי) אדלשטיין בפרט, [עלון שבות קשר תפוצות](#) גליון 7 (תשמ"ה), עמ' 5-11.
528. * "חדשות: תוספות רבינו פרץ" (שיחה בתגובה לדברים של הרב פרץ על אסון הבונים בפ"ת), [דף קשר א, גליון 11 \(תשמ"ה\)](#); הדברים הובאו במלואם בתוך הכתבה, "לכל מי שידוע מה אלוהים רוצה!" [באתר סרוגים](#), ב' חשוון תשפ"ד.
529. * "נושאים ונותנים" (רב שיח על יחסי דת ומדינה), [עמדה: ירחון לציונות דתית אקטואלית](#) גליון 19 (תשמ"ח), עמ' 10.
530. * "בואו של שצ'רנסקי לישראל", [דף קשר א \(תשמ"ו\)](#), גליון 35; [עלון שבות קשר תפוצות](#) גליון 13 (תשמ"ח), עמ' 28-31; "בואו של שרנסקי לישראל", [VBM – שיחות](#).
531. * "שאלות ותהיות", [לא תוכל להתעלם](#), מפרסומי "עוז ושלום – נתיבות שלום", ירושלים, תשמ"ח, עמ' 7-10.
532. * "חברים בוועדות יגר ופריבס בסימפוזיון עם 'הצופה': על התנועה הדתית-לאומית להיות מפלגה יוזמת ולא נגזרת בעמדותיה הבסיסיות", [הצופה](#), כ"ח בחשוון תשמ"ח, 20.11.87, עמ' 5, 8.
533. * "חדשות: גדול השלום", על ריבוי מפלגות דתיות, [דף קשר ב \(תשמ"ט\)](#), גליון 153.
534. * "דו"ח מצב: שיחה לנוכח המאורעות הקשים – ערב חנוכה תשנ"ד", [דף קשר ד \(תשנ"ד\)](#), גליון 420.
535. * "דו"ח מצב: תגובות ראשי הישיבה לארוע בחברון", [דף קשר ה \(תשנ"ד\)](#), גליון 433 [ראה במקביל במקור 513 בעברית ובתרגום הנ"ל במקור 575].
536. * "בין ויתור לפשרה", [עלון שבות – בוגרים](#) גליון א (תשנ"ד), עמ' 60-69 [תורגם במקור 581].
537. * "גם על כל הטוב שיכול לעשות ואינו עושה" (ראיון בערב יום-הכיפורים על היהדות הדתית-לאומית, כולל מעמד האשה, תהליך השלום ומעורבות בחברה), [הארץ](#), תרבות וספרות, ט' בתשרי תשנ"ה, 14.9.94, עמ' ב/5.
538. * "לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי אמר ה'", [עלון שבות – בוגרים](#) גליון ה (תשנ"ה), עמ' 47-55.
539. * "ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום", [עלון שבות – בוגרים](#) גליון ה (תשנ"ה), עמ' 115-124.

540. * "לא עשב שוטה, לא צמח בר", מימד 6 (1995), עמ' 9-28; "נחפשה דרכינו ונחקורה" אחרי רצח רבין, [עלון שבות – בוגרים גליון ח \(תשנ"ו\), עמ' 15-27; VBM – מחשבה](#); בעריכה מסוימת: **שנה בשנה: ספר השנה להלכה, למחשבת ישראל ולבעיות יהדות** תשנ"ז (היכל שלמה), עמ' 521-534. ציטוטים נבחרים מהמאמר מופיעים בפתח של [דף קשר ז \(תשנ"ט\) גליון 677](#); גירסה מקוצרת זאת מופיעה תחת הכותרת: "על אחריות אישית וקולקטיבית", [VBM – מחשבה](#) [מקביל למקור 579 באנגלית (עיבוד מקביל של אותה שיחה) ולמקור 546 בעברית].
541. * "דו"ח מצב", לאחר פיגוע בירושלים בקו 18, [דף קשר ו \(תשנ"ו\), גליון 539](#).
542. * "רב שיח: חינוך וזהות יהודית כיום", [עלון שבות – בוגרים גליון ט \(תשנ"ו\), עמ' 163-164; 173-174; 182](#).
543. * "דו"ח מצב", שיחה ערב פינוי חברון, [דף קשר ו \(תשנ"ז\), גליון 585](#) [ראה במקביל (סיכום אותה שיחה בצורה שלימה יותר) במקור 545].
544. * "בעקבות אסון המסוקים – עת לחשות ועת לדבר" [דף קשר ו \(תשנ"ז\), גליון 587](#); "אחד מן החבורה שמת – תדאג כל החבורה כולה", [עלון שבות – בוגרים גליון י \(תשנ"ז\), עמ' 115-116](#).
545. * "הצער והתקווה – דברים עם פינוי חברון", [עלון שבות – בוגרים גליון י \(תשנ"ז\), עמ' 139-142](#) [ראה במקביל (סיכום אותה שיחה בצורה מקוצרת יותר) במקור 543].
546. * "דו"ח מצב", שיחה ביום השנה השני להרצחו של יצחק רבין ז"ל, [דף קשר ו \(תשנ"ח\), גליון 627](#); "מקץ שנתיים ימים: דברים לציון יום השנה השני לרצח יצחק רבין ז"ל", [עלון שבות – בוגרים גליון יא \(תשנ"ח\), עמ' 95-106](#) [מקביל למקור 540 בעברית ולמקור 579 באנגלית].
547. * "על כן יאמרו המושלים באו חשבון" – דברים לחשבון נפשם של הישיבה ותלמידיה", [עלון שבות – בוגרים גליון יא \(תשנ"ח\), עמ' 163-176](#).
548. * "רב-שיח בנושא: האם יש יהדות משותפת", **בסבך הזויות: יהודי, ישראלי, קוד אזרחי**, משרד החינוך התרבות והספורט: המינהל לחינוך ערכי, ירושלים (תשנ"ט), עמ' 9-34.
549. * "דו"ח מצב", שיחה לקראת הפגנת ההמונים במאבק נגד בית המשפט העליון, [דף קשר ז \(תשנ"ט\), גליון 693](#).
550. * "דו"ח מצב – על הנסיגה מלבנון והכבוד הלאומי", [דף קשר ח \(תש"ס\), גליון 761](#); "על הנסיגה מלבנון והכבוד הלאומי", [עלון שבות – בוגרים גליון יד \(תשס"א\), עמ' 187-188](#).
551. * "דו"ח מצב: 'קולי אל ה' אזעק, קולי אל ה' אתחנן'", לגבי פסגת קאמפ דייוויד, [דף קשר ח \(תש"ס\), גליון 766](#); "קולי אל ה' אזעק, קולי אל ה' אתחנן", [VBM – מחשבה](#).
552. * "דו"ח מצב: והאכלתיך נחלת יעקב אביד", על י"ז בתמוז ופסגת קיץ תש"ס, [דף קשר ח \(תש"ס\), גליון 768](#) [פורסם שוב במקור 1145].
553. * "דו"ח מצב: בין חיי פיצול לחיי אחדות", בתחילת האנתיפאדה השנייה, [דף קשר ח \(תשס"א\), גליון 783](#); "בין חיי פיצול לחיי אחדות", [VBM – מחשבה](#).
554. * "דו"ח מצב: 'באו זרים במקדשי, הפרו חגי וקדשי'", על קבלת הצעת הסכם אמריקאית שכללה ויתור על הר הבית, [דף קשר ח \(תשס"א\), גליון 790](#).
555. * "דו"ח מצב: פיגוע בצומת אזור – שיחת הרב אהרן ליכטנשטיין", [דף קשר ח \(תשס"א\), גליון 797](#).
556. * "יבקש שלום ורדפהו" – חיפוש אחר השלום כחובה דתית היום", [עלון שבות – בוגרים גליון יד \(תשס"א\), עמ' 189-203](#).

557. * "שלושה סימנים באומה זו", בעקבות שביתת הנכים, דף קשר ט (תשס"ב), גליון 847; "שלושה סימנים באומה זו – דברים בעקבות שביתת הנכים", עלון שבות – בוגרים גליון טז (תשס"ב), עמ' 91-94 [מקביל למקורות 648, 743; תורגם במקור 809].
558. * "שיחה בעקבות פינוי המאחזים", דף קשר י (תשס"ג), גליון 922.
559. * "יש דבר שיאמר ראה זה חדש? כבר היה לעולמים!" – דברים במלאת שנה לפיגוע הטרור במגדלי התאומים", עלון שבות – בוגרים גליון יח (תשס"ג), עמ' 123-133 [מעובד בתרגום במקור 580; ראה במקביל גם במקור 577 באנגלית].
560. * "דו"ח מצב: סירוב פקודה", דף קשר י (תשס"ה), גליון 982 [ראה במקביל במקורות 517, 518, 519, 563, 565, 567 בעברית, ובמקור 576 באנגלית (שהוא תרגום למקור 519)].
561. * "שיחה לאחר אסון הצונאמי", דף קשר י (תשס"ה), גליון 992; עלון שבות – בוגרים גליון כ (תשס"ה), עמ' 265-270 (באתר ה-VBM נתנו כותרת חדשה למאמר: "מעשה ידי טובעים בים ואתם אומרים שירה?") [תורגם במקור 583].
562. * "תלמוד ומעשה", על התערבות תלמידי הישיבה בגוף קטיף לקראת הפינוי, דף קשר גליון 1006 (תשס"ה).
563. * "גדרי פעולה" לקראת ההתנתקות, דף קשר גליון 1010 (תשס"ה) [ראה במקביל במקורות 517, 518, 519, 560, 565, 567 בעברית, ובמקור 576 באנגלית (שהוא תרגום למקור 519)].
564. * "עלה רש' או 'עלה רש': על היחס הראוי שבין חזון ההתיישבות לבין בניין חברה צודקת ומתוקנת", עלון שבות – בוגרים גליון כ (תשס"ה), עמ' 257-264 [תורגם במקור 582].
565. * "הרב ליכטנשטיין: חובה להיענות למשימת הפינוי", מעריב, 15.8.05 [ראה במקביל במקורות 516, 518, 519, 560, 563, 567 בעברית, ובמקור 576 באנגלית (שהוא תרגום למקור 519)].
566. * "הכזה יהיה צום אבחרהו? דברים לייז בתמוז", במעגלי צדק גליון 6 (תשס"ה), עמ' 5-7.
567. * "סרבנות שלא כהלכה", שערים למשפט גליון 1 (2005), עמ' 58-61; עלון שבות – בוגרים גליון כא (תשס"ו), עמ' 111-115 [ראה במקביל במקורות 517, 518, 519, 560, 563, 565 בעברית, ובמקור 576 באנגלית (שהוא תרגום למקור 519)].
568. * "בעקבות מאורעות עמונה", דף קשר גליון 1041 (תשס"ו); "בעקבות אירועי עמונה", VBM – מחשבה [תורגם במקור 584].
569. * "שיחה חמישית – הרב ליכטנשטיין: על יהדות, מדינה ודמוקרטיה", בסערת העקירה: עשר שיחות בישיבת הר עציון, עריכה: שאול ברט ויצחק ברט, ידיעות אחרונות, תל-אביב, תשס"ז, עמ' 103-114.
570. * "חיים כלכם היום" – בעקבות הפיגוע באיתמר והצונאמי ביפן", דף קשר גליון 1260 (תשע"א).
571. * "תפקיד הרב בעידן הגוגל: רב שיח", עלון שבות – בוגרים גליון כד (תשע"א), עמ' 121-125.
572. * "אם דעת אין, מנהיגות מנין?" VBM – מחשבה; ספרא וסייפא – ספר היובל לרב מרדכי פירון (אביעד הכהן וצבי א' טל עורכים), ירושלים תשע"ד, עמ' 137-155 [תורגם במקור 585].
573. * "הרב ליכטנשטיין מתייחס לפרשת הרב אלון: 'טרגדיה נוראה'", ג אדר תש"ע, אתר כיפה.

574. "Rabbi's Views," Letter to the Editor on the Peace Process and Gush Etzion, *The Jerusalem Post*, September 14, 1994, p. 6.
575. "A Rabbinic Exchange on Baruch Goldstein's Funeral," [Tradition 28:4 \(Summer, 1994\), pp. 59-63](#), reprinted in *Leaves of Faith: volume 2* (2004), pp. 255-260 [Translation of source 513; see also parallel Hebrew source 535].
576. "A Rabbinic Exchange on the Gaza Disengagement," [Tradition 40:1 \(Spring, 2007\), pp. 17-44](#) (Part 1); [40:2 \(Summer, 2007\), pp. 49-70](#) (Part 2); [VBM Archives](#) (contains Part 1 of *Tradition* exchange) [Translation of complete correspondence recorded in source 519. See also parallel Hebrew sources 517, 518, 519, 560, 563, 565, and 567].
577. "To Our Brothers in Distress: In the Wake of the Terror Attacks against America," written after September 11, 2001, [VBM Archives](#) [see parallel Hebrew source 559 and its adapted translation in source 580].
578. "Rabbi Aharon Lichtenstein's Response to the Letter Banning Sale of Homes to Gentiles in Israel," [Kol HaRav – Rabbinic Voices blog](#) [Translation of source 521].
579. * "On the Assassination of Prime Minister Rabin, z"l," [AleI Etzion 4 \(1995\), pp. 19-30](#); "On the Assassination of Prime Minister Rabin z"l," [VBM Archives](#); excerpted in "On the Murder of Prime Minister Yitzhak Rabin z"l," *The New Jewish Canon: Ideas and Debates, 1980-2015*, Yehuda Kurtzer and Claire Sufrin, eds. 2020, pp. 57-58 [Parallel to Hebrew source 540 (an alternate adaptation of the same address); see also parallel Hebrew source 546].
580. * "Is Anything New Under the Sun?: Reflections on the First Anniversary of the Attack on the Twin Towers," *Contending with Catastrophe: Jewish Perspectives on September 11*, Michael J. Broyde ed., Beth Din of America Press, (2011), pp. 189-196; [VBM Sichot](#) [Adapted translation of source 559; see also parallel English source 577].
581. * "Compromise and Concession," [VBM Sichot](#) [Translation of source 536].
582. * "Balancing the Settlement Ideal with the Creation of a Just Society," [VBM Sichot](#) [Translation of source 564].
583. * "After the Tsunami," [VBM Sichot](#) [Translation of source 561].
584. * "On the Events at Amona" [February 2006], [VBM Sichot](#) [Translation of source 568].
585. * "If There Is No 'Da'at,' How Can We Have Leadership?" [Rationalist Judaism blog](#) [Unauthorized translation of source 572].

יט. יהדות אורתודוקסית בתפוצה – Diaspora Orthodoxy

586. * דיון על "קץ האידיאולוגיות" והציונות האמקירנית של דוד סידורסקי, ספריית שזר, המכון ליהדות זמננו, האוניברסיטה העברית, ירושלים, תשל"ז, עמ' 43-45.
587. * פרק יב: "ושמרו דרך ה'" – חשבון נפש הציבור הדתי המודרני, באור פניך יהלכון (תבונות תשס"ו), עמ' 187-213; ובהוצאת ידיעות ספרים (תשע"ב), עמ' 237-270; VBM – באור פניך יהלכון: ערכים ומידות בעבודת הבורא: חלק א, חלק ב וחלק ג VBM – מתורתו של הרב אהרן ליכטנשטיין זצ"ל [תרגום של מקור 592].
588. "The State of Orthodoxy: A Symposium," *Tradition* 20:1 (Spring 1982), pp. 47-50. Reprinted in *Leaves of Faith*: volume 2 (2004), pp. 331-336.
589. "Directions for American Orthodoxy," *Jewish Action* 59:1, Fall, 1998, in "The Orthodox Union Centennial Symposium: Our Next 100 Years – The Future of American Orthodoxy," pp. 51-53. Reprinted in *Leaves of Faith*, volume 2 (2004), pp. 347-354.
590. "Chapter 6: Get You Wise Men: Marshalling the Rabbinic Alumni to Meet Contemporary Halakhic Problems," *Leaves of Faith*, volume 1, 2003, pp. 119-134; "Marshalling Rabbinic Alumni's Potential to Meet Contemporary Halakhic Problems," *VBM – Philosophy*.
591. "Chapter 15: The Future of Centrist Orthodoxy," *Leaves of Faith*, volume 2, 2004, pp. 309-330.
592. * "Centrist Orthodoxy: A Spiritual Accounting," *By His Light*, Ktav (2003), pp. 220-252; republished by: Maggid (2016), pp. 193-220; *VBM – By His Light: Developing a Torah Personality* [Translated in source 587].

כ. בראשית – Bereishit

593. * "אברהם אבינו" – לפרשת לך לך, *דף קשר ב* (תשמ"ט), גליון 152.
594. * "ויפגע במקום", לפרשת ויצא, *עלון שבות – בוגרים* גליון ה (תשנ"ה), עמ' 15-16.
595. * "הייתי ביום אכלני חרב וקרח בלילה", לפרשת ויצא, *עלון שבות – בוגרים* גליון ה (תשנ"ה), עמ' 17-18; "שמירתו של יעקב", *דף קשר* גליון 1791 (תשפ"ד) [תורגם במקור 677].
596. * "בית אלוקים" וישער השמים, לפרשת ויצא, *עלון שבות – בוגרים* גליון ה (תשנ"ה), עמ' 19-20; "שיחה לפרשת ויצא", *דף קשר* גליון 1072 (תשס"ז); "בית א-להים ושער השמים", *דף קשר* גליון 1325 (תשע"ג); *דף קשר* גליון 1661 (תשפ"א); "טרסצנדנטי או אימננטי", *דף קשר* גליון 1493 (תשע"ז); "בית א-לוהים" וישער השמיים, *דף קשר* גליון 1575 (תשע"ט) [תורגם במקור 702].
597. * "והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה", לפרשת וישב, *עלון שבות – בוגרים* גליון ה (תשנ"ה), עמ' 25; [תורגם במקור 709; ראה במקביל גם במקור 626 בעברית (סיכום מקביל לאותה שיחה)].
598. * "דמותו של יעקב – בשבח ההבלגה", לפרשת וישב, *עלון שבות – בוגרים* גליון ה (תשנ"ה), עמ' 27-28 [תורגם במקור 710 באנגלית; מקביל למקור 609 בעברית (סיכום אחר של אותה שיחה)].
599. * "אל תירא אברם", לפרשת לך-לך, *דף קשר ט* (תשס"ג), גליון 891.

600. * "כי גרים ותושבים אתם עמדי", על פרשת חיי-שרה, [דף קשר גליון 1029 \(תשס"ו\)](#) [תורגם במקור 695].
601. * "ביקש יעקב לישב בשלווה" [דף קשר גליון 1032 \(תשס"ו\)](#); [דף קשר גליון 1576 \(תשע"ט\)](#); [VBM – שיחות: פרשת וישלח](#) [תורגם במקור 707]; ראה במקביל גם במקור 711 באנגלית].
602. * "אדם לעמל יולד", על פרשת נח, [דף קשר גליון 1067 \(תשס"ז\)](#); [דף קשר גליון 1155 \(תשס"ט\)](#); [דף קשר גליון 1196 \(תש"ע\)](#); [VBM – שיחות: פרשת נח](#) [תורגם במקור 684].
603. * "יפה שיחתו של עבדי אבות", על פרשת חיי-שרה, [דף קשר גליון 1070 \(תשס"ז\)](#); [VBM – שיחות: פרשת חיי-שרה](#) [תורגם במקור 666].
604. * "בין תורת אבות לתורת משה", [דף קשר גליון 1073 \(תשס"ז\)](#); [דף קשר גליון 1704 \(תשפ"ב\)](#); [VBM – שיחות: פרשת וישלח](#) [תורגם במקור 706].
605. * "שיחה לפרשת ויחי", [דף קשר גליון 1077 \(תשס"ז\)](#).
606. * "בכיו של יוסף", [מנחה למנחם: קובץ מאמרים לכבוד הרב מנחם הכהן \(עורכים: חנה עמית, אביעד הכהן, חיים באר\), בני ברק, תשס"ח, עמ' 357-366; עלון שבות – בוגרים גליון כב \(תשס"ח\), עמ' 35-48; דף קשר גליון 1794 \(תשפ"ד\)](#); "ויחי: בכיו של יוסף", [תורת עציון: פשטות מתחדשות בפרשיות השבוע, בראשית, מגיד – ישיבת הר עציון, 2014 \(תשע"ה\)](#), עמ' 517-528 [מעובד בתרגום במקור 663]; ראה במקביל גם במקור 718 באנגלית, ובתרגום הנ"ל במקור 613].
607. * "חטאו של קין: שיחה לפרשת בראשית", [דף קשר גליון 1108 \(תשס"ח\)](#); "חטאו של קין", [VBM – שיחות: פרשת בראשית](#) [תרגום של מקור 664].
608. * שיחה לפרשת לך-לך (מופיעה בטעות הכותרת "חטאו של קין", שהועתקה בטעות כנראה מהגליון הקודם, מקור 608), [דף קשר גליון 1109 \(תשס"ח\)](#); "קיומה של ההבטחה האלוקית", [VBM – שיחות: פרשת לך-לך](#) [תרגום של מקור 675].
609. * "הבלגה בעת הצורך", שיחה לפרשת וישלח, [דף קשר גליון 1162 \(תשס"ט\)](#); [דף קשר גליון 1288 \(תשע"ב\)](#); [דף קשר גליון 1327 \(תשע"ג\)](#); [דף קשר גליון 1450 \(תשע"ו\)](#); [דף קשר גליון 1839 \(תשפ"ה\)](#); [VBM – שיחות: פרשת וישלח](#) [מקביל למקור 598 בעברית (סיכום אחר של אותה שיחה); ראה גם תרגום הנ"ל במקור 710].
610. * "ישימך א-לוהים כאפרים ומנשה", [דף קשר גליון 1164 \(תשס"ט\)](#); [דף קשר גליון 1413 \(תשע"ה\)](#); בעריכה שונה: [דף קשר גליון 1579 \(תשע"ט\)](#) [ראה במקביל במקור 661 בעברית, ובתרגום אותה שיחה במקור 679].
611. * "דרך ה'", [דף קשר גליון 1198 \(תש"ע\)](#); [דף קשר גליון 1322 \(תשע"ג\)](#); [דף קשר גליון 1530 \(תשע"ח\)](#); [VBM – שיחות: פרשת וירא](#) [תורגם במקור 691].
612. * "ברכות יעקב ליצחק", [דף קשר גליון 1200 \(תש"ע\)](#); "ברכותיו של יצחק ליעקב", [VBM – שיחות: פרשת תולדות](#); [דף קשר גליון 1285 \(תשע"ב\)](#); [דף קשר גליון 1324 \(תשע"ג\)](#); [דף קשר גליון 1364 \(תשע"ד\)](#); [דף קשר גליון 1408 \(תשע"ה\)](#).
613. * "ויבך יוסף בדברם אליו", [דף קשר גליון 1205 \(תש"ע\)](#); [דף קשר גליון 1370 \(תשע"ד\)](#); [דף קשר גליון 1707 \(תשפ"ב\)](#); [דף קשר גליון 1754 \(תשפ"ג\)](#); [VBM – שיחות: פרשת ויחי](#); "בכיותיו של יוסף", [דף קשר גליון 1330 \(תשע"ג\)](#) [תרגום של מקור 718]; ראה גם במקביל במקור 606 בעברית, ובתרגומו במקור 663].
614. * "אברהם העברי", [דף קשר גליון 1282 \(תשע"ב\)](#); [דף קשר גליון 1405 \(תשע"ה\)](#); [VBM – שיחות: פרשת לך-לך](#) [תורגם במקור 685].

615. * "גר ותושב אנכי עמכם", [דף קשר גליון 1284](#) (תשע"ב); [דף קשר גליון 1573](#) (תשע"ט); [VBM – שיחות: פרשת חיי-שרה](#) [תורגם במקור 694].
616. * "יעקב וישראל", [דף קשר גליון 1287](#) (תשע"ב); [דף קשר גליון 1366](#) (תשע"ד); [דף קשר גליון 1449](#) (תשע"ו); [VBM – שיחות: פרשת וישלח](#) [תורגם במקור 705].
617. * "תפילת המנחה", [דף קשר גליון 1407](#) (תשע"ה); [VBM – שיחות: פרשת חיי-שרה](#).
618. * "הוי דן את כל האדם לכף זכות" לפרשת ויחי, [דף קשר גליון 1290](#) (תשע"ב); [דף קשר גליון 1666](#) (תשפ"א); בעריכה שונה: "על שנאה ולימוד זכות: [VBM – שיחות: פרשת ויחי](#); [דף קשר גליון 1796](#) (תשפ"ד) [תורגם במקור 721 (התרגום נעשה כנראה לפי נוסחת דף קשר 1290); ראה במקביל גם במקור 659 בעברית, ובתרגומו במקור 713].
619. * "איש אשר כברכתו ברך אותם", [דף קשר גליון 1291](#) (תשע"ב); [דף קשר גליון 1453](#) (תשע"ו); [דף קשר גליון 1538](#) (תשע"ח); [דף קשר גליון 1625](#) (תש"ף); [VBM – שיחות: פרשת ויחי](#) [תורגם במקור 722; ראה במקביל במקור 662 באנגלית].
620. * "ניחוש ובחירת בת זוג", [דף קשר גליון 1323](#) (תשע"ג); "ניחוש ומציאת בת זוג", [VBM – שיחות: פרשת חיי-שרה](#) [ראה במקביל במקור 649 בעברית, ובתרגומו במקור 696; ראה במקביל גם במקור 676 באנגלית].
621. * "ויבך על צואריו עוד", [דף קשר גליון 1329](#) (תשע"ג); [דף קשר גליון 1753](#) (תשפ"ג); [VBM – שיחות: פרשת ויגש](#) [מקביל למקור 669 באנגלית].
622. * "אישה כנענית ליצחק", [VBM – שיחות: פרשת חיי-שרה](#); [דף קשר גליון 1446](#) (תשע"ו) [תורגם במקור 693].
623. * "ואת יהודה שלח לפניו... להורות לפניו גושנה", [דף קשר גליון 1452](#); "להורות לפניו גושנה", [VBM – שיחות: פרשת ויגש](#); [תרגום של מקור 716].
624. * "מה בין נח למשה?" [VBM – שיחות: פרשת נח](#); [דף קשר גליון 1488](#) (תשע"ז) [תורגם במקור 682].
625. * "א-להי השמים וא-להי הארץ", [VBM – שיחות: פרשת השבוע \(לך-לך\)](#); "א-להי השמים וא-להי הארץ", [דף קשר גליון 1489](#) (תשע"ז) [תורגם במקור 681].
626. * "האש כמשל" לפרשת וישב, [דף קשר גליון 1495](#) (תשע"ז); "והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה", [VBM – שיחות: פרשת וישב](#) [ראה במקביל במקור 597 בעברית (סיכום מקביל לאותה שיחה), ובתרגום הנ"ל במקור 709].
627. * "ותחי רוח יעקב אביהם" לפרשת ויגש, [דף קשר גליון 1497](#) (תשע"ז).
628. * "בעל החלומות", [VBM – שיחות: פרשת וישב](#); [דף קשר גליון 1535](#) (תשע"ח); [דף קשר גליון 1663](#) (תשפ"א) [מקביל למקור 672 באנגלית].
629. * "מוסר המלחמה של אברהם אבינו", [VBM – שיחות: פרשת לך-לך](#); [דף קשר גליון 1571](#) (תשע"ט); [דף קשר גליון 1657](#) (תשפ"א) [תורגם במקור 688].
630. * "הסתכלות כללית והסתכלות פרטנית", [VBM – שיחות: פרשת וירא](#); [דף קשר גליון 1572](#) (תשע"ט).
631. * "האב מלמד את בנו תורה", [VBM – שיחות: פרשת ויגש](#); "תלמוד הבן ע"י אביו", [דף קשר גליון 1578](#) (תשע"ט) [תורגם במקור 674, עם שתי אנקדוטות אישיות בסוף שהושמטו מהגירסה בעברית].
632. * "לעשות צדקה ומשפט", [VBM – שיחות: פרשת וירא](#); [דף קשר גליון 1617](#) (תש"ף); [דף קשר גליון 1746](#) (תשפ"ב) [ראה במקביל במקור 639 בעברית].

633. * "רבקה ויעקב ומידת האמת", [VBM – שיחות: פרשת תולדות; דף קשר גליון 1619 \(תש"ף\); דף קשר גליון 1660 \(תשפ"א\); דף קשר גליון 1702 \(תשפ"ב\)](#).
634. * "אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי", [VBM – שיחות: פרשת ויצא; דף קשר גליון 1620 \(תש"ף\); דף קשר גליון 1837 \(תשפ"ה\)](#) [תורגם במקור 701].
635. * "קטנתי מכל החסדים", [VBM – שיחות: פרשת וישלח; דף קשר גליון 1621 \(תש"ף\)](#).
636. * "תפילה, דורון ומלחמה" לפרשת וישלח, [דף קשר גליון 1662 \(תשפ"א\)](#).
637. * "איש האדמה", [VBM – שיחות: פרשת נח; דף קשר גליון 1698 \(תשפ"ב\)](#).
638. * "והיה ברכה", [VBM – שיחות: פרשת לך-לך; בעריכה קצת שונה: דף קשר גליון 1699 \(תשפ"ב\)](#) [מקביל למקור 687 באנגלית].
639. * "צדקה ומשפט: הערכים שחסרו בסדום", [VBM – שיחות: פרשת וירא; דף קשר גליון 1834 \(תשפ"ה\)](#) [ראה במקביל במקור 632 בעברית].
640. * "כוונות עור ועלה תאנה", [VBM – שיחות: פרשת בראשית](#) [תורגם במקור 670].
641. * "הפסוק הראשון בתורה", [VBM – שיחות לפרשת השבוע \(בראשית\)](#).
642. * "דמותו של נח", [VBM – שיחות: פרשת נח](#) [תורגם במקור 683; ראה במקביל גם במקור 644 בעברית, ובתרגומו במקור 680].
643. * "דור המבול ודור הפלגה", [VBM – שיחות: פרשת נח](#).
644. * "אלה תולדות נח", [VBM – שיחות: פרשת נח](#) [תורגם במקור 680; ראה במקביל גם במקור 642 בעברית, ובתרגומו במקור 683].
645. * "איש הרוח ואיש המעשה", [VBM – שיחות: פרשת לך-לך](#) [תורגם במקור 686].
646. * "שתי מלחמותיו של אברהם", [VBM – שיחות: פרשת לך-לך](#) [תורגם במקור 689].
647. * "ייחודו של אברהם", [VBM – שיחות: פרשת לך-לך](#) [תורגם במקור 690].
648. * "שלשה סימנים באומה זו", [VBM – שיחות: פרשת חיי-שרה](#) [ראה במקביל בעברית במקורות 557, 743; תורגם במקור 809].
649. * "בחירת אישה ליצחק", [VBM – שיחות: פרשת חיי-שרה](#) [תורגם במקור 696; ראה במקביל גם במקור 620 בעברית ובמקור 676 באנגלית].
650. * "ויבז עשו את הבכורה", [VBM – שיחות: פרשת תולדות](#) [תורגם במקור 699].
651. * "שתי ברכות יעקב", [VBM – שיחות: פרשת תולדות](#) [תורגם במקור 700].
652. * "יעקב אשר שמע אברהם בקולו", [VBM – שיחות לפרשת השבוע \(תולדות\)](#).
653. * "ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה", [VBM – שיחות: פרשת ויצא](#).
654. * "מדוע חזר יעקב על עקביו?", [VBM – שיחות: פרשת ויצא](#) [תורגם במקור 703].
655. * "יעקב – איש החלומות", [VBM – שיחות לפרשת השבוע \(ויצא\)](#).
656. * "לדמותו של יעקב", [VBM – שיחות: פרשת וישלח](#) [מקביל למקור 708 באנגלית].
657. * "מצבה ומזבח", [VBM – שיחות: פרשת וישלח](#) [תורגם במקור 678].
658. * "וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען", [VBM – שיחות: פרשת וישב](#).
659. * "הוי דן... לכף זכות", [VBM – שיחות: פרשת וישב](#) [תורגם במקור 713; ראה במקביל במקור 618 ובתרגומו במקור 721].
660. * "וימאן להתנחם", [VBM – שיחות: פרשת וישב](#) [תורגם במקור 714].
661. * "ישימך אלוקים כאפרים וכמנשה", [VBM – שיחות: פרשת ויחי](#); [תורגם במקור 679; ראה במקביל במקור 610 בעברית].

662. * "ויחיי", *מורשה קהלת יעקב*, published by MTA of Yeshivat Har Etzion, 2008, pp. 55-57; "Each One According to the Blessing He Gave Them" [VBM Sichot \(Vayechi\)](#), [VBM Parsha Digest II:17 Vayechi \(5780\)](#) [See parallel English source 722, which is a translation of source 619].
663. * "Yosef's Tears," [AleI Etzion 16 \(2009\), pp. 109-127](#); "Joseph's Tears" VBM Sichot, [Part 1 \(Miketz\)](#) and [Part 2 \(Vayigash\)](#); *Torah MiEtzion: New Readings in Tanach, Bereshit*, Maggid – Yeshivat Har Etzion, 2011, pp. 533-550 [Adaptation of Hebrew source 606; see also parallel English source 718 and its translation in source 613].
664. * "The Story of Kayin and Hevel," [VBM Sichot \(Bereishit\)](#); "Parshat Bereishit," [VBM Parsha Digest I:4 Bereishit \(5779\)](#); "The Story of Kayin and Hevel," [VBM Parsha Digest III:5 Bereishit \(5781\)](#) [Translated in source 607].
665. * "And He Called out in the Name of God," [VBM Sichot \(Lekh Lekha\)](#); [VBM Parsha Digest I:6 Lekh Lekha \(5779\)](#).
666. * "The Speech of the Forefathers' Servants," [VBM Sichot \(Chayei Sara\)](#); [VBM Parsha Digest I:8 Chayei Sara \(5779\)](#) [Translation of source 603].
667. * "Seeing Angels," [VBM Sichot \(Vayeitze\)](#); [VBM Parsha Digest I:10 Vayetzei \(5779\)](#).
668. * "Happy is the Man who Puts His Trust in God," [VBM Sichot \(Vayeshev\)](#); [VBM Parsha Digest I:12 Vayeshev \(5779\)](#).
669. * "And He Fell upon His Neck and Wept," [VBM Sichot \(Vayigash\)](#); with a modified conclusion: [VBM Parsha Digest I:14 Vayigash \(5779\)](#) [Parallel to Hebrew source 621].
670. * "Fig Leaves and Coats of Skins," [VBM Sichot \(Bereishit\)](#); "Fig Leaves and Coats of Hides," [VBM Parsha Digest II:6 Bereishit \(5780\)](#) [Translation of source 640].
671. * "Tzedaka and Sedom," [VBM Sichot \(Vayera\)](#), [VBM Parsha Digest II:9 Vayera \(5780\)](#).
672. * "The Dreamer," [VBM Sichot \(Vayeshev\)](#); [VBM Parsha Digest II:14 Vayeshev \(5780\)](#) [Parallel to Hebrew source 628].
673. * "And Abraham Returned to His Place," [VBM Sichot \(Vayera\)](#); "And Avraham Returned to His Place," [VBM Parsha Digest III:8 Vayera \(5781\)](#).
674. * "Teaching Torah to One's Children," [VBM Sichot \(Vayigash\)](#); [VBM Parsha Digest III:15 Vayigash \(5781\)](#) [Translation of source 631 (two personal anecdotes are included in this version that do not appear in the Hebrew version)].
675. * "He Put His Trust in the Lord," [VBM Sichot \(Lekh Lekha\)](#); [VBM Parsha Digest IV:8 Lekh Lekha \(5782\)](#) [Translated in source 608].

676. * “Was the Test of Rivka Appropriate?” [VBM Sichot \(Chayei Sara\)](#); [VBM Parsha Digest IV:10 Chayei Sara \(5782\)](#) [See parallel Hebrew sources 620 and 649, and the translation of the latter in source 696].
677. * “Yaakov’s Demands of Himself,” [VBM Sichot \(Vayetze\)](#); [VBM Parsha Digest IV:12 Vayetze \(5782\)](#) [Translation of source 595].
678. * “Monument and Altar,” [VBM Sichot \(Vayishlach\)](#); [VBM Parsha Digest IV:13 Vayishlach \(5782\)](#) [Translation of source 657].
679. * “Menashe and Efraim,” [VBM Sichot \(Vayechi\)](#); [VBM Parsha Digest IV:17 Vayechi \(5782\)](#) [Translation of source 661; see also parallel Hebrew source 610].
680. * “These are the Generations of Noach,” [VBM Sichot \(Noach\)](#); [VBM Parsha Digest VI:7, Noach \(5784\)](#) [Translation of source 644; see also parallel English source 683, a translation of source 642].
681. * “God of Heaven and Earth,” [VBM Sichot \(Lekh Lekha\)](#); [VBM Parsha Digest VII:7, Lekh Lekha \(5785\)](#) [Translation of source 625].
682. * “A Comparison of Noach and Moshe,” [VBM Sichot \(Noach\)](#) [Translation of source 624].
683. * “Noach’s Downfall,” [VBM Sichot \(Noach\)](#) [Translation of source 642; see also parallel English source 680, a translation of source 644].
684. * “Man was Born to Labor,” [VBM Sichot \(Noach\)](#) [Translation of source 602].
685. * “Avraham the ‘Ivri’,” [VBM Sichot \(Lekh Lekha\)](#) [Translation of source 614].
686. * “Man of Spirit, Man of Action,” [VBM Sichot \(Lekh Lekha\)](#) [Translation of source 645].
687. * “And You Shall Be a Blessing,” [VBM Sichot \(Lekh Lekha\)](#) [Parallel to Hebrew source 638].
688. * “Avraham’s Fear and Our Complacency,” [VBM Sichot \(Lekh Lekha\)](#) [Translation of source 629].
689. * “Avraham’s Two Wars,” [VBM Sichot \(Lekh Lekha\)](#) [Translation of source 646].
690. * “The Uniqueness of Avraham,” [VBM Sichot \(Lekh Lekha\)](#) [Translation of source 647].
691. * “The Way of God,” [VBM Sichot \(Vayera\)](#) [Translation of source 611].
692. * “You Satisfy the Desires of All Living Creatures,” [VBM Sichot \(Chayei Sara\)](#).
693. * “A Canaanite Wife for Yitzchak,” [VBM Sichot \(Chayei Sara\)](#) [Translation of source 622].
694. * “I am a Stranger and Resident with You,” [VBM Sichot \(Chayei Sara\)](#) [Translation of source 615].
695. * “A Stranger and Resident Am I with You,” [VBM Sichot \(Chayei Sara\)](#) [Translation of source 600].

696. * “Choosing a Spouse,” [VBM Sichot \(Chayei Sara\)](#) [Translation of source 649; see also parallel English source 676 and Hebrew source 620].
697. * “Serving God: Right or Privilege?” [VBM Sichot \(Toldot\)](#).
698. * “To Give You the Blessing of Avraham, To Inherit the Land,” [VBM Sichot \(Toldot\)](#).
699. * “And Esav Despised the Birthright,” [VBM Sichot \(Toldot\)](#) [Translation of source 650].
700. * “Yaakov’s Two Blessings,” [VBM Sichot \(Toldot\)](#) [Translation of source 651].
701. * “Indeed God is in This Place,” [VBM Sichot \(Vayeitze\)](#) [Translation of source 634].
702. * “The ‘House of the Lord’ and the ‘Gate of Heaven’,” [VBM Sichot \(Vayeitze\)](#) [Translation of source 596].
703. * “Why Does Yaakov Retrace his Steps?” [VBM Sichot \(Vayeitze\)](#) [Translation of source 654].
704. * “You Have Sullied Me...,” [VBM Sichot \(Vayishlach\)](#).
705. * “Ya’akov and Yisrael,” [VBM Sichot \(Vayishlach\)](#) [Translation of source 616].
706. * “The Source of Commandments,” [VBM Sichot \(Vayishlach\)](#) [Translation of source 604].
707. * “The Dangers of Complacency,” [VBM Sichot \(Vayishlach\)](#) [Translation of source 601; see also parallel English source 711].
708. * “Yaakov Came Whole,” [VBM Sichot \(Vayishlach\)](#) [Parallel to Hebrew source 656].
709. * “And the House of Yaakov Will Be Fire, and the House of Yosef – A Flame,” [VBM Sichot \(Vayeshev\)](#) [Translation of source 597; see also parallel Hebrew source 626].
710. * “In Praise of Self-Restraint,” [VBM Sichot \(Vayeshev\)](#) [Translation of source 598; parallel to Hebrew source 609].
711. * “Yaakov Sought to Dwell in Tranquility,” [VBM Sichot \(Vayeshev\)](#) [Parallel to Hebrew source 601, and to its translation in source 707].
712. * “She Has Been More Righteous than I,” [VBM Sichot \(Vayeshev\)](#).
713. * “In Righteousness Shall You Judge Your Neighbor,” [VBM Sichot \(Vayeshev\)](#); Judge Every Person Favorably, [VBM \(Sichot \(Vayeshev\)](#) (alternate translation of the same *sicha*) [Translation of source 659; parallel to English source 721, which is a translation of source 618].
714. * “And He Refused to be Comforted,” [VBM Sichot \(Vayeshev\)](#) [Translation of source 660].
715. * “The Land of his Father’s Dwelling, the Land of Canaan: On the Uniqueness of Living Eretz Yisrael,” [VBM Sichot \(Vayeshev\)](#) [See also source 507 (same article in a different context)].

716. * "And He Sent Yehuda Ahead... To Set up Camp," [VBM Sichot \(Vayigash\)](#) [Translated in source 623].
717. * "The Symphony of Tradition," [VBM Sichot \(Vayechi\)](#).
718. * "And Yosef Wept as They Spoke with Him," [VBM Sichot \(Vayechi\)](#) [Translated in source 613; see also parallel Hebrew source 606 and its English adaptation in source 663].
719. * "Yaakov's Deathbed Rebuke," [VBM Sichot \(Vayechi\)](#).
720. * "Stranger in a Strange Land," [VBM Sichot \(Vayechi\)](#).
721. * "Judge Every Person Favorably," [VBM Sichot \(Vayechi\)](#) [Translation of source 618; parallel to English source 713, which is a translation of source 659].
722. * "Each According to His Blessing He Blessed Them," [VBM Sichot \(Vayechi\)](#) [Translation of source 619; see also parallel English source 662].

כא. שמות – Shemot

723. * "סיפור יתרו ומעמד הר סיני", לפרשת יתרו, [דף קשר א \(תשמ"ו\), גליון 34](#); חזון [למועד: דרשות למועדים ולימים טובים](#), בעריכת הרב יהודה שביב, ירושלים תשמ"ח (הוצאה שניה: תשס"ב), עמ' 142-143 (תשמ"ח), 225-226 (תשס"ב); [עלון שבות – בוגרים גליון א \(תשנ"ד\), עמ' 26-25](#); ובצורה מקוצרת: "מה עניין יתרו להר סיני", [VBM – שיחה לפרשת השבוע \(יתרו\)](#).
724. * "כנגד ארבעה בנים דיברה תורה", לפרשת בא, [דף קשר ב \(תשמ"ח\), גליון 129](#); [עלון שבות – בוגרים גליון א, עמ' 8-7](#); [דורש בציון: מאסף דברים לפרשיות השבוע](#), בעריכת הרב יהודה שביב, ירושלים תש"ס, עמ' 123-125; בעריכה נוספת: [דף קשר גליון 1048 \(תשס"ו\)](#) [ראה במקביל במקור 1064 בעברית, ובתרגומו במקור 1066].
725. * "סיכומי שיחות שבת של ראשי הישיבה: וארא, שיחת הרב ליכטנשטיין – ערב שבת", [עלון שבות קשר תפוצות גליון 18 \(תש"ן\) עמ' 5-4](#); "ידיעת ה' – ושמע ה' לא נודעת להם", לפרשת וארא, מתוך "שיחות רבותינו ראשי הישיבה שליט"א", [עלון שבות גליון 140-141 \(תשנ"ד\), עמ' 30-31](#) [תורגם במקור 789].
726. * "סיכומי שיחות שבת של ראשי הישיבה: וארא, שיחת הרב ליכטנשטיין – סעודה שלישית", [עלון שבות קשר תפוצות גליון 18 \(תש"ן\) עמ' 5-7](#); "ולא שמעו אל משה", לפרשת וארא, מתוך "שיחות רבותינו ראשי הישיבה שליט"א", [עלון שבות גליון 140-141 \(תשנ"ד\), עמ' 31-32](#); "ולא שמעו אל משה", [VBM – שיחות: פרשת וארא](#); "קוצר רוח ועבודה קשה", [דף קשר גליון 1581 \(תשע"ט\)](#); [דף קשר גליון 1627 \(תש"ף\)](#) [תורגם במקור 803; ראה במקביל במקור 742 בעברית, ובתרגומו במקור 806].
727. * "סיכומי שיחות שבת של ראשי הישיבה: בשלח, שיחת הרב ליכטנשטיין – ערב שבת", [עלון שבות קשר תפוצות גליון 18 \(תש"ן\) עמ' 13-14](#); "מידת הביטחון ביציאת מצרים", לפרשת בשלח, מתוך "שיחות רבותינו ראשי הישיבה שליט"א", [עלון שבות גליון 140-141 \(תשנ"ד\), עמ' 33-34](#).
728. * "סיכומי שיחות שבת של ראשי הישיבה: בשלח, שיחת הרב ליכטנשטיין – סעודה שלישית", [עלון שבות קשר תפוצות גליון 18 \(תש"ן\) עמ' 14-16](#); "לימוד תורה – כי

- הם חיינו ואורך ימינו", לפרשת בשלח, מתוך "שיחות רבותינו ראשי הישיבה שליט"א", עלון שבות גליון 140-141 (תשנ"ד) עמ' 34-35.
729. * "חביבותה של תורה", על פרשת כי-תשא, דף קשר י (תשס"ד), גליון 961.
730. * "לימוד ומעשה" על פרשת משפטים, דף קשר גליון 1042 (תשס"ו); בעריכה קצת שונה בדף קשר גליון 1170 (תשס"ט); דף קשר גליון 1672 (תשפ"א); – VBM שיחות: פרשת משפטים [תורגם במקור 826].
731. * "בלבבי משכן אבנה" על פרשת תרומה, דף קשר גליון 1043 (תשס"ו); דף קשר גליון 1505 (תשע"ז); – VBM שיחות: פרשת תרומה [תורגם במקור 801].
732. * "לימוד התורה והשכחה" על פרשת כי-תשא, דף קשר גליון 1045 (תשס"ו); דף קשר גליון 1507 (תשע"ז); דף קשר גליון 1634 (תש"ף); דף קשר גליון 1716 (תשפ"ב); – VBM שיחות: פרשת כי-תשא [תורגם במקור 799].
733. * "שיחה לפרשת שמות", דף קשר גליון 1078 (תשס"ז); "אל תקרב הלום", – VBM שיחות: פרשת שמות; דף קשר גליון 1797 (תשפ"ד); דף קשר גליון 1843 (תשפ"ה).
734. * "שיחה לפרשת בא", דף קשר גליון 1080 (תשס"ז); "ארבע פרשיות התפילין", – VBM שיחות: פרשת בא; דף קשר גליון 1333 (תשע"ג) [תורגם במקור 811].
735. * "תורת הכלל והיחיד: שיחה לפרשת יתרו", דף קשר גליון 1082 (תשס"ז) [תורגם במקור 784].
736. * "מקומה של פרשת משפטים", דף קשר גליון 1083 (תשס"ז); דף קשר גליון 1297 (תשע"ב); דף קשר גליון 1585 (תשע"ט); "מקומה של הפרשה" – VBM שיחות: פרשת משפטים; בעריכה שונה: "למיקומה של פרשת משפטים", דף קשר גליון 1376 (תשע"ד) [תורגם במקור 824].
737. * "ונתתי אותה לכם מורשה", שיחה לפרשת וארא, דף קשר גליון 1166 (תשס"ט); דף קשר גליון 1455 [תורגם במקור 805].
738. * "גדול מצווה ועושה", דף קשר גליון 1168 (תשס"ט); "ושם ניסהו"; דף קשר גליון 1846 (תשפ"ה); "הניסיון במרה", – VBM שיחות: פרשת בשלח [ראה במקביל במקור 813 באנגלית; ראה גם במקורות במקורות 748, 752, 760 בעברית, ובתרגום המקור האחרון במקור 816].
739. * "האסתטיקה ביהדות", דף קשר גליון 1172 (תשס"ט); דף קשר גליון 1299 (תשע"ב); דף קשר גליון 1378 (תשע"ד); דף קשר גליון 1587 (תשע"ט); – VBM שיחות: פרשת תצוה; "על האסתטיקה ביהדות", דף קשר גליון 1461 (תשע"ו) [מקביל למקור 779 בעברית].
740. * "משכן וכלים", דף קשר גליון 1256 (תשע"א); דף קשר גליון 1301 (תשע"ב); דף קשר גליון 1340 (תשע"ג); דף קשר גליון 1463 (תשע"ו); דף קשר גליון 1589 (תשע"ט); דף קשר גליון 1852 (תשפ"ה); – VBM שיחות: פרשת ויקהל [תורגם במקור 787].
741. * "ויסתר משה פניו, כי ירא מהביט אל הא-לוהים", דף קשר גליון 1292 (תשע"ב); דף קשר גליון 1331 (תשע"ג); דף קשר גליון 1371 (תשע"ד); – VBM שיחות: פרשת שמות; ובצורה מקוצרת: "שני פנים להסתרת הפנים", – VBM שיחה לפרשת השבוע (שמות) [תורגם במקור 796].
742. * "קוצר רוח ועבודה קשה", דף קשר גליון 1293 (תשע"ב); בעריכה קצת שונה: – VBM שיחות: פרשת וארא; "קצר רוח ועבודה קשה", דף קשר גליון 1372 (תשע"ד) [תורגם במקור 806; ראה במקביל במקור 726 בעברית, ובתרגומו במקור 803].

743. * "שלושה סימנים באומה זו", [דף קשר גליון 1294 \(תשע"ב\)](#); [VBM – שיחות: פרשת בא; דף קשר גליון 1631 \(תש"ף\)](#) [ראה במקביל בעברית במקורות 557, 648; תורגם במקור 809].
744. * "שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקומו", [דף קשר גליון 1295 \(תשע"ב\)](#); [דף קשר גליון 1583 \(תשע"ט\)](#) (בשני אלה יש שגיאה בתיארוך השיחה); "שבו איש תחתיו", [VBM – שיחות: פרשת בשלח](#); ובצורה מקוצרת יותר: "אל יצא איש ממקומו", [VBM – שיחות: פרשת בשלח](#); "שבו איש תחתיו, אל יצא איש ממקומו", [דף קשר גליון 1711 \(תשפ"ב\)](#); [דף קשר גליון 1758 \(תשפ"ג\)](#) (בכל אלה, תוקן תיארוך השיחה) [תורגם במקור 786; ראה במקביל גם במקור 812 באנגלית].
745. * "ועשו ארון", [VBM – שיחות: פרשת תרומה](#); בעריכה אחרת: "כתר תורה" [דף קשר גליון 1298 \(תשע"ב\)](#); [VBM – שיחות: פרשת תרומה](#) [תורגם במקור 828].
746. * "עבדי הם – ולא עבדים לעבדים", [VBM – שיחות: פרשת בא](#); "עבדי הם – ולא עבדים לעבדים": למשמעותה של יציאת מצרים, [דף קשר גליון 1302 \(תשע"ב\)](#); "עבדי הם – ולא עבדים לעבדים", [דף קשר גליון 1582 \(תשע"ט\)](#) [תורגם במקור 807].
747. * "הרהורו של משה רבנו", [VBM – שיחות: פרשת וארא; דף קשר גליון 1332 \(תשע"ג\)](#); בתוספת חלק שני: "חטאו של משה ויחסנו לחטאי גדולי ישראל", [VBM – שיחות: פרשת וארא](#) [תורגם (על שני חלקיו) במקור 804].
748. * "חוק ומשפט", [דף קשר גליון 1334 \(תשע"ג\)](#); "ושם נסהו", [דף קשר גליון 1800 \(תשפ"ד\)](#) [ראה במקביל במקורות 738, 752, 760 בעברית, בתרגום המקור האחרון במקור 816, ובמקור מקביל באנגלית 813].
749. * "אשר תשים לפניהם", [VBM – שיחות: פרשת משפטים; דף קשר גליון 1336 \(תשע"ג\)](#); [דף קשר גליון 1419 \(תשע"ה\)](#); [דף קשר גליון 1459 \(תשע"ו\)](#) (עם קטע מסכם בסוף שחסר בגירסאות הקודמות) [תורגם במקור 820].
750. * "הרהורי הלב", [VBM – שיחות: פרשת תצוה; דף קשר גליון 1338 \(תשע"ג\)](#); בעריכה חדשה: [דף קשר גליון 1633 \(תש"ף\)](#) [תורגם במקור 830].
751. * "מחצית השקל", [דף קשר גליון 1339 \(תשע"ג\)](#); [דף קשר גליון 1544 \(תשע"ח\)](#); "הדל לא ימעיט", [דף קשר גליון 1588 \(תשע"ט\)](#); [VBM – שיחות: פרשת כי-תשא](#) [תורגם במקור 832].
752. * "הניסיון ככלי להבנת מהות המצוות", [דף קשר גליון 1374 \(תשע"ד\)](#); "על חוק, משפט וניסיון", [דף קשר גליון 1457 \(תשע"ו\)](#); "תפקידו של ניסיון", [VBM – שיחות: פרשת בשלח](#) [ראה במקביל במקורות 738, 748, 760 בעברית, בתרגום המקור האחרון במקור 816, ובמקור מקביל באנגלית 813].
753. * "מעמד הר סיני פרטי בבית המדרש", [דף קשר גליון 1375 \(תשע"ד\)](#); "תהליך הגרות של עם ישראל", [דף קשר גליון 1418 \(תשע"ה\)](#); [VBM – שיחות: פרשת יתרו](#) [תורגם במקור 817].
754. * "שלח נא ביד תשלח", [VBM – שיחות: פרשת שמות; דף קשר גליון 1414 \(תשע"ה\)](#) [תורגם במקורות 797, 1067].
755. * "תרומתנו בלימוד תורה", [דף קשר גליון 1377 \(תשע"ד\)](#); "ויקחו לי תרומה", [VBM – שיחות: פרשת תרומה; דף קשר גליון 1420 \(תשע"ה\)](#).
756. * "כל נדיב לבו יביאה", [דף קשר גליון 1380 \(תשע"ד\)](#); בעריכה קלה: [דף קשר גליון 1717 \(תשפ"ב\)](#); [דף קשר גליון 1806 \(תשפ"ד\)](#); [VBM – שיחות: פרשת ויקהל](#).

757. * "ויקהל משה", [VBM – שיחות: פרשת ויקהל](#); בעריכה שונה: [דף קשר גליון 1381](#) (תשע"ד); בעריכה נוספת: [דף קשר גליון 1548](#) (תשע"ח) [ראה במקביל במקור 833 באנגלית (כנראה סיכום מקביל של אותה שיחה), ובמקורות 794, 835 באנגלית (סיכומים של שיחות מקבילות)].
758. * "הוא משה ואהרן", [דף קשר גליון 1415](#) (תשע"ה); "נבואה וחוכמה", [VBM – שיחות: פרשת וארא](#) [תרגום מעובד של מקור 783].
759. * "וכבוד ה' מלא את המשכן", [VBM – שיחות: פרשת פקודי](#); "וכבוד ה' מלא את המשכן", [דף קשר גליון 1590](#) (תשע"ט); בעריכה חדשה: [דף קשר גליון 1764](#) (תשפ"ג) [תורגם במקור 795].
760. * "ושם נסהו", [דף קשר גליון 1629](#) (תש"ף); "שם שם לו חק ומשפט ושם ניסהו", [VBM – שיחות: פרשת בשלח](#) [תורגם במקור 816; ראה במקביל במקורות 738, 748, 752 בעברית, ובמקור מקביל באנגלית 813].
761. * "היראה, ומקומה במפגש עם הא-להי", [VBM – שיחות: פרשת שמות](#); "היראה ומקומה במפגש עם הא-להי", [דף קשר גליון 1667](#) (תשפ"א).
762. * "משעבוד לגאולה", [VBM – שיחות: פרשת שמות](#); [דף קשר גליון 1708](#) (תשפ"ב) [תורגם במקור 802].
763. * "והיה לאות על ידכה", [VBM – שיחות: פרשת בא](#); [דף קשר גליון 1710](#) (תשפ"ב) [מקביל למקור 808 באנגלית].
764. * "אשר כתבתי להורותם", [VBM – שיחות: פרשת משפטים](#); [דף קשר גליון 1713](#) (תשפ"ב); [דף קשר גליון 1760](#) (תשפ"ג).
765. * "לקדשו לכהנו לי", [VBM – שיחות: פרשת תצוה](#); [דף קשר גליון 1762](#) (תשפ"ג).
766. * "נעשה ונשמע", [VBM – שיחות: פרשת משפטים](#); [דף קשר גליון 1802](#) (תשפ"ד) [ראה במקביל במקור 823 באנגלית].
767. * "קורבן התמיד", [VBM – שיחות: פרשת תצוה](#); קרבן התמיד, [דף קשר גליון 1804](#) (תשפ"ד) [תרגום של מקור 790; ראה גם במקור 829 באנגלית (סיכום מקביל של אותה שיחה)].
768. * "הפשרה", [VBM – שיחות: פרשת משפטים](#); "ותהי צעקה גדולה במצרים", [דף קשר גליון 1848](#) (תשפ"ה) [תרגום של מקור 822].
769. * "מדוע שבר משה את הלוחות?" [VBM – שיחות: פרשת כי-תשא](#); בעריכה קלה: [דף קשר גליון 1805](#) (תשפ"ד); ובצורה מקוצרת: "שבירת הלוחות", [VBM – שיחה לפרשת השבוע \(כי-תשא\)](#) [הגירסה המלאה תורגמה במקור 831].
770. * "ויקוד העם וישתחוו", [VBM – שיחות: פרשת בא](#).
771. * "שמרנות דור ההורים ושינויים בדור הבנים", [VBM – שיחות: פרשת בא](#) [מעובד בתרגום במקור 810; הגירסה המתורגמת ערוכה שוב במקור 1065].
772. * "ללמוד, לכתוב ולהפנים", [VBM – שיחות: פרשת בא](#) [מקביל למקור 791 באנגלית].
773. * "היציאה ממצרים", [VBM – שיחות: פרשת בשלח](#) [תורגם במקור 814].
774. * "אנוכי ה' א-לוהיך", [VBM – שיחות: פרשת יתרו](#) [תורגם במקור 818].
775. * "מהות איסור עבודה זרה", [VBM – שיחות: פרשת יתרו](#) [תורגם במקור 819].
776. * "המחויבות לתורה", [VBM – שיחות: פרשת משפטים](#) [תורגם במקור 825].
777. * "לחם פנים לפני תמיד", [VBM – שיחות: פרשת תרומה](#).
778. * "לשוכני בתוכם", [VBM – שיחות: פרשת תצוה](#) [תורגם במקור 831].

779. * "תפקיד הבגדים", VBM – [שיחות: פרשת תצוה](#) [מקביל למקור 739 בעברית].
780. * "מעלתו של משה רבנו", VBM – [שיחות: פרשת כי-תשא](#).
781. * "הקמת המשכן על ידי משה", VBM – [שיחות: פרשיות ויקהל-פקודי](#) [תורגם במקור 800].
782. * "Individual and National Identity," [VBM Sichot \(Shemot\)](#); re-edited somewhat: "Introduction: Individual and National Identity," *Torah MiEtzion: New Readings in Tanach, Shemot, Maggid* – Yeshivat Har Etzion, 2012, pp. xvii-xxiii.
783. * "Moshe and Aharon," [VBM Sichot \(Vaera\)](#); [VBM Parsha Digest I:17 Vaera \(5779\)](#) [Translated in source 758].
784. * "The Torah of the Nation and the Individual," [VBM Sichot \(Yitro\)](#); [VBM Parsha Digest I:20 Yitro \(5779\)](#); [VBM Parsha Digest IV:22 Yitro \(5782\)](#) [Translation of source 735].
785. * "That I Might Dwell in Their Midst," [VBM Sichot \(Tetzaveh\)](#); [VBM Parsha Digest I:23 Tetzaveh \(5779\)](#) [Translation of source 778].
786. * "Remain Every Man in his Place; Let No Man Go Out of his Place on the Seventh Day," [VBM Sichot \(Beshalach\)](#); [VBM Parsha Digest II:21 Beshalach \(5780\)](#) [Translation of source 744; see also parallel English source 812].
787. * "The Mishkan and the Vessels," [VBM Sichot \(Vayakhel\)](#); [VBM Parsha Digest II:27 Vayakhel-Pekudei-HaChodesh \(5780\)](#) [Translation of source 740].
788. * "Lest You Forget What You Have Seen," [VBM Sichot \(Yitro\)](#); [VBM Parsha Digest II:37 Shavuot \(5780\)](#); [VBM Parsha Digest III:21 Yitro \(5781\)](#) [Appears in an alternate context in source 1141].
789. * "Knowledge of God," [VBM Sichot \(Vaera\)](#); [VBM Parsha Digest III:18 Vaera \(5781\)](#) [Translation of source 725].
790. * "The Daily Offering," [VBM Sichot \(Tetzaveh\)](#); re-edited: [VBM Parsha Digest III:24 Tetzaveh \(5781\)](#) [Translated in source 767; see also English source 829 (alternate summary of same *sicha*)].
791. * "That the Torah of God May Be in Your Mouth," [VBM Sichot \(Bo\)](#); [VBM Parsha Digest IV:20 \(5782\)](#) [Parallel to Hebrew source 772].
792. * "A Covenant of Study and Justice," [VBM Sichot \(Mishpatim\)](#); "Berit Ha-agganot: A Covenant of Study and Justice," [VBM Parsha Digest IV:23 Mishpatim \(5782\)](#).
793. * "'For My Brethren' and 'For the House of God'," [VBM Sichot \(Teruma\)](#); [VBM Parsha Digest IV:24 Teruma \(5782\)](#).
794. * "Renewing the Relationship," [VBM Sichot \(Vayakhel\)](#); [VBM Parsha Digest IV:27 Vayakhel-Shekalim \(5782\)](#) [See parallel Hebrew source 757 and parallel English sources 833, 835].

795. * “God’s Glory Filled the Mishkan,” [VBM Sichot \(Pekudei\)](#); “And God’s Glory Filled the Mishkan,” [VBM Parsha Digest IV:28 Pekudei \(5782\)](#) [Translation of source 759].
796. * “Moshe Hid His Face, For He Was Afraid to Look at God,” [VBM Sichot \(Shemot\)](#); [VBM Parsha Digest V:19 Shemot \(5783\)](#) [Translation of source 741].
797. * “Send by the Hand of whom You Will,” [VBM Sichot \(Shemot\)](#); [VBM Parsha Digest VI:18 \(5784\)](#) [Translation of source 754; reprinted in source 1067].
798. * “Through the Thick Cloud,” [VBM Sichot \(Mishpatim\)](#); [VBM Parsha Digest VI:23 \(5784\)](#).
799. * “Torah Study and Forgetfulness,” [VBM Sichot \(Ki Tisa\)](#); [VBM Parsha Digest VI:27 \(5784\)](#) [Translation of source 732].
800. * “Moshe Builds the Mishkan,” [VBM Sichot \(Pekudei\)](#); [VBM Parsha Digest VI:28 \(5784\)](#) [Translation of source 781].
801. * “I Shall Dwell in their Midst,” [VBM Sichot \(Teruma\)](#); [VBM Parsha Digest VII:23, Teruma-Shekalim \(5785\)](#) [Translation of source 731].
802. * “From Slavery to Redemption,” [VBM Sichot \(Shemot\)](#) [Translation of source 762].
803. * “And They Did Not Listen to Moshe,” [VBM Sichot \(Vaera\)](#) [Translation of source 726; see also parallel English source 806, which is a translation of source 742].
804. * “Chazal’s Criticism of Moshe Rabbenu; The Sins of Gedolei Yisrael,” [VBM Sichot \(Vaera\)](#) [Translation of the complete version of (listed second in) source 747].
805. * “I Have Given It to You as a Heritage,” [VBM Sichot \(Vaera\)](#) [Translation of source 737].
806. * “Impatience and Hard Labor,” [VBM Sichot \(Vaera\)](#) [Translation of source 742; see also parallel English source 803, which is a translation of source 726].
807. * “They are Slaves to me – Not Slaves to Slaves,” [VBM Sichot \(Bo\)](#) [Translation of source 746].
808. * “The Weaker Hand,” [VBM Sichot \(Bo\)](#) [Parallel to Hebrew source 763].
809. * “Three Signs of This Nation,” [VBM Sichot \(Bo\)](#) [Translation of source 743; also published in Hebrew in sources 557, 648].
810. * “What is This Service to You?” [VBM Sichot \(Bo\)](#) [Adapted translation of source 771, re-edited in English source 1065].
811. * “The Order of Tefillin and Its Message,” [VBM Sichot \(Bo\)](#) [Translation of source 734].

812. * “The Boundaries of Shabbat and of the Human Personality,” [VBM Sichot \(Beshalach\)](#) [Parallel to English source 786, which is a translation of source 744].
813. * “The Test of Obedience,” [VBM Sichot \(Beshalach\)](#) [Parallel to Hebrew source 738; see also parallel English source 816 and parallel Hebrew sources 748, 752 and 760].
814. * “The Exodus from Egypt,” [VBM Sichot \(Beshalach\)](#) [Translation of source 773].
815. * “One Must Accept It Joyously,” [VBM Sichot \(Beshalach\)](#).
816. * “And There They Tested Him,” [VBM Sichot \(Beshalach\)](#) [Translation of source 760; see also parallel English source 813 and Hebrew sources 738, 748 and 752].
817. * “The Conversion Process of Yisrael,” [VBM Sichot \(Yitro\)](#) [Translation of source 753].
818. * “I am the Lord your God,” [VBM Sichot \(Yitro\)](#) [Translation of source 774].
819. * “The Prohibition of Idolatry,” [VBM Sichot \(Yitro\)](#) [Translation of source 775].
820. * “That You Shall Set before Them,” [VBM Sichot \(Mishpatim\)](#) [Translation of source 749].
821. * “These are the Laws that You Shall Place Before Them,” [VBM Sichot \(Mishpatim\)](#).
822. * “Truth, Justice and Peace Shall You Judge...,” [VBM Sichot \(Mishpatim\)](#) [Translated in source 768].
823. * “We Shall Do and We Shall Hear,” [VBM Sichot \(Mishpatim\)](#) [Parallel to Hebrew source 766].
824. * “The Covenant of Justice,” [VBM Sichot \(Mishpatim\)](#) [Translation of source 736].
825. * “Commitment to Torah,” [VBM Sichot \(Mishpatim\)](#) [Translation of source 776].
826. * “Study and Practice,” [VBM Sichot \(Mishpatim\)](#) [Translation of source 730].
827. * “Accepting the Torah: Then and Now,” [VBM Sichot \(Mishpatim\)](#) [See also source 1139 (another context in which this article appears), parallel English source 1133 and parallel Hebrew source 1131].
828. * “And They Shall Make an Ark,” [VBM Sichot \(Teruma\)](#) [Translation of source 745].
829. * “A Great Principle of the Torah,” [VBM Sichot \(Tetzaveh\)](#) [Parallel to English source 790 (an alternate summary of the same *sicha*), which is translated in source 767].
830. * “Thoughts of the Heart,” [VBM Sichot \(Tetzaveh\)](#) [Translation of source 750].

831. * "Why Did Moshe Shatter the Tablets?" [VBM Sichot \(Ki Tisa\)](#) [Translation of (full version of) source 769].
832. * "The Half-Shekel," [VBM Sichot \(Ki Tisa\)](#) [Translation of source 751].
833. * "Mending a Damaged Relationship," [VBM Sichot \(Vayakhel\)](#) [See parallel Hebrew source 757 (apparently an alternate summary of the same *sicha*) and parallel English sources 794, 835 (summaries of parallel *sichot*).
834. * "You Shall Worship Him with All Your Heart," [VBM Sichot \(Vayakhel\)](#).
835. * "Why 'Gather the Entire People'?" [VBM Sichot \(Vayakhel\)](#) [Parallel to Hebrew source 757 and parallel English sources 794, 833].

כב. ויקרא – Vayikra

836. * "שכל ומוסר", לפרשת קדושים, [עלון שבות – בוגרים](#) גליון ט (תשנ"ו), עמ' 9-10; [דף קשר](#) גליון 1812 (תשפ"ד); [VBM](#) – שיחות: פרשת קדושים [תורגם במקור 873].
837. * "ושמרתם את כל חוקותי ואת כל משפטי", לפרשת קדושים, [עלון שבות – בוגרים](#) גליון ט (תשנ"ו), עמ' 11-12; [VBM](#) – שיחות: פרשת קדושים; בעריכה מסוימת: [דף קשר](#) גליון 1767 (תשפ"ג) [תורגם במקור 874].
838. * "מצוות הצדקה", לפרשת בהר, [עלון שבות – בוגרים](#) גליון ט (תשנ"ו), עמ' 19-20 [תורגם במקור 877].
839. * "כי עבדי הם", לפרשת בהר, [עלון שבות – בוגרים](#) גליון ט (תשנ"ו), עמ' 21-22; [VBM](#) – שיחות: פרשת בהר; "עבדי הם", [דף קשר](#) גליון 1725 (תשפ"ב); "כי עבדי הם", [דף קשר](#) גליון 1769 (תשפ"ג).
840. * "הכהונה הכפולה" על פרשת אמור, [דף קשר](#) גליון 1050 (תשס"ו); [VBM](#) – שיחות: פרשת אמור; בעריכה מסוימת: "תמיד בכהונתו", [דף קשר](#) גליון 1344 (תשע"ג); [דף קשר](#) גליון 1425 (תשע"ה); [דף קשר](#) גליון 1639 (תש"ף) [מקביל למקור 863 באנגלית (סיכום מקביל של אותה שיחה)].
841. * "ונתתי שלום בארץ" על פרשת בחוקותי, [דף קשר](#) גליון 1051 (תשס"ו); [VBM](#) – שיחות: פרשת בחוקותי [ראה במקביל במקור 878 באנגלית (סיכום מקביל של אותה שיחה)].
842. * "והתהלכתי בתוכם, והייתי לכם לא-להים", לפרשת בחוקותי, [דף קשר](#) גליון 1054 (תשס"ו); [דף קשר](#) גליון 1345 (תשע"ג); [דף קשר](#) גליון 1427 (תשע"ה); [VBM](#) – שיחות: פרשת בחוקותי; "והתהלכתי בתוכם", [דף קשר](#) גליון 1554 (תשע"ח) [תורגם במקור 881].
843. * "כהן ונביא", [דף קשר](#) גליון 1176 (תשס"ט); [דף קשר](#) גליון 1465 (תשע"ו); [דף קשר](#) גליון 1592 (תשע"ט); [דף קשר](#) גליון 1720 (תשפ"ב); [דף קשר](#) גליון 1809 (תשפ"ד); "כהן ונביא", [VBM](#) – שיחות: פרשת צו [תרגום של מקור 865].
844. * "הליכה בחוקות הגויים", [דף קשר](#) גליון 1177 (תשס"ט); [VBM](#) – שיחות: פרשיות אחרי-קדושים; בעריכה מסוימת: חנוכה (באר מרים, סדרה לחגים), עורך

- ראשי הרב יעקב מדן, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ג, עמ' 252-254; בעריכה אחרת: [דף קשר גליון 1424 \(תשע"ה\)](#) [תורגם במקור 876].
845. * "סדר בסדרי עדיפויות", [דף קשר גליון 1178 \(תשס"ט\)](#); "ובקצרכם את קציר ארצכם", [VBM – שיחות: פרשת אמור](#); "ובקצרכם את קציר ארצכם", [דף קשר גליון 1304 \(תשע"ב\)](#); [דף קשר גליון 1512 \(תשע"ז\)](#) [תורגם במקור 864].
846. * "בשגרה ובחידוש" לפרשת שמני, [דף קשר גליון 1383 \(תשע"ד\)](#) [מקביל למקור 866 באנגלית (סיכומים מקיבלים לאותה שיחה); ראה במקביל גם במקור 851 בעברית, שתורגם במקור 866].
847. * "על קדושה ועל טהרה", [דף קשר גליון 1510 \(תשע"ז\)](#); "קדושה וטומאה", [VBM – שיחות: פרשיות תזריע-מצורע](#); בעריכה שונה: "קדושה וטומאה", [דף קשר גליון 1384 \(תשע"ד\)](#) [תורגם במקור 867].
848. * "לימוד פרשות נגעים", [VBM – שיחות: פרשת מצורע](#); "לימוד תורה בחפץ לב", [דף קשר גליון 1385 \(תשע"ד\)](#) [תורגם במקור 861].
849. * "בחינת ויקרא ובחינת במדבר", [דף קשר גליון 1388 \(תשע"ד\)](#); "לסיכום ספר ויקרא", [VBM – שיחות: פרשת בחוקותי](#); [דף קשר גליון 1471 \(תשע"ו\)](#) [בהשמטת סוף השיחה]; [דף קשר גליון 1726 \(תשפ"ב\)](#); [דף קשר גליון 1815 \(תשפ"ד\)](#) [שתי אלה מופיעות בגירסה המלאה] [תורגם במקור 882 ע"פ הגירסה המלאה].
850. * "בריאת האדם", [VBM – שיחות: פרשת תזריע](#); "האדם – נזר הבריה או יצור משוכלל?", [VBM – שיחות: פרשיות תזריע-מצורע](#); [דף קשר גליון 1550 \(תשע"ח\)](#) [תורגם של מקור 871].
851. * "בשגרה ובחידוש", [VBM – שיחות: פרשת שמני](#); [דף קשר גליון 1593 \(תשע"ט\)](#); [דף קשר גליון 1678 \(תשפ"א\)](#); בעריכה קלה: [דף קשר גליון 1810 \(תשפ"ד\)](#) [תורגם במקור 870; ראה במקביל גם במקור 846 בעברית ובמקור 866 באנגלית].
852. * "שרוב גופי תורה תלויים בה", [VBM – שיחות: פרשת קדושים](#); [דף קשר גליון 1638 \(תש"ף\)](#) [תורגם במקור 875].
853. * "וואם תלכו עמי קרי", [VBM – שיחות: פרשת בחוקותי](#); בהשמטת כמה קטעים מהסוף: [דף קשר גליון 1640 \(תש"ף\)](#) [תורגם במקור 880].
854. * "ויקרא אל משה", [VBM – שיחות: פרשת ויקרא](#) [תורגם במקור 869].
855. * "עבודת האדם ועבודת המזבח", [VBM – שיחות: פרשת השבוע \(צו\)](#) [מקביל למקור 860 באנגלית].
856. * "במקום אשר יבחר ה' שם תעלה עולותיך", [VBM – שיחות: פרשת אחרי-מות](#) [מקביל למקור 872 באנגלית (סיכומים מקבילים של אותה שיחה)].
857. * "ההידבקות בה' וההליכה בדרכיו", [VBM – שיחות: פרשת קדושים](#).
858. * "ספירת העומר – הכנה והתעלות", [VBM – שיחות: פרשת אמור](#) [תורגם במקור 862].
859. * "על ניתוח ההיסטוריה והמציאות", [VBM – שיחות: פרשת בהר-בחוקותי](#); [VBM Sichot \(Tzav\)](#); [VBM Parsha Digest I:28 Tzav \(5779\)](#) [Parallel to Hebrew source 855].
861. * "Studying the Laws of Leprosy", [VBM Sichot \(Metzora\)](#); [VBM Parsha Digest I:31 Metzora – Shabbat HaGadol \(5779\)](#) [Translation of source 848].

862. * “Counting the Omer – Preparation and Elevation,” [VBM Sichot \(Emor\)](#); [VBM Parsha Digest I:34 Emor \(5779\)](#) [Translation of source 858].
863. * “Always a Kohen,” [VBM Sichot \(Emor\)](#); [VBM Parsha Digest II:34 Emor \(5780\)](#) [Parallel to Hebrew source 840 (alternate summary of the same *sicha*)].
864. * “Remembering the Needy,” [VBM Sichot \(Emor\)](#); [VBM Parsha Digest III:32 Emor \(5781\)](#) [Translation of source 845].
865. * “Priest and Prophet,” [VBM Sichot \(Tzav\)](#); [VBM Parsha Digest IV:30 Tzav \(5782\)](#) [Translated in source 843].
866. * “Innovation and Routine,” [VBM Sichot \(Shemini\)](#); [VBM Parsha Digest IV:31 Shemini – Para \(5782\)](#) [Parallel to Hebrew source 846 (alternate summaries of the same *sicha*); see also Hebrew source 851 which is translated in source 866].
867. * “Sanctity and Impurity,” [VBM Sichot \(Tazria-Metzora\)](#); [VBM Parsha Digest IV:33 Metzora – Shabbat HaGadol \(5782\)](#) [Translation of source 847].
868. * “Honey and Milk are Under Your Tongue,” [VBM Sichot \(Bechukotai\)](#); [VBM Parsha Digest IV:39 Bechukotai \(5782\)](#).
869. * “And He Called to Moshe,” [VBM Sichot \(Vayikra\)](#) [Translation of source 854].
870. * “The Routine and the Extraordinary,” [VBM Sichot \(Shemini\)](#) [Translation of source 851; see parallel English source 866 and Hebrew source 846].
871. * “You Created Me both First and Last,” [VBM Sichot \(Tazria\)](#) [Translated in source 850].
872. * “Bring Your Sacrifices Before God,” [VBM Sichot \(Acharei Mot\)](#) [Parallel to Hebrew source 856 (alternate summary of the same *sicha*)].
873. * “Intelligence and Ethics,” [VBM Sichot \(Kedoshim\)](#) [Translation of source 836].
874. * “You Shall Keep All My Statutes and All My Judgments,” [VBM Sichot \(Kedoshim\)](#) [Translation of source 837].
875. * “For Most of the Essentials of the Torah Depend upon It,” [VBM Sichot \(Kedoshim\)](#) [Translation of source 852].
876. * “Following the Ways of the Gentiles,” [VBM Sichot \(Acharei Mot - Kedoshim\)](#) [Translation of source 844].
877. * “The Mitzva of *Tzedaka*,” [VBM Sichot \(Behar\)](#) [Translation of source 838].
878. * “And I Will Bring Peace to the Land...” [VBM Sichot \(Bechukotai\)](#) [Parallel to Hebrew source 841 (alternate summary of the same *sicha*)].
879. * “Bring Us with Heads Held High to Our Land,” [VBM Sichot \(Bechukotai\)](#).

880. * "If You Walk with Me in Happenstance," [VBM Sichot \(Bechukotai\)](#) [Translation of source 853].
881. * "I Will Walk in Your Midst, and I Will Be Your God," [VBM Sichot \(Bechukotai\)](#) [Translation of source 842].
882. * "In Summation of the Book of Vayikra," [VBM Sichot \(Bechukotai\)](#) [Translation of source 849 (complete version)].

כג. במדבר – Bemidbar

883. * "מה טובו אהליך יעקב," [דף קשר א \(תשמ"ה\), גליון 11; VBM – שיחות: פרשת בלק; דף קשר גליון 1434 \(תשע"ה\); דף קשר גליון 1605 \(תשע"ט\); דף קשר גליון 1689 \(תשפ"א\)](#) [תורגם במקור 922; ראה במקביל גם במקור 915 באנגלית].
884. * "יסעודה שלישית – וישב ישראל בשיטים" לפרשת בלק, [דף קשר א \(תשמ"ה\), גליון 11](#).
885. * "העוצמה שבי'דרך' אל המטרה," לפרשת מסעי, מתוך "שיחות רבותינו ראשי הישיבה שליט"א," [עלון שבות גליון 140-141 \(תשנ"ד\), עמ' 35-37](#); "חשיבותו העצמית של המסע: שיחה לפרשת מטות-מסעי," [דף קשר גליון 1101 \(תשס"ז\)](#); "העוצמה שבדרך אל המטרה," [דף קשר גליון 1649 \(תש"ף\)](#); "תכלית ותהליך," [VBM – שיחות: פרשת מסעי](#) [תורגם במקור 940; ראה במקביל גם במקור 898 בעברית, שתורגם במקור 916, ובמקור 906 בעברית, שתורגם במקור 941].
886. * "הנני נותן לו את בריתי שלום," לפרשת פינחס, [עלון שבות – בוגרים גליון ג \(תשנ"ד\), עמ' 37-38; דף קשר גליון 1353 \(תשע"ג\); דף קשר גליון 1734 \(תשפ"ב\); דף קשר גליון 1777 \(תשפ"ג\); דף קשר גליון 1823 \(תשפ"ד\)](#) [תורגם במקור 923].
887. * "ועתה יגדל נא כח ה'", על פרשת שלח, [דף קשר גליון 1055 \(תשס"ו\); דף קשר גליון 1730 \(תשפ"ב\); VBM – שיחות: פרשת שלח-לך](#) [תורגם במקור 935].
888. * "גבורת ארי: שיחה לפרשת בלק," [דף קשר גליון 1099 \(תשס"ז\)](#).
889. * "הציצית: קידוש החול," [דף קשר גליון 1183 \(תשס"ט\); דף קשר גליון 1475 \(תשע"ו\); VBM – שיחות: פרשת שלח-לך; בעריכה קלה: דף קשר גליון 1686 \(תשפ"א\)](#) [תורגם במקור 933].
890. * "ציצית – כנגד כל המצוות כולן," [דף קשר גליון 1224 \(תש"ע\); "האדם ועולם הטבע," דף קשר גליון 1310 \(תשע"ב\); "אדם ועולם הטבע," VBM – שיחות: פרשת שלח; "מצוות ציצית והמושל בטבע," VBM – שיחות: פרשת שלח-לך](#) [ראה במקביל במקור 894 ובמקור 895 בעברית (שהוא תרגום של מקור 934)].
891. * "שליטה בעולם החומר," [VBM – שיחות: פרשת נשא; דף קשר גליון 1817 \(תשפ"ד\); "ואחר ישתה הנזיר יין," VBM – שיחות: פרשת נשא; דף קשר גליון 1308 \(תשע"ב\); "פרשת נזיר," דף קשר גליון 1347 \(תשע"ג\); "פרשת נשא," דף קשר גליון 1429 \(תשע"ה\)](#) [תורגם של מקור 930].
892. * "הטבת הנרות" לפרשת בהעלתך, [דף קשר גליון 1309 \(תשע"ב\); דף קשר גליון 1430 \(תשע"ה\); דף קשר גליון 1557 \(תשע"ח\)](#) [ראה במקביל במקור 1018 בעברית (אותה שיחה בהקשר אחר), ובתרגומו במקור 1029].
893. * "התנהגות משה בחטא המרגלים," [VBM – שיחות: פרשת שלח-לך; בעריכה מחודשת: דף קשר גליון 1392 \(תשע"ד\)](#).

894. * "למשמעותה של מצוות ציצית" לפרשת שלח, [VBM – מחשבת ההלכה; דף קשר גליון 1602 \(תשע"ט\)](#) [ראה במקביל במקור 895 בעברית (שהוא תרגום של מקור 934) ובמקור 890 בעברית].
895. "משמעות הציצית", [VBM – שיחות: פרשת שלח-לך; דף קשר גליון 1349 \(תשע"ג\); דף קשר גליון 1819 \(תשפ"ד\)](#) [תרגום של מקור 934; ראה במקביל גם במקורות 890, 894 בעברית].
896. * "ותקצר נפש העם בדרך", [VBM – שיחות: פרשת חוקת; דף קשר גליון 1394 \(תשע"ד\)](#) [תורגם במקור 937].
897. * "זכייה בכתר", [VBM – שיחות: פרשת פינחס; בעריכה מחודשת: דף קשר גליון 1396 \(תשע"ד\)](#) [תרגום של מקור 918].
898. * "ויסעו ויחנו", [דף קשר גליון 1398 \(תשע"ד\); "ויסעו... ויחנו..." VBM – שיחות: פרשת מטות; דף קשר גליון 1736 \(תשפ"ב\)](#) [תורגם במקור 916; ראה במקביל גם במקור 885, שתורגם במקור 940, ובמקור 906, שתורגם במקור 941].
899. * "חטא משה ואהרן – ההחמצה", [VBM – שיחות: פרשת חוקת; דף קשר גליון 1433 \(תשע"ה\); בעריכה מסוימת: דף קשר גליון 1775 \(תשפ"ג\)](#) [תורגם במקור 936].
900. * "הן עם לבדד ישכון", [VBM – שיחות: פרשת בלק; דף קשר גליון 1478 \(תשע"ו\); דף קשר גליון 1776 \(תשפ"ג\)](#) [תרגום של מקור 921].
901. * "משה רבינו – מופת למנהיגות בעת משבר", [VBM – שיחות: פרשת שלח-לך; משה רבנו – מופת למנהיגות בעת משבר, דף קשר גליון 1517 \(תשע"ז\); דף קשר גליון 1644 \(תש"ף\)](#).
902. * "העונש על האי-עשייה", [VBM – שיחות: פרשת חוקת; "העונש על אי-עשייה", דף קשר גליון 1560 \(תשע"ח\); "ענשם הכבד של משה ואהרן", דף קשר גליון 1821 \(תשפ"ד\)](#) [תורגם במקור 938].
903. * "הביקורת על בני גד ובני ראובן", [VBM – שיחות: פרשיות מטות-מסעי; דף קשר גליון 1563 \(תשע"ח\); דף קשר גליון 1691 \(תשפ"א\)](#).
904. * "את משכן ה' טמא", [VBM – שיחות: פרשת חוקת; דף קשר גליון 1604 \(תשע"ט\)](#) [תרגום של מקור 917].
905. * "וידבר משה אל ראשי המטות", [VBM – שיחות: פרשת מטות; דף קשר גליון 1607 \(תשע"ט\); דף קשר גליון 1778 \(תשפ"ג\)](#).
906. * "המסע והיעד", [VBM – שיחות: פרשת מסעי; "חשיבות הדרך: המסע והיעד", דף קשר גליון 1608 \(תשע"ט\); בצורה מתומצתת: "החשיבות שבדרך", VBM – שיחה לפרשת השבוע \(מסעי\)](#) [תורגם במקור 941; ראה במקביל במקור 885 בעברית, שתורגם במקור 940, ובמקור 898 בעברית, שתורגם במקור 916].
907. * "פרטי המצוות וטעמיהן" לפרשת פרה, [VBM – שיחות ראשי הישיבה \(ארבע פרשיות\); דף קשר גליון 1721 \(תשפ"ב\)](#) [תורגם במקור 928; ראה במקביל מקור 926 באנגלית (סיכום מקביל של אותה שיחה)].
908. * "פרשיות חלה ונסכים", [VBM – שיחות: פרשת שלח-לך; בעריכה מסוימת: דף קשר גליון 1773 \(תשפ"ג\); בצורה מתומצתת: "תלמוד ומעשה", VBM – שיחה לפרשת השבוע \(שלח-לך\)](#) [תורגם במקור 920].
909. * "חומש הפקודים", [VBM – שיחות: פרשת נשא](#) [מקביל למקור 919 באנגלית].
910. * "כתר כהונה וכתר תורה", [VBM – שיחות: פרשת פינחס](#).

911. * "תרבות אנשים חטאים", [VBM – שיחות : פרשיות מטות-מסעי](#) [תורגם במקור 939].
912. * בני גד ובני ראובן", [VBM – שיחות : פרשת מטות](#).
913. * "טבילת כלים : טהרה וקדושה", [VBM – שיחות : פרשת מטות](#) [לקוח מתוך מקור 269 ; תורגם במקור 924].
914. * "Look at It and Remember All the Mitzvot of God," [VBM Sichot \(Shelach\)](#); [VBM Parsha Digest I:40 Shelach \(5779\)](#).
915. * "How Goodly are Your Tents, Ya'akov," [VBM Sichot \(Balak\)](#); [VBM Parsha Digest I:43 Balak \(5779\)](#) [Parallel to English source 922, which is a translation of source 883].
916. * "And They Traveled... And They Encamped..." [VBM Sichot \(Matot-Masei\)](#); [VBM Parsha Digest I:46 Masei \(5779\)](#) [Translation of source 898; see also parallel English source 940, which is a translation of source 885, and English source 941, which is a translation of source 906].
917. * "He Has Defiled My Temple," [VBM Sichot \(Chukat\)](#); [VBM Parsha Digest II:42 Chukat \(5780\)](#) [Translated in source 904].
918. * "Earning the Crown," [VBM Sichot \(Pinchas\)](#); [VBM Parsha Digest II:44 Pinchas \(5780\)](#) [Translated in source 897].
919. * "Sefer Bamidbar – The Book of Pekudim," [VBM Sichot \(Bamidbar\)](#); "Sefer Bemidbar: The Book of Pekudim," [VBM Parsha Digest III:34 Bemidbar \(5781\)](#) [Parallel to Hebrew source 909].
920. * "Consolation after the Sin of the Spies," [VBM Sichot \(Shelach\)](#); [VBM Parsha Digest III:38 Shelach \(5781\)](#) [Translation of source 908].
921. * "A Nation that Dwells Alone," [VBM Sichot \(Balak\)](#); [VBM Parsha Digest III:41 Balak \(5781\)](#) [Translated in source 900].
922. * "Tranquility and Heroism" [VBM Sichot \(Balak\)](#); [VBM Parsha Digest IV:47 Balak \(5782\)](#) [Translation of source 883; see also parallel English source 915].
923. * "Behold I Give Him My Covenant of Peace," [VBM Sichot \(Pinchas\)](#); [VBM Parsha Digest IV:48 Pinchas \(5782\)](#) [Translation of source 886].
924. * "Separating Oneself for the Sake of Purity and Sanctity," [VBM Sichot \(Matot-Masei\)](#); [VBM Parsha Digest IV:49 Matot \(5782\)](#) [Excerpted translation of source 269; translation of source 913].
925. * "Action and Laziness in Divine Service," [VBM Sichot \(Balak\)](#); [VBM Parsha Digest V:44, Balak \(5783\)](#).
926. * "The Red Heifer," [VBM Sichot \(Para\)](#); "Para Aduma and the Reasons for Mitzvot," [VBM Parsha Digest VI:30 \(5784\)](#) [Parallel to English source 928 which is a translation of source 907 (alternate summary of the same *sicha*)].
927. * "The Sin of the Golden Calf and the Sin of the Spies," [VBM Sichot \(Shelach\)](#); [VBM Parsha Digest VI:45 \(5784\)](#).

928. * "Finding Reasons for the *Mitzvot*," [VBM Sichot \(Para\)](#) [Translation of source 907; see also parallel English source 926 (alternate summary of the same *sicha*)].
929. * "Honor and Obligation," [VBM Sichot \(Naso\)](#).
930. * "He Will Separate Himself from Wine," [VBM Sichot \(Naso\)](#) [Translated in source 891].
931. * "The Embedded Message," [VBM Sichot \(Naso\)](#).
932. * "He Has Treated God's Word with Contempt," [VBM Sichot \(Shelach\)](#).
933. * "Tzitzit: Sanctification of the Profane," [VBM Sichot \(Shelach\)](#) [Translation of source 889].
934. * "The Significance of Tzitzit," [VBM Sichot \(Shelach\)](#) [Translated in source 895, parallel to Hebrew source 894].
935. * "And Now, Let My Lord's Power Be Great," [VBM Sichot \(Shelach\)](#) [Translation of source 887].
936. * "The Sin of Moshe and Aharon," [VBM Sichot \(Chukat\)](#) [Translation of source 899].
937. * "The Spirit of the People Grew Impatient," [VBM Sichot \(Chukat\)](#) [Translation of source 896].
938. * "The Punishment for Inaction," [VBM Sichot \(Chukat\)](#) [Translation of source 902].
939. * "The Legitimacy of Living Outside of Israel," [VBM Sichot \(Matot-Masei\)](#) [Translation of source 911].
940. * "The 'Journey' Towards the Goal," [VBM Sichot \(Masei\)](#) [Translation of source 885; see also parallel English source 941, which is a translation of source 906, and parallel English source 916, which is a translation of source 898].
941. * "The Importance of the Journey," [VBM Sichot \(Matot-Masei\)](#) [Translation of source 906; see also parallel English source 940, which is a translation of source 885, and parallel English source 916, which is a translation of source 898].

כד. דברים – Devarim

942. * "למען ייטב לך – שכרן של מצוות," לפרשת כי-תצא, מתוך "שיחות רבותינו ראשי הישיבה שליט"א", [עלון שבות גליון 140-141 \(תשנ"ד\)](#), עמ' 38-39.
943. * "מוצא שפתיך תשמר ועשית", לפרשת כי תצא, [עלון שבות – בוגרים גליון ז \(תשנ"ה\)](#), עמ' 9; [דף קשר גליון 1277 \(תשע"א\)](#); [דף קשר גליון 1439 \(תשע"ה\)](#); [תורגם במקור 981].
944. * "מיקומה של פרשת כי תצא בספר דברים", [עלון שבות – בוגרים גליון ז \(תשנ"ה\)](#), עמ' 11 [תורגם במקור 984].
945. * "פרשת ביכורים", לפרשת כי תבוא [סיכום שיחה מאלול תשל"א], [עלון שבות – בוגרים גליון ז \(תשנ"ה\)](#), עמ' 13-14; [דף קשר גליון 1278 \(תשע"א\)](#); [דף קשר גליון](#)

- [1401 \(תשע"ד\)](#) [בהשמטת כמה קטעים מהסוף]; [דף קשר גליון 1740 \(תשפ"ב\)](#) (גירסה מלאה); "מצוות ביכורים", [דף קשר גליון 1652 \(תש"ף\)](#); בעריכה חדשה: "ביכורים – לה", בתוך **שבועות** (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדן, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ב, עמ' 166-167; "פרשת כי תבוא" [תורגם במקור 976].
946. * "כל ישראל ערבין זה לזה", לפרשת ניצבים, [עלון שבות – בוגרים גליון ז \(תשנ"ה\)](#), עמ' 15 [תורגם במקור 973].
947. * "בינו שנות דור ודור: שיחה לפרשת כי-תצא", [דף קשר גליון 1104 \(תשס"ז\)](#); "ארבעים יכנו לא יוסיף", [דף קשר גליון 1524 \(תשע"ז\)](#); "לא יוסיף", [VBM – שיחות: פרשת כי-תצא; דף קשר גליון 1780 \(תשפ"ג\)](#).
948. * "...לא זכה – נעשית לו סם המוות", שיחה לפרשת ניצבים-וילך, [דף קשר גליון 1106 \(תשס"ז\)](#); "סם חיים או סם המוות?" [דף קשר גליון 1192 \(תשס"ט\)](#); "זכה – נעשית לו סם חיים", [דף קשר גליון 1319 \(תשע"ב\)](#); [דף קשר גליון 1402 \(תשע"ד\)](#); "זכה – נעשית לו סם חיים, לא זכה – נעשית לו סם מיתה", [דף קשר גליון 1358 \(תשע"ג\)](#); [דף קשר גליון 1526 \(תשע"ז\)](#); בעריכה שונה: "התורה: סם חיים או סם המוות?" [VBM – שיחות: פרשת ניצבים; דף קשר גליון 1741 \(תשפ"ב\)](#) [תורגם במקור 982 (לפי גירסת VBM)].
949. * "אלה הדברים" – נאומו של משה", [VBM – שיחות: פרשת דברים; דף קשר גליון 1189 \(תשס"ט\)](#); [דף קשר גליון 1523 \(תשע"ז\)](#); [דף קשר גליון 1737 \(תשפ"ב\)](#); [דף קשר גליון 1779 \(תשפ"ג\)](#) [תרגום של מקור 966].
950. * "עבודת ה' במחשבה", [דף קשר גליון 1279 \(תשע"א\)](#); [דף קשר גליון 1441 \(תשע"ה\)](#); [דף קשר גליון 1696 \(תשפ"א\)](#); [VBM – שיחות: פרשת ניצבים](#) [תורגם במקור 967].
951. * "ותשכח", שיחה לפרשת האזינו, [דף קשר גליון 1280 \(תשע"ב\)](#); "על השכחה", [דף קשר גליון 1527 \(תשע"ח\)](#) [תורגם במקור 975; ראה במקביל גם במקור 968 באנגלית (סיכום מקביל של אותה שיחה)].
952. * "לכל מקום שתלך המצוות מלווין אותך", [VBM – שיחות: פרשת כי-תצא; דף קשר גליון 1356 \(תשע"ג\)](#); [דף קשר גליון 1484 \(תשע"ז\)](#) [בהשמטת משפט בסוף השיחה]; [דף קשר גליון 1611 \(תשע"ט\)](#) [המשפט בסוף הוחזר] [תורגם במקור 988].
953. * "תמים תהיה עם ה' א-לוהיך", [דף קשר גליון 1438 \(תשע"ה\)](#); [דף קשר גליון 1693 \(תשפ"א\)](#); [דף קשר גליון 1738 \(תשפ"ב\)](#); בעריכה שונה: "תמימות ושלמות", [VBM – שיחות: פרשת שופטים; "מצאות מורכבת", דף קשר גליון 1826 \(תשפ"ד\)](#) [לפי פרסום זה, מדובר בסיכום שיחה שנעשתה בעברית, ולא בתרגום] [תרגום של מקור 966].
954. * "וילך משה", [VBM – שיחות: פרשת וילך; דף קשר גליון 1442 \(תשע"ז\)](#); [דף קשר גליון 1487 \(תשע"ז\)](#); [דף קשר גליון 1742 \(תשפ"ג\)](#).
955. * "דיברה תורה כנגד יצר הרע", [VBM – שיחות: פרשת כי-תצא; דף קשר גליון 1566 \(תשע"ח\)](#); [דף קשר גליון 1827 \(תשפ"ד\)](#) [ראה במקביל במקור 957 בעברית, ובתרגומו במקור 987].
956. * "הנסתרות לה' א-לוהינו", [VBM – שיחות: פרשת ניצבים; דף קשר גליון 1613 \(תשע"ט\)](#); [דף קשר גליון 1782 \(תשפ"ג\)](#) [תורגם במקור 977].
957. * "אשת יפת תואר", [VBM – שיחות: פרשת כי-תצא; דף קשר גליון 1651 \(תש"ף\)](#) [תורגם במקור 987; ראה במקביל גם במקור 955 בעברית].

958. * "לא תוננו", [VBM – שיחות: פרשת כי תצא; דף קשר גליון 1739 \(תשפ"ב\)](#) [ראה במקביל במקור 986 באנגלית].
959. * "שמיעת האוזן", [VBM – שיחות: פרשת וילך](#); "למען ישמעו ולמען ילמדו" לפרשת נצבים-וילך, [דף קשר גליון 1653 \(תש"ף\)](#) [תורגם במקור 974].
960. * "תהליך מינוי השופטים", [VBM – שיחות: פרשת דברים](#) [תורגם במקור 983].
961. * "בין קודש לחול", [VBM – שיחה לפרשת השבוע \(ואתחנן\)](#).
962. * "וישבר אותם תחת ההר", [VBM – שיחות: פרשת עקב \ כי תשא](#).
963. * "סוכות ושמיני עצרת", [VBM – שיחה לפרשת השבוע \(ראה\) \ מועדים](#).
964. * "על טעמי המצוות", [VBM – שיחות: פרשת כי-תצא](#).
965. * "הבחירה החופשית", [VBM – שיחות: פרשת ניצבים](#) [ראה במקביל מקור 402 בעברית, ובתרגומו במקור 429].
966. * "Be 'Tamim' with the Lord," [VBM Sichot \(Shoftim\); VBM Parsha Digest: I:51 Shoftim \(5779\); III:48 Shoftim \(5781\)](#) [Translated in source 953 (note that in the last source cited there, the implication is that it was an original Hebrew summary)].
967. * "Service of the Heart and Mind," [VBM Sichot \(Nitzavim\); VBM Parsha Digest I:54 Nitzavim \(5779\)](#) [Translation of source 950].
968. * "You are Unmindful of the Rock that Fashioned You," [VBM Sichot \(Haazinu\); VBM Parsha Digest II:4 Ha'azinu \(5780\)](#) [See English source 1005, where this is reissued in an alternate context; see also parallel English source 975 which is a translation of source 951 (alternate summary of the same *sicha*)].
969. * "Moshe Rabbeinu - Educator Par Excellence," [VBM Sichot \(Devarim\); VBM Parsha Digest II:46 Devarim \(5780\)](#) [Translated in source 949].
970. * "The Value of an Individual" (regarding *egla arufa*), [VBM Sichot \(Shoftim\); VBM Parsha Digest II:50 Shoftim \(5780\)](#).
971. * "The Burden of Opportunity," [VBM Sichot \(Ki Tavo\); VBM Parsha Digest II:52 Ki Tavo \(5780\)](#).
972. * "Reward and Punishment," [VBM Sichot \(Ki Tavo\); VBM Parsha Digest III:50 Ki Tavo \(5781\)](#).
973. * "All of Israel are Guarantors for One Another," [VBM Sichot \(Nitzavim\); VBM Parsha Digest III:51 Nitzavim \(5781\)](#) [Translation of source 946].
974. * "In Order That They May Hear," [VBM Sichot \(Nitzavim-Vayeilekh\); VBM Parsha Digest IV:2 Vayeilekh-Shuva \(5782\)](#) [Translation of source 959].
975. * "You Forgot God Who Formed You," [VBM Sichot \(Haazinu\); VBM Parsha Digest IV:4 Ha'azinu \(5782\)](#) [Translation of source 951; parallel to source 968 (alternate summary of same *sicha*)].
976. * "Parashat Bikkurim," [VBM Sichot \(Ki Tavo\); VBM Parsha Digest IV:57 Ki Tavo \(5782\)](#) [Translation of source 945].

977. * "The Hidden Things are Known to God," [VBM Sichot \(Nitzavim\); VBM Parsha Digest IV:58 Nitzavim \(5782\)](#) [Translation of source 956].
978. * "That They Should Learn to Fear God All Their Days," [VBM Sichot \(Nitzavim-Vayeilekh\); VBM Parsha Digest V:2 Vayeilekh \(5783\)](#).
979. * "God Desired to Bring Merit To Israel," [VBM Sichot \(Ki Tetze\); VBM Parsha Digest V:52 Ki Tetze \(5783\)](#).
980. * "Place the Torah in their Mouths," [VBM Sichot \(Nitzavim-Vayeilekh\); VBM Parsha Digest V:54 Nitzavim-Vayeilekh \(5783\)](#).
981. * "The Words of Your Mouth You Shall Guard and Fulfill," [VBM Sichot \(Ki Tetze\); VBM Parsha Digest VI:56 \(5784\)](#) [Translation of source 943].
982. * "The Torah – An Elixir of Life or a Potion of Death," [VBM Sichot \(Nitzavim-Vayeilekh\); VBM Parsha Digest VI:58 \(5784\)](#) [Translation of source 948 (based on the Hebrew VBM version)].
983. * "Appointment of Judges," [VBM Sichot \(Devarim\)](#) [Translation of source 960].
984. * "The Position of *Parashat Ki Tetze* in the Book of *Devarim*," [VBM Sichot \(Ki Tetze\)](#) [Translation of source 944].
985. * "Remember What God Did to Miriam," [VBM Sichot \(Ki Tetze\)](#).
986. * "Do Not Ill-Treat Him," [VBM Sichot \(Ki Tetze\)](#) [See parallel Hebrew source 958].
987. * "Striving for the Ideal, or Conceding to Reality," [VBM Sichot \(Ki Tetze\)](#) [Translation of source 957; see also parallel Hebrew source 955].
988. * "Wherever You Go, the Mitzvot Go with You," [VBM Sichot \(Ki Tetze\)](#) [Translation of source 952].

כה. ימים נוראים וסוכות – High Holidays and Sukkot

[ראה מאמרים הלכתיים הקשורים לימים נוראים וסוכות במקורות 69, 75, 88, 91, 94, 96, 99, 110, 112. ראה גם במאמרים הקשורים לעניין התשובה בקטגוריה יג.]

[See halakhic articles related to the High Holidays and *Sukkot* in sources 130, 138-140. See also articles related to the topic of Repentance / *Teshuva* in category יג.]

989. "יום הזיכרון" – לראש השנה, [עלון שבות, שנה ה \(תשל"ד\), גליון כז, עמ' 6-11](#); [VBM – חגים: ראש השנה; דף קשר ב \(תשמ"ח\), גליון 146](#) (בהשמטת קטע אחרון הקשור למלחמת יום הכפורים); "יום של קרבה", בעריכה קלה: **ראש השנה** (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדן, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"א, עמ' 148-153 [תורגם במקור 1002; ראה במקביל מקור 1001 באנגלית].

990. * "חדשות: דרשו ה' בהמצאו", שיחה לימי אלול, [דף קשר א \(תשמ"ה\), גליון 15](#).

991. * "שומע קול תרועת עמו ישראל ברחמים" – על הזיקה שבין תקיעה לתפילה", [עלון שבות – בוגרים גליון יט \(תשס"ד\)](#), עמ' 22-9 [תורגם במקור 1007].
992. * "דו"ח מצב", שיחה על חשיבות הנוכחות בישיבה לשמחת תורה, [דף קשר י \(תשס"ה\)](#), גליון 981.
993. * "נבואה שעריך" – שיחה לראש השנה", [דף קשר גליון 1107 \(תשס"ח\)](#); "אם כבנים אם כעבדים", [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#); בעריכה אחרת: "אם כבנים, אם כעבדים", [ראש השנה](#) (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדר, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"א, עמ' 162-163 [תורגם במקור 1006].
994. * "ימי אלול, שבועות אלול", [דף קשר גליון 1151 \(תשס"ח\)](#).
995. * "שבת שבתון", [יום הכיפורים](#) (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדר, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ד, עמ' 101-98 [מעובד מתוך מקור 69 בעברית; ראה במקביל במקור 1003 באנגלית (שהוא עיבוד בתרגום של המאמר הנ"ל)].
996. * "זוכר הבריתות", [בדרשם פניך: פרקי תשובה](#), ידיעות אחרונות, תשפ"ג, עמ' 63-76.
997. * "מלכות וזיכרון", [בדרשם פניך: פרקי תשובה](#), ידיעות אחרונות, תשפ"ג, עמ' 77-91.
998. * "נעילה ותשובה", [בדרשם פניך: פרקי תשובה](#), ידיעות אחרונות, תשפ"ג, עמ' 140-151.
999. * "שומע תפילה", שיחה לראש השנה, [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#).
1000. * "צום גדליה: רצח פוליטי אז והיום", [VBM – שיחות ראשי הישיבה](#).
1001. "Rosh Ha-shana: The Day of Remembrance," [VBM Holiday](#); [VBM Parsha Digest I:2 Rosh Hashana \(5779\)](#) [Parallel to Hebrew source 989 and its translation in source 1002].
1002. "The Day of Memory and Remembrance," [VBM Holiday](#) [Translation of source 989; parallel to English source 1001].
1003. * "Praying with all of Israel" on Yom Kippur, [VBM Holiday](#); [VBM Parsha Digest I:3 Yom Kippur – Sukkot \(5779\)](#).
1004. * "The Mitzva of 'Shabbaton' on Yom Ha-kippurim," [VBM Holiday](#) [Adaptation of Hebrew source 69; see also Hebrew source 995, as it, too, is an adaptation of source 69].
1005. * "For the Sin of Neglect," [VBM Holiday](#) [A republication, in an alternate context, of source 968; see also parallel English source 975, which is a translation of source 951 (an alternate summary of the same sicha)].
1006. * "Let Us Enter Your Gates," [VBM Holiday](#) [Translation of source 993].
1007. * "The Relationship Between Shofar and Prayer," [VBM Holiday](#) [Translation of source 991].
1008. * "The Experience of *Hakhel*," [VBM Holiday](#).

כו. חנוכה – Chanukka

[ראה מאמרים הלכתיים הקשורים לחנוכה במקורות 70, 72, 74, 83, 103, 113, 114.]

[See halakhic articles related to Chanukka in sources 131, 132, 141-144.]

1009. * "תמצית שיחתו של הרב ליכטנשטיין" במסיבת חנוכה, [דף קשר ד \(תשנ"ג\)](#), גליון 371 [ראה במקביל במקורות 1012 (סיכום מפורט יותר של אותה שיחה), 1013, 1016 בעברית ובתרגום מקור 1012 במקור 1031].
1010. * "שיחתו של הרב ליכטנשטיין שליט"א", במסיבת חנוכה, [דף קשר ה \(תשנ"ה\)](#), גליון 473.
1011. * "להבדיל בין טמא לטהור, בין קדש לחול", ממסיבת חנוכה תשמ"ט, [עלון שבות – בוגרים גליון ה \(תשנ"ה\)](#), עמ' 61-65 [תורגם במקור 1033].
1012. * "להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך", [עלון שבות – בוגרים גליון ה \(תשנ"ה\)](#), עמ' 67-72 [תורגם במקור 1031; ראה במקביל גם במקורות 1009 (סיכום מתומצת יותר של אותה שיחה), 1013, 1016 בעברית].
1013. * "דו"ח מצב: עיקרי שיחתו של הרב ליכטנשטיין שליט"א ממסיבת חנוכה תשנ"ז", [דף קשר ו \(תשנ"ז\)](#), גליון 579; "שיחה ממסיבת חנוכה על לימוד התורה", [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#) (שיחה זאת של הרב ליכטנשטיין, משנת תשנ"ז, מופיעה בסוף העמוד) [מקביל למקורות 1009, 1012, 1016 בעברית; ראה גם בתרגום של מקור 1012 במקור 1031].
1014. * "דו"ח מצב: מסיבת חנוכה", על "פרסומי ניסא עצמי", [דף קשר ז \(תשנ"ח\)](#), גליון 634; "שיחה ממסיבת חנוכה על לימוד התורה", [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#) (שיחה זאת של הרב ליכטנשטיין, משנת תשנ"ח, מופיעה בתחילת העמוד).
1015. * "מנורה וקטורת" ממסיבת חנוכה, [דף קשר ח \(תש"ס\)](#), גליון 738; [דף קשר גליון 1496 \(תשע"ז\)](#); "מנורה וקטורת: הומניזם וטרנסצנדנטיות", [VBM – שיחות: פרשת מקץ; דף קשר גליון 1840 \(תשפ"ה\)](#); בעריכה מסוימת: **חנוכה** (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדרן, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ג, עמ' 300-301 [תורגם במקור 1024; ראה במקביל גם במקור 1020 בעברית].
1016. * "להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך" ממסיבת חנוכה, [דף קשר ח \(תשס"א\)](#), גליון 791; [דף קשר גליון 1328 \(תשע"ג\)](#); [דף קשר גליון 1368 \(תשע"ד\)](#); [דף קשר גליון 1411 \(תשע"ה\)](#); [דף קשר גליון 1752 \(תשפ"ג\)](#); [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#) [מקביל למקורות 1009, 1012, 1013 בעברית; ראה גם במקור 1031 באנגלית, שהוא תרגומו של מקור 1012].
1017. * "אחדותו של מועד החנוכה" ממסיבת חנוכה, [דף קשר ט \(תשס"ב\)](#), גליון 843; שתי גירסאות מקוצרות של שיחה זאת התפרסמו, בשינויים קלים: "המנורה שבפנים והמלחמה שבחוץ", [VBM – שיחה לפרשת השבוע \(חנוכה\)](#); "המנורה והמלחמה", [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#) [גירסה אחרונה זאת תורגמה במקור 1028; ראה במקביל במקור 1025 באנגלית (סיכום מקביל של אותה שיחה)].
1018. * "הטבת הנרות", שיחה במסיבת חנוכה, [דף קשר ט \(תשס"ג\)](#), גליון 897; [דף קשר גליון 1223 \(תש"ע\)](#); [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#); בהשטת שני

קטעים: [דף קשר גליון 1623 \(תש"ף\)](#); בעריכה מסוימת: בתוך **חנוכה** (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדן, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ג, עמ' 118-119; סוכס במאמר: "הדלקה והטבה", [VBM – שיחה](#) [לפרשת השבוע \(חנוכה\)](#) [תורגם במקור 1029; ראה במקביל במקור 892 בעברית (אותה שיחה בהקשר אחר)].

1019. * "שיחה במסיבת חנוכה", על גבורתם של החשמונאים ובעיקר של הרב עמיטל (בהגיעו לגבורות), [דף קשר י \(תשס"ה\)](#), גליון 988.

1020. * "מנורה וקטורת", [דף קשר גליון 1034 \(תשס"ו\)](#); [דף קשר גליון 1204 \(תש"ע\)](#); [דף קשר גליון 1577 \(תשע"ט\)](#); [VBM – שיחות: מועדים](#) [ראה במקביל מקור 1015 בעברית, ובתרגומו במקור 1024].

1021. * "וזדים ביד עוסקי תורתך", [דף קשר גליון 1035 \(תשס"ו\)](#).

1022. * "יהדות ויונות", [דף קשר גליון 1163 \(תשס"ט\)](#); [אותו מאמר בשינויים קלים] [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#) [העתק של מקור 447 בעברית; מעובד בתרגום במקור 1027 באנגלית; ראה במקביל גם במקור 448 בעברית ובתרגומו במקור 461, ובמקור 453 בעברית].

1023. * "שמרנות וחידוש בנס חנוכה", [דף קשר גליון 1203 \(תש"ע\)](#); [דף קשר גליון 1451 \(תשע"ו\)](#); בעריכה מסוימת (מקוצרת קצת): "על החידוש שבחנוכה", [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#); [דף קשר גליון 1793 \(תשפ"ד\)](#); בעריכה שניה (מקוצרת עוד קצת): "שמרנות וחידוש בחנוכה", [דף קשר גליון 1289 \(תשע"ב\)](#); [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#); בעריכה נוספת: "חג של חידוש מצוות", **חנוכה** (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדן, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ג, עמ' 22-23 [תורגם מהגירסה המקורית במקור 1030, ומהגירסה שניה ("על החידוש") במקור 1026].

1024. * "The Symbolism of the Menora and the Incense," [VBM Holiday: Chanuka; VBM Parsha Digest IV:15 Miketz-Chanuka \(5782\)](#) [Translation of source 1015; see also parallel Hebrew source 1020].

1025. * "The Dual Nature of Chanuka," [VBM Holiday: Chanuka; VBM Parsha Digest VI:14 \(5784\)](#) [Parallel to source 1017 (alternate summary of the same *sicha* summarized in the first version cited there); see also English source 1028, a translation of an abridged version that same *sicha*, which is also cited in source 1017].

1026. * "Chanuka: Restoration and Innovation," [VBM Holiday: Chanuka; VBM Parsha Digest VII 14, Miketz-Chanuka \(5785\)](#) [Translation of (the second, slightly abridged version of) source 1023; see also English source 1030, which is a translation of the original, complete version of that same *sicha*].

1027. * "Judaism and Greek Culture," [VBM Holiday: Chanuka](#) [Adapted translation of sources 447, 1022; see also parallel Hebrew source 448 and its translation, source 461, as well as parallel Hebrew source 453, which is translated in source 462].

1028. * "Chanuka – The Menora and the War," [VBM Holiday: Chanuka](#) [Translation of the latter (abridged) version of source 1017; see also parallel English source 1025, an alternate summary of the same *sicha*].

1029. * "The Importance of Preparing the Menora," [VBM Holiday: Chanuka](#) [Translation of source 1018, also published in source 892 (same *sicha* published in a different context)].
1030. * "Chanuka as a Holiday of Innovation and Renewal," [VBM Holiday: Chanuka](#) [Translation of the original (complete) version of source 1023; see also parallel English source 1026, which is a translation of an edited and slightly abridged version of the same *sicha*].
1031. * "To Make Them Forget Your Torah," [VBM Holiday: Chanuka](#) [Translation of source 1012; see also parallel Hebrew sources 1009, 1013 and 1016].
1032. * "Historical Uniqueness and Daily Service," from Chanuka 5769, [VBM Holiday: Chanuka](#).
1033. * "To Distinguish Between the Impure and the Pure," [VBM Holiday: Chanuka](#) [Translation of source 1011].

כז. עשרה בטבת ויום השואה – Asara Be-Tevet and Yom Ha-Shoah

1034. * "עיקרי דברים משיחת הרב ליכטנשטיין - עשרה בטבת - יום הקדיש הכללי", [דף קשר א \(תשמ"ו\), גליון 29](#); "התוודעות לשורשי החורבן", [עלון שבות קשר תפוצות](#) גליון 13 (תשמ"ח) עמ' 31-35; "עשרה בטבת - יום הקדיש הכללי", "השואה – עיונים ולקחים", [חזון למועד: דרשות למועדים ולימים טובים](#), בעריכת הרב יהודה שביב, ירושלים, תשמ"ח (הוצאה שניה: תשס"ב), עמ' 281-283 (תשמ"ח), 428-430 (תשס"ב); [דף קשר ב \(תשמ"ט\), גליון 160](#); בעריכת מסוימת: "פרק ח: עמו אנכי בצרה" – אתגרי השואה", [באור פניך יהלכון](#) (תבונות, תשס"ו), עמ' 141-145; ובהוצאת ידיעות ספרים (תשע"ב), עמ' 180-185; [VBM – באור פניך יהלכון: ערכים ומידות בעבודת הבורא](#) [תורגם במקור 1040].
1035. * "שיחת יום הקדיש הכללי – עשרה בטבת", [דף קשר א \(תשמ"ז\), גליון 75](#); "התוודעות לשורשי החורבן", [חזון למועד: דרשות למועדים ולימים טובים](#), בעריכת הרב יהודה שביב, ירושלים, תשמ"ח (הוצאה שניה: תשס"ב), עמ' 275-277 (תשמ"ח), עמ' 421-423 (תשס"ב); "סוף מעשה במחשבה תחילה: שיחה ליום השואה", [דף קשר גליון 1089 \(תשס"ז\)](#); "יום הקדיש הכללי: זיכרון חורבן", [VBM – שיחות: מועדים](#) [תורגם במקור 1042].
1036. * "דו"ח מצב: שיחתו של הרא"ל ליום השואה", [דף קשר ו \(תשנ"ז\), גליון 600](#).
1037. * "הלא זה אוד מוצל מאש!" ליום הקדיש הכללי, [עלון שבות – בוגרים גליון יא \(תשנ"ח\), עמ' 85-94](#) [מעובד בתרגום במקור 1041].
1038. * "אמנ' בכל כח", שיחה ל' בטבת, [דף קשר גליון 1120 \(תשס"ח\)](#) [תורגם במקור 1044].
1039. * "מטרות הצום" של עשרה בטבת, [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#).
1040. * "The Challenges of the Holocaust," [VBM Holiday](#); edited somewhat to: "I Am with Him in Distress: The Challenges of the Holocaust," By *His Light*, Ktav (2003), pp. 162-167; republished by: Maggid (2016), pp.

- 141-145; [VBM – By His Light: Developing a Torah Personality](#); [Translation of source 1034].
1041. * “‘Is This Not a Brand Plucked From the Fire?’ Confronting the Aftermath of the Holocaust,” [Ale Etzion 16 \(2009\), pp. 165-174](#); [VBM Holiday](#) [Adapted translation of Hebrew source 1037].
1042. * “Tracing the Roots of Destruction,” [VBM Holiday](#) [Translation of source 1035].
1043. * “Heroism and the Holocaust,” [VBM Holiday](#).
1044. * “Asara Be-Tevet 5775: The Power of a Single Word,” [VBM Holiday](#) [Translation of source 1038].

כח. תענית אסתר ופורים – *Ta'anit Esther and Purim*

[ראה מאמר הלכתי הקשור לפורים במקור 115].

[See a halakhic article related to *Purim* in source 145.]

1045. * “כי אם החרש תחרישי בעת הזאת” - על מגילת אסתר, מפורים תשמ”ד, [עלון שבות קשר בוגרים](#) גליון ז (תשמ”ט), עמ’ 13-3; מעובד ומקוצר: “אנוכיות ומנהיגות בדמותה של אסתר”, [VBM – כתובים: מגילת אסתר](#); [דף קשר גליון 1300](#) (תשע”ב) [מסומן עם שנה ומסכם שגויים]; בעריכה מסויימת: [דף קשר גליון 1421](#) (תשע”ה) [מסומן עם שנה ומסכם שגויים, אבל שונים מהנ”ל] [מעובד בתרגום במקור 1061]; ראה במקביל במקור במקור 356 בעברית (הפרק בספר מבוסס על סיכום זה – בעיבוד שונה מאשר ב-VBM ובדף קשר), ובתרגום הנ”ל במקור 370 באנגלית.
1046. * “דברי הצומות וזעקתם”, שיחת תענית אסתר תשנ”ב, [עלון שבות – בוגרים גליון ו](#) (תשנ”ה), עמ’ 24-15 [מעובד בתרגום במקור 1059].
1047. * “מפני שנהנו מסעודתו של אותו רשע”, שיחת תענית אסתר תש”ן, [עלון שבות – בוגרים גליון ו](#) (תשנ”ה), עמ’ 37-29 [מעובד בתרגום במקור 1062].
1048. * “דו”ח מצב: שיחת הרב ליכטנשטיין בתענית אסתר”, על מעמד תענית אסתר, [דף קשר ו](#) (תשנ”ז), גליון 594.
1049. * “דו”ח מצב”, שיחת תענית אסתר, על “לעשות כרצון איש ואיש”, [דף קשר ח](#) (תש”ס), גליון 750.
1050. * “דו”ח מצב: כל שיראתו קודמת לחכמתו”, שיחה בתענית אסתר, [דף קשר ט](#) (תשס”א), גליון 803 [תורגם במקור 1057; ראה במקביל מקור 1053 (סיכום מקביל של אותה שיחה)].
1051. * “מפני מה נתחייבו שונאייהן של ישראל שבאותו הדור כליה?” שיחה מחודש אדר ב’ תש”ס, [דף קשר י](#) (תשס”ג), גליון 904; [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#); בעריכה אחרת: “מפני מה נתחייבו ישראל כליה?” [פורים](#) (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדין, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע”ד, עמ’ 106-108 [מקביל למקור 1063 באנגלית].
1052. * “דמותו של מרדכי”, מתענית אסתר תשנ”ט, [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#) [תורגם במקור 1060].

1053. * "אסתר כמודל לחינוך", מתענית אסתר תשס"א, [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#) [ראה במקביל במקור 1050 בעברית (סיכום מקביל של אותה שיחה), ובתרגומו במקור 1057].
1054. * "מחלוקת מרדכי והסנהדרין", מתענית אסתר תשס"ג, [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#) [תורגם במקור 1058].
1055. * "שיחה לתענית אסתר – נזכרים ונעשים", מתענית אסתר תשע"ב, [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#).
1056. * "The Meaning of *Ta'anit Esther*," from *Ta'anit Esther* 5769 (2009), [VBM Holiday](#); [YU Torah To Go](#), Adar 5775, pp. 12-17.
1057. * "Learning from Esther," [VBM Holiday](#); adapted to: [VBM Parsha Digest V:26 Tetzaveh-Zachor \(5783\)](#) [Translation of source 1050, parallel to Hebrew source 1053 (an alternate summary of the same *sicha*)].
1058. * "The Dispute between Mordekhai and the Sanhedrin," [VBM Holiday](#); [VBM Parsha Digest VII:24, Tetzaveh-Zachor-Purim \(5785\)](#) [Translation of source 1054].
1059. * "Purim – A Day of Community," [VBM Holiday](#) [Adapted translation of source 1046].
1060. * "Who was Mordekhai?" [VBM Holiday](#) [Translation of source 1052].
1061. * "‘If You Remain Silent at This Time’: Esther’s Moral Development and Ours," [VBM Holiday](#) [Adapted translation of source 1045; see also parallel Hebrew source 356 (the printed chapter is based on this summary), and its translation in source 370 (as above)].
1062. * "The Sin at the Root of the Purim Story," [VBM Holiday](#); "Because They Partook of the Feast of the Wicked One," [VBM Holiday](#) [Adapted translation from Hebrew source 1047].
1063. * "Because They Partook of the Banquet of the Wicked One," [VBM Holiday](#) [Parallel to Hebrew source 1051].

נט. פסח – Pesach

[ראה מאמרים הלכתיים הקשורים לפסח במקורות 78, 97, 98, 102, 104, 108-109, 115-120. ראה גם מאמרים הקשורים ליציאת מצרים במקורות 724, 746, 762, 773.]

[See halakhic articles related to *Pesach* in sources 134 and 135-150. See also articles related to the exodus from Egypt in sources 797, 807, 810 and 814.]

1064. * "כנגד ארבעה בנים דיברה תורה", [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#); [דף קשר גליון 1341 \(תשע"ג\)](#); בעריכה מסוימת: "ארבעת הבנים שלנו", **פסח** (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדן, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ד, עמ' 222-223 [תורגם במקור 1066; ראה במקביל מקור 724 בעברית].

1065. * "What is this Service to You?" [VBM Parsha Digest II:29 Tzav – Shabbat HaGadol \(5780\)](#) [Based on English source 810, which is an adapted translation of source 771].
1066. * "Four Sons But One Father," [VBM Holiday; VBM Parsha Digest V:30, Tzav – Shabbat HaGadol \(5783\)](#) [Translation of source 1064, parallel to Hebrew source 724].
1067. * "Accepting the Divine Mission," [VBM Holiday](#) [Translation of source 754, reprinted from source 797].

ל. יום העצמאות – Yom Ha-Atzma'ut

1068. * "עצמאות וקוממיות", [עלון שבת, שנה ה' \(תשל"ד\), גליון כד, עמ' 4-10](#); [עלון שבת קשר תפוצות](#) גליון 14 (תשמ"ח), עמ' 30-36; בהשמטת קטע פתיחת על ייחוד יום העצמאות באמצע מלחמת יום הכפורים: "שיחה ליום העצמאות", [VBM – מועדים](#); בעריכה חדשה: "קוממיות", [יום העצמאות ויום שחרור ירושלים](#) (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדן, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ז, עמ' 56-61; בעריכה נוספת: "עצמאות וקוממיות", [בשובך לציון](#) (תשפ"ב), עמ' 191-197.
1069. * "על משמעויותיו של ה'חיל'" (דברים מלימוד משניות ביום הזיכרון), [דף קשר א' \(תשמ"ז\), גליון 87](#); "הוא הנותן לך כוח לעשות חיל", [חזון למועד: דרשות למועדים ולימים טובים](#), בעריכת הרב יהודה שביב, ירושלים, תשמ"ח (הוצאה שנייה: תשס"ב); עמ' 117-118 (תשמ"ח), 150-151 (תשס"ב); בעריכה חדשה: "על החיל", [בשובך לציון](#) (תשפ"ב), עמ' 198-200.
1070. * "מקלט מדיני והגשמת חזון" - ליום העצמאות תשמ"ח, [דף קשר ב' \(תשמ"ט\), גליון 180](#); [עלון שבת קשר תפוצות](#) גליון 18 (תש"ן), עמ' 27-29; [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#); "הישרדות והגשמה: שיחה ליום העצמאות", [דף קשר גליון 1090 \(תשס"ז\)](#); "דת ומדינה" [דף קשר גליון 1387 \(תשע"ד\)](#); בעריכה חדשה: "ארץ ישראל – מקום של גורל ושל ייעוד", [בשובך לציון](#) (תשפ"ב), עמ' 201-203 [תורגם במקור 1091].
1071. * "דו"ח מצב", שיחת יום העצמאות על "זכור ימות עולם, בינו שנות דור ודור", [דף קשר ד' \(תשנ"ב\), גליון 338](#) [ראה במקביל וביתר הרחבה במקור 1074].
1072. * "יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם", ליום העצמאות תשנ"ד, [עלון שבת – בוגרים גליון ג' \(תשנ"ד\), עמ' 127-131](#); בעריכה מסוימת: [בשובך לציון](#) (תשפ"ב), עמ' 213-217.
1073. * "דו"ח מצב", שיחה ליום העצמאות, על מקומה של "עצמאות" בעולמנו המחשבות, [דף קשר ה' \(תשנ"ה\), גליון 495](#) [ראה במקביל וביתר הרחבה במקור 1083].
1074. * "כי שמחתי ה' בפעלך, במעשי ידיך ארנן", ליום העצמאות תשנ"ב, [עלון שבת – בוגרים גליון ט' \(תשנ"ו\), עמ' 37-45](#); בעריכה קלה: "שירה 'חדשה' – כיצד?" שיחת יום העצמאות תשנ"ב, [בשובך לציון](#) (תשפ"ב), עמ' 204-212 [ראה במקביל ובתמצית במקור 1071].
1075. * "וירוממוהו בקהל עם ובמושב זקנים יהללוהו" ליום העצמאות תשנ"ו, [עלון שבת – בוגרים גליון ט' \(תשנ"ו\), עמ' 63-65](#); [דף קשר גליון 1551 \(תשע"ח\)](#); בעריכה מסוימת: [בשובך לציון](#) (תשפ"ב), עמ' 226-229.

1076. * "דו"ח מצב – שנת היובל", [דף קשר ו \(תשנ"ז\)](#), גליון 601; בעריכה מסויימת: "וקדשתם את שנת החמישים שנה", ליום העצמאות, [עלון שבות – בוגרים גליון יא \(תשנ"ח\)](#), עמ' 119-132; בעריכה קלה נוספת: [בשובך לציון \(תשפ"ב\)](#), עמ' 230-240 [תורגם במקור 1089].
1077. * "דו"ח מצב: תקציר שיחות ראשי הישיבה ביום העצמאות", תפילה שקוויי ה' תמיד יחליפו כח, [דף קשר ז \(תשנ"ח\)](#), גליון 652.
1078. * "למנצח על אילת השחר מזמור לדוד" – שיחה ליום העצמאות, [דף קשר ז \(תשנ"ט\)](#), גליון 703 [תורגם במקור 1088].
1079. * "דו"ח מצב: בפרוס יום העצמאות", שמחה וחשבון נפש, [דף קשר ח \(תש"ס\)](#), גליון 759.
1080. * "עיני ה' א-לקיך בה", שיחה ליום העצמאות, [דף קשר ט \(תשס"א\)](#), גליון 809; בעריכה מסויימת: "עיני ה' אלוך בך – על תחושת התלות בה", [בשובך לציון \(תשפ"ב\)](#), עמ' 241-244 [תורגם במקור 1086].
1081. * "ולציון יאמר איש, ואיש יולד בה", שיחה ליום העצמאות, [דף קשר ט \(תשס"ב\)](#), גליון 859; בעריכה חדשה: "הפנים השונות של יום העצמאות", [בשובך לציון \(תשפ"ב\)](#), עמ' 245-249 [ראה במקביל מקור 1087 באנגלית (סיכום מקביל של אותה שיחה)].
1082. * "כנסת ישראל ואנחנו", [דף קשר גליון 1138 \(תשס"ח\)](#); "שיחה ליום העצמאות תשס"ח – כנסת ישראל ואנחנו", [VBM – מועדים](#); בעריכה חדשה: "מצוות התלויות בארץ", [בשובך לציון \(תשפ"ב\)](#), עמ' 250-254 [תורגם במקור 1090].
1083. * "עצמאות – סיכויים ואתגרים", שיחת יום העצמות תשנ"ה, [בשובך לציון \(תשפ"ב\)](#), עמ' 218-225 [ראה במקביל ובתמצית במקור 1073].
1084. * "מציאות וחלום", שיחת יום העצמאות, תשע"ב, [VBM – מועדים](#); בעריכה חדשה: "דורנו – דור של שינויים ותהפוכות", [בשובך לציון \(תשפ"ב\)](#), עמ' 255-261.
1085. * "ירושלים של מטה, ירושלים של מעלה", ליום העצמאות תשכ"ח (בניו יורק), [בשובך לציון \(תשפ"ב\)](#), עמ' 390-406 [תרגום מעובד של מקור 1092].
1086. * "The Eyes of the Lord Your God are Always upon It," [VBM Holiday; VBM Parsha Digest III:29 Shemini – Yom HaAtzmaut \(5781\)](#) [Translation of source 1080].
1087. * "As If He Had Gone Out Himself," [VBM Holiday; VBM Parsha Digest IV:36 Kedoshim – Yom HaAtzmaut \(5782\)](#) [Parallel to Hebrew source 1081 (alternate summary of the same sicha)].
1088. * "Tell His Righteousness to a Born Nation," [VBM Holiday](#); adapted to: [VBM Parsha Digest V:33, Tazria-Metzora – Yom HaAtzma'ut \(5783\)](#) [Translation of source 1078].
1089. * "And You Shall Sanctify the Fiftieth Year': Assessing Israel's First Half Century," [VBM Holiday](#) [Translation of Hebrew source 1076].
1090. * "When You Come into the Land," [VBM Holiday](#) [Translation of source 1082].
1091. * "Survival and Fulfillment – Thoughts on Yom HaAtzma'ut," [VBM Holiday](#) [Translation of source 1070].
1092. * "Where Is It Now – the Glory and the Dream?" Israel at Twenty," [VBM Holiday](#) [Adapted in translation in source 1085].

לא. יום ירושלים – Yom Yerushalayim

1093. * "דרישת ציון וירושלים" (שיחת יום ירושלים), עלון שבות קשר תפוצות גליון 15, תשמ"ח, עמ' 17-25; דף קשר ב (תשמ"ח), גליון 135; VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים; בעריכה מסויימת, בתוך: יום העצמאות ויום שחרור ירושלים (באר מרים, סדרה לחגים) עורך ראשי הרב יעקב מדן, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ז, עמ' 406-411; ובעריכה נוספת: "על דרישת ירושלים", בשובד לציון (תשפ"ב), עמ' 292-298 [תורגם במקור 1117].
1094. * "שיחת יום ירושלים", ירושלים לא נתחלקה לשבטים, דף קשר ג (תש"ן), גליון 235; עלון שבות קשר תפוצות גליון 19 (תש"ן), עמ' 1-3 [ראה במקביל וביתר הרחבה במקור 1105; תורגם במקור 1122].
1095. * "חדשות", שיחת יום ירושלים: בונה ירושלים ה', דף קשר ד (תשנ"ב), גליון 341 [ראה במקביל וביתר הרחבה במקור 1107].
1096. * "ירושלים – בין מקום קדוש למקום טהור" ליום ירושלים תשנ"ג, עלון שבות – בוגרים גליון ט (תשנ"ו), עמ' 87-95; בעריכה חדשה: "ירושלים – 'מקום טהור', בשובד לציון (תשפ"ב), עמ' 311-322 [תורגם במקור 1115].
1097. * "דו"ח מצב: תקציר שיחת יום ירושלים", ירושלים – גולת הכותרת של ארץ ישראל, דף קשר ו (תשנ"ו), גליון 550 [ראה במקביל וביתר הרחבה במקור 1101, ובצורה יותר נרחבת במקור 1108 בעברית, ובתרגום הגירסה במקור 1101 במקור 1120].
1098. * "דו"ח מצב, שיחת הרב ליכטנשטיין" ליום ירושלים, דף קשר ו (תשנ"ז), גליון 604; "שחיקת התודעה", VBM – חגים; בעריכה חדשה ומורחבת: "מעמדו של יום ירושלים", בשובד לציון (תשפ"ב), עמ' 326-328.
1099. * "דו"ח מצב: תקציר שיחת הרב ליכטנשטיין ביום ירושלים תשנ"ח", ירושלים כבית א-לוקינו וכמרכז האומה, דף קשר ז (תשנ"ח), גליון 655; בעריכה חדשה ומורחבת: "ירושלים של זהב ושל נחושת", בשובד לציון (תשפ"ב), עמ' 329-330 [תורגם במקור 1121].
1100. * "תמצית שיחת הרא"ל בערב יום ירושלים", בנושא "ציון במשפט תפדה, ושביה בצדקה", דף קשר ז (תשנ"ט), גליון 706 [ראה במקביל וביתר הרחבה במקור 1109].
1101. * "דו"ח מצב: 'יפה נוף משוש כל הארץ' ליום ירושלים, דף קשר ח (תש"ס), גליון 763; "יפה נוף משוש כל הארץ", דף קשר גליון 1093 (תשס"ז); דף קשר גליון 1306 (תשע"ב); VBM – מועדים [תורגם במקור 1116; ראה במקביל במקור 1110 (שמבוסס על שיחה זאת עם שיחה נוספת); ראה גם במקביל ובתמצית במקור 1097, ובמקור 1108 (שמבוססים על שיחה מקבילה)].
1102. * "כי בתי בית תפלה יקרא לכל העמים", שיחה ליום ירושלים, דף קשר ט (תשס"ב), גליון 863; בעריכה מסויימת: "שבעים פנים לירושלים", יום העצמאות ויום שחרור ירושלים (באר מרים, סדרה לחגים) עורך ראשי הרב יעקב מדן, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ז, עמ' 384-388; בעריכה אחרת: "התפתחות ירושלים – יעדים ואתגרים", בשובד לציון (תשפ"ב), עמ' 346-350 [ראה במקביל מקור 1119 באנגלית (סיכום מקביל של אותה שיחה)].
1103. * "יפה נוף משוש כל הארץ" ליום ירושלים תשנ"ו, דף קשר גליון 1052 (תשס"ו); VBM – מועדים [תורגם במקור 1120; ראה במקביל ובתמצית במקור 1097, ובצורה יותר נרחבת במקור 1108].

1104. * "חשיבותו של יום ירושלים", ליום ירושלים תשל"ט, **בשובך לציון** (תשפ"ב), עמ' 289-291.
1105. "ירושלים לא נתחלקה לשבטים" ליום ירושלים תש"ן, **בשובך לציון** (תשפ"ב), עמ' 299-305 [ראה במקביל ובתמצית במקור 1094, ובתרגום הגירסה המקוצרת במקור 1122].
1106. "ירושלים – בין עבר להווה, בין 'מעלה' לימטה" ליום ירושלים תשנ"א, **בשובך לציון** (תשפ"ב), עמ' 306-307.
1107. * "נחמת ירושלים" ליום ירושלים תשנ"ב, **בשובך לציון** (תשפ"ב), עמ' 308-310 [ראה במקביל ובתמצית במקור 1095].
1108. * "ירושלים – העיר והארץ" ליום ירושלים תשנ"ו (לא תשנ"ז, כפי שצויין בספר), **בשובך לציון** (תשפ"ב), עמ' 323-325 [ראה במקביל ובתמצית במקור 1097, ובאורך בינוני במקור 1103; ראה גם במקביל במקור 1101 בעברית, ובתרגומו במקור 1120].
1109. * "ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה" ליום ירושלים תשנ"ט, **בשובך לציון** (תשפ"ב), עמ' 331-338 [ראה במקביל ובתמצית במקור 1100].
1110. * "בין קדושת ירושלים לקדושת ארץ ישראל", ע"פ שיחות יום ירושלים בשנת תשנ"ד ושנת תש"ס, **בשובך לציון** (תשפ"ב), עמ' 339-343 [מקביל במקור 1114 (סיכום שיחת תשנ"ד) שתורגם במקור 1118, ולמקור 1101 (סיכום שיחת תש"ס), שתורגם במקור 1116].
1111. * "קדושת ירושלים", ליום ירושלים תשנ"ה, **בשובך לציון** (תשפ"ב), עמ' 344-345.
1112. * "למען אחי ורעי וגם למען בית ה' א-להינו", ליום ירושלים תשס"ג, **בשובך לציון** (תשפ"ב), עמ' 351 [מקביל במקור 1123 (סיכום מקביל של אותה שיחה)].
1113. * "אוהבי ירושלים והמתאבלים עליה", ליום ירושלים תשס"ה, **בשובך לציון** (תשפ"ב), עמ' 357-363.
1114. * "קדושת ירושלים" ליום ירושלים תשנ"ד, [VBM – שיחות ראשי הישיבה](#) [למועדים](#) [תורגם במקור 1118; ראה במקביל במקור 1110 (שמבוסס על שיחה זאת עם שיחה נוספת)].
1115. * "Jerusalem: Between Holiness and Purity," [AleI Etzion 16 \(2009\), pp. 155-163](#) [Translation of source 1096].
1116. * "The Multifaceted Relationship between Jerusalem and the Land of Israel," [VBM Sichot](#); [YU Torah To Go](#), published Yom Haatzmaut 5777, pp. 13-15 [Translation of source 1101; see also parallel Hebrew source 1110 (which is based on this *sicha* along with another one)].
1117. * "Seeking the Welfare of Zion and Jerusalem," [VBM Holiday](#); [VBM Parsha Digest V:36, Behar-Bechukotai – Yom Yerushalayim \(5783\)](#) [Translation of source 1093].
1118. * "Jerusalem's Two Types of Sanctity, and Their Implications," [VBM Holiday](#) [Translation of source 1114; see also parallel Hebrew source 1110 (which is based on this *sicha* along with another one)].
1119. * "Yerushalayim – Seat of Sanctity and Royalty," [VBM Holiday](#) [Parallel to Hebrew source 1102 (alternate summaries of the same *sicha*)].

1120. * "Yerushalayim, the Joy of the World," [VBM Holiday](#) [Translation of source 1103; see also parallel Hebrew sources 1097 (an abridged summary of the same *sicha*) and 1108 (a fuller version of the same *sicha*)].
1121. * "Jerusalem of Gold, of Brass, of Light," [VBM Holiday](#) [Translation of source 1099].
1122. * "The Messages of Jerusalem," [VBM Holiday](#) [Translation of source 1094; see also expanded Hebrew version in source 1105].
1123. * "For the Sake of My Brothers... For the Sake of the House of the Lord," [VBM Holiday](#) [Parallel to Hebrew source 1112 (alternate summaries of the same *sicha*)].

לב. שבועות – *Shavu'ot*

[ראה מאמרים הקשורים למתן תורה ועשרת הדברות במקורות 723, 753, 774, 766, ומאמר הקשור לביכורים במקור 945.]

[See articles related to the receiving of the Torah and the Ten Commandments in sources 334, 817-819, 798-823 and 827, and an article related to *bikkurim* in source 976.]

1124. * "שיחה לליל שבועות (על שתי הנימות באלוקות ובתורה)", משנת תשמ"ה, [דף קשר א \(תשמ"ז\), גליון 88](#); "שתי גישות לתורה", [חזון למועד: דרשות למועדים ולמינים טובים](#), בעריכת הרב יהודה שביב, ירושלים, תשמ"ח (הוצאה שניה: תשס"ב), עמ' 153-155 (תשמ"ח), 241-243 (תשס"ב); בעריכת חדשה: "ה' מסיני באי?" [שבועות](#) (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדן, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ב, עמ' 116-118 [תורגם במקור 1137].
1125. * "שבועות באספקלריה של חטא העגל", משנת תשנ"ד, [דף קשר ה \(תשנ"ה\), גליון 497](#); [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#); "שבועות באספקלריה של חטא העגל", [דף קשר גליון 1642 \(תש"ף\)](#) [תורגם במקור 1136].
1126. * "דו"ח מצב", על קבלת התורה בימי ספירת העומר, [דף קשר ו \(תשנ"ו\), גליון 548](#).
1127. * "תורה מן השמים: שיחה לשבועות", משנת תשס"א, [דף קשר גליון 1094 \(תשס"ז\)](#); "התורה נמשלה לאש ולמים", [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#); "נמשלה התורה לאש ולמים", [דף קשר גליון 1307 \(תשע"ב\)](#); [דף קשר גליון 1346 \(תשע"ג\)](#); [דף קשר גליון 1391 \(תשע"ד\)](#) [עם זיהוי שגוי של שנה וכנראה גם של המסכם]; [דף קשר גליון 1683 \(תשפ"א\)](#); בעריכת חדשה בתוך [שבועות](#) (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדן, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ב, עמ' 232-234 [תורגם במקור 1140].
1128. * "סיני והאש הגדולה", על ל"ג בעומר ושבועות, [דף קשר גליון 1139 \(תשס"ט\)](#); [VBM – חגים](#) [תורגם במקור 1135].

1129. * "זכירת מעמד הר סיני", משנת תשנ"ג, [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#); [דף קשר גליון 1428 \(תשע"ה\)](#); בעריכה שונה: "מעמד הר סיני", [דף קשר גליון 1181 \(תשס"ט\)](#); [דף קשר גליון 1600 \(תשע"ט\)](#) [תורגם במקור 1134].
1130. * "שיחה לאחר שבועות", בנושא "ולעבדו בכל לבבכם", [דף קשר גליון 1184 \(תשס"ט\)](#).
1131. * "מתן תורה וחג הקציר", משנת תשנ"ז, [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#); בעריכה חדשה בתוך **שבועות** (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדין, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ב, עמ' 28 [מקביל למקור 1133 באנגלית (סיכום מקביל של אותה שיחה)].
1132. * "שיחת ראשי הישיבה לשבועות – גירות פרטית וגירות לאומית", [VBM – מועדים](#).
1133. * "The Challenges of Accepting the Torah," [VBM Holiday](#); [VBM Parsha Digest I:38 Shavuot \(5779\)](#) [See also parallel Hebrew source 1131 (alternate summary of the same *sicha*) and parallel English source 1139].
1134. * "Remembering the Revelation at Sinai," [VBM Holiday](#); [VBM Parsha Digest IV:42 Shavuot \(5782\)](#) [Translation of source 1129].
1135. * "Lag Ba-Omer: Rabbi Akiva's Students and Derekh Eretz" (on Lag Ba-Omer and Shavuot), [VBM Holiday](#); "Rabbi Akiva's Students and Derekh Eretz," [VBM Parsha Digest V:35, Emor \(5783\)](#) [Translation of source 1128].
1136. * "Shavuot and the Golden Calf," [VBM Holiday](#) [Translation of source 1125].
1137. * "Master and Beloved," [VBM Holiday](#) [Translation of source 1124].
1138. * "The Day that You Stood before the Lord at Chorev," from Shavuot 5763, [VBM Holiday](#).
1139. * "Accepting the Torah – Then and Now," [VBM Holiday](#) [See also source 827 (another context in which this article appears), and parallel English source 1133].
1140. * "Torah of Fire and Water," [VBM Holiday](#) [Translation of source 1127].
1141. * "Lest You Forget What You Have Seen," from Shavuot 5762, [VBM Sichot \(Holiday\)](#) [Appears in an alternate context in source 788].

לג. שבעה עשר בתמוז ותשעה באב – Shiva Asar Be-Tammuz and Tisha Be-Av

1142. * "דו"ח מצב: תמידים כסדרם", שיחה בר"ח תמוז, [דף קשר ח \(תש"ס\)](#), גליון 765; "תמידים כסדרם", בפתחי שערים גליון 10 (תשס"ב); [VBM – שיחות ראשי הישיבה למועדים](#); בעיבוד מסוים: [דף קשר גליון 1187 \(תשס"ט\)](#); [דף קשר גליון 1350 \(תשע"ג\)](#); [דף קשר גליון 1432 \(תשע"ה\)](#); [דף קשר גליון 1518 \(תשע"ז\)](#) [תורגם במקור 1148].

1143. * "דו"ח מצב: תקציר שיחת ראש הישיבה הרב ליכטנשטיין בי"ז בתמוז", [דף קשר ז \(תשנ"ח\), גליון 662](#).
1144. * "שנאה ואהבה, לא לחינם", שיחה בשבעה עשר בתמוז, [דף קשר גליון 1147 \(תשס"ח\)](#); סיכום של אותה שיחה שעברה את ביקורת הרב: "שנאת חנם וחשבון נפש", [דף קשר גליון 1228 \(תש"ע\)](#) [הגירסה הראשונה תורגמה במקור 1146].
1145. * "והאכלתיך נחלת יעקב אביך", על שבעה עשר בתמוז ופסגת שלום תש"ס, [דף קשר גליון 1647 \(תש"ף\)](#); [VBM – שיחות למועדים](#) [פורסם קודם במקור 552].
1146. * "Love and Hate That are not Baseless," [VBM Holiday; YU Torah To Go](#), Tisha B'Av 5775, pp. 24-28 [Translation of (the first version of) source 1144].
1147. * "Why Did Rabban Yochanan ben Zakkai Weep?" [VBM – Holiday](#) [Translation of source 318].
1148. * "The Daily Sacrifices," [VBM Holiday](#) [Translation of source 1142].

לד. דברי הספד וזיכרון – Eulogies and Memorial Articles

1149. "האנק דום", [עלון שבות, שנה ה, גליון יז-יח, עמ' 4-8](#); "ואחיכם כל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'", [ניב המדרשיה](#) (של מדרשית נעם) כרך י"א, תשל"ד, עמ' 74-76.
1150. "דברי זיכרון", בתוך הקובץ [שמונה נסיכי אדם, חוברת זיכרון לתלמידי ישיבת הר עציון שמסרו נפשם על קידוש השם במלחמת יום הכיפורים](#), ישיבת הר עציון, תשל"ה, עמ' 31-39.
1151. "אברך השעשועים", בתוך הקובץ [אשר לזיכרו של אשר ירון](#), הי"ד, עריכה – אליהו בלומנצווייג, (ירושלים, תשל"ד), עמ' 12-18.
1152. "האלמים", [עלון שבות, שנה ז \(תשל"ו\), גליון ב, עמ' 1-2](#); [VBM – מועדים](#).
1153. "אחרי מטתו של רמי ז"ל", [עלון שבות, שנה יב \(תשמ"א\), גליון 85, עמ' 10-13](#).
1154. "אדם כי ימות באהל", [ערכים במבחן מלחמה: לזכרו של רם מזרחי הי"ד](#), מהדורה שלישית, תשנ"ז, עמ' 271-273.
1155. "אשרי תמימי דרך", [ערכים במבחן מלחמה: לזכרו של רם מזרחי הי"ד](#), מהדורה שלישית, תשנ"ז, עמ' 274-275.
1156. "אמא", [עלון שבות, שנה יז, גליון 116 \(תשמ"ז\), עמ' 7-22](#); [עלון שבות קשר תפוצות גליון 11 \(תשמ"ז\), עמ' 1-13](#).
1157. "אבי, אבי", [עלון שבות, שנה יט, גליון 123 \(תשמ"ט\), עמ' 7-18](#); [עלון שבות קשר תפוצות, גליון 16, \(תשמ"ט\) עמ' 3-14](#); [VBM – פרסומים: הספדים](#).
1158. "נמצא הרב נריה מחייב את הכל", [עלון שבות – בוגרים גליון ח \(תשנ"ו\), עמ' 193-196](#).
1159. "מבני בניו של אברהם אבינו", על יוני ג'סנר הי"ד, [עלון שבות גליון 162 \(תשס"ג\), עמ' 165-166](#) [ראה במקביל במקור 1168 בעברית, ובמקור 1181 באנגלית].
1160. * "עובד ושומר", [שיח יצחק: מאסף לענייני תפילה לזכר יצחק לביא ז"ל](#), ערך יהודה שביב, (ירושלים, תש"מ), עמ' 358-354.
1161. * "משניות אותיות יצחק" [לזכר יצחק לביא ז"ל], [שיח יצחק: מאסף לענייני תפילה לזכר יצחק לביא ז"ל](#), ערך יהודה שביב, (ירושלים, תש"מ), עמ' 327-321.

1162. * "ויהיה צדק אזור מתניו והאמונה אזור חלציו" – דברי מספד לזכרו של הרמ"מ שניאורסון, האדמו"ר מלובאוויטש", [עלון שבות – בוגרים גליון ד \(תשנ"ה\), עמ' 97-105](#); **שנה בשנה: ספר השנה להלכה, למחשבת ישראל ולבעיות יהדות** (תשנ"ו), עמ' 516-524 [תורגם במקור 1184].
1163. * "דברי הקדמה" [להספדים על הרב שלמה גורן והרב אריה בינה ז"ל], [עלון שבות – בוגרים גליון ו \(תשנ"ה\), עמ' 119](#).
1164. * "הספד על רבי שלמה זלמן אוירבך זצ"ל", [עלון שבות גליון 143-144 \(תשנ"ה\), עמ' 9-14](#); [VBM – פרסומים: הספדים](#) [מקביל למקור 1165 בעברית ולמקור 1179 באנגלית].
1165. * "וילישרי-לב שמחה": דברי מספד על הרב שלמה זלמן אויערבך זצ"ל", [עלון שבות – בוגרים גליון ז \(תשנ"ה\), עמ' 193-208](#) [מקביל למקור 1164 בעברית ולמקור 1179 באנגלית].
1166. * "ויהנה אין יוסף" – לזכרו של הרב יוסף קאפח, ז"ל", [עלון שבות – בוגרים גליון יד \(תשס"א\), עמ' 210-214](#).
1167. * "וצדיק באמונתו יחיה" – דברי מספד לזכר ר' אהרן סולובייצ'יק ז"ל", [עלון שבות – בוגרים גליון טז \(תשס"ב\), עמ' 129-147](#).
1168. * "דברי הספד" ליוני גיסנר הי"ד, [דף קשר ט \(תשס"ג\), גליון 885](#) [מקביל למקור 1159 בעברית, ולמקור 1181 באנגלית].
1169. * "זכר, זיכרון וזכרונות – קווים לדמותו של הרב אברהם קרול ז"ל", [עלון שבות – בוגרים גליון יט \(תשס"ד\), עמ' 115-119](#).
1170. * "לעובדה ולשומרה" – דברים לזכרו של הרב אברהם שפירא ז"ל", [דף קשר גליון 1110 \(תשס"ח\)](#).
1171. * "באו גויים בנחלתך", לזכרם של שמונת תלמידי ישיבת מרכז הרב שנרצחו אור ל' אדר א', [דף קשר גליון 1131 \(תשס"ח\)](#).
1172. * "חיים של קידוש השם", הספד מהלויית הרב יהודה עמיטל ז"ל, [דף קשר גליון 1230 \(תש"ע\)](#); גירסה בעריכה ועיבוד נוספים: "אחי, אחי", דבר הספד שנאמרו בהלוייתו של הרב עמיטל, [לעבדך באמת: לדמותו ולדרכו של הרב יהודה עמיטל](#), עורכים: ראובן ציגלר וראובן גפני, ירושלים, תשע"א, עמ' 247-249 [תורגם במקור 1182].
1173. * "חתן התורה", דברים שנאמרו לכבוד הרב עמיטל בניסן תש"ע, [לעבדך באמת: לדמותו ולדרכו של הרב יהודה עמיטל](#), עורכים: ראובן ציגלר וראובן גפני, ירושלים, תשע"א, עמ' 3-5.
1174. * "משען ומבטח לשכולים", דברים שנאמרו בעצרת השלושים לרב עמיטל, [לעבדך באמת: לדמותו ולדרכו של הרב יהודה עמיטל](#), עורכים: ראובן ציגלר וראובן גפני, ירושלים, תשע"א, עמ' 331-336; בעריכה שונה: "הרב יהודה עמיטל זצ"ל – משען ומבטח לשכולים", [דף קשר גליון 1355 \(תשע"ג\)](#).
1175. * "עזות וענוה", דברים לזכר הרב יהודה עמיטל ז"ל בציון שנה להסתלקותו, [VBM – פרסומים: הספדים](#); קטעים נבחרים ממאמר זה הודפסו [בדף קשר גליון 1404 \(תשע"ה\)](#).
1176. * "הרב ליכטנשטיין על הרב עובדיה [יוסף]: הוביל מהפכה אדירה – במישור הרוחני והלאומי", [אתר כיפה: יהדות](#), יב מרחשוון תשע"ד.
1177. * "התחנה האחרונה", דברי הספד על הרב משה פיינשטיין, [מוסף "שבת"](#), מקור ראשון, ט"ו אדר ב' תשע"ו (25.3.16), עמ' 16; "דברי הספד של הרב משה פיינשטיין זצ"ל", [VBM – פרסומים: הספדים](#) [תורגם במקור 1183].

1178. "The Leader, the Teacher, the Man," on Rav Moshe Shatzkes, *The Commentator* 48, Jan. 19, 1959, p. 3.
1179. "זצ"ל, "A Gentle Giant: A Portrait of Rav Shlomo Zalman Auerbach," [Jewish Action 56:1 \(Fall 1995\), pp. 62-64](#). Reprinted in *Leaves of Faith*, volume 1 (2003), pp. 247-250 as "A Portrait of Rav Shlomo Zalman Auerbach, זצ"ל" [Parallel to Hebrew sources 1164 and 1165].
1180. "Letters to the Editor: Rav Aharon Lichtenstein Remembers Rav Hutner," [Jewish Action, Summer, 2002 \(62:4\), pp. 3-4](#).
1181. * "A Son of Avraham," A Eulogy for Yoni Jesner זצ"ל, [Ale Etzion 13 \(2005\), pp. 137-139](#) [Parallel to Hebrew sources 1159 and 1168].
1182. * "A Life of Kiddush Hashem: A Eulogy of Harav Yehuda Amital, זצ"ל," [Yeshivat Har Etzion website](#) [Translation of source 1172].
1183. * "Responsibility and Compassion: A Eulogy for Rav Moshe Feinstein זצ"ל," [VBM](#) [Translation of source 1177].
1184. * "Hesped: 'And His Hips will be Girded with Righteousness and his Loins with Faith,' on the Seventh Lubavitcher Rebbe, [VBM](#) [Translation of source 1162].

לה. מחשבת וחיי הגר"ד סולובייצ'יק ז"ל – The Rav z"l

1185. "סולובייצ'יק, יוסף דב הלוי", **האנציקלופדיה העברית**, כרך עשרים וחמישה (ירושלים, תשל"ד), עמ' 502-503 [מבוסס על מקור 1194 באנגלית].
1186. "דברי הספד על מרן הגאון רי"ד הלוי סולובייצ'יק זצוק"ל", **מסורה גליון ט (תשנ"ד), עמ' ח-לג** [תורגם במקור 1199; ראה במקביל גם במקור 1196 באנגלית].
1187. הקדמה לספר **עוז וענווה: הגותו של הרב יוסף דוב סולובייצ'יק** מאת ראובן ציגלר, ירושלים, 2018, עמ' יג-טו [תרגום של מקור 1200].
1188. * "סיקירה על תורתו המחשבתית של הרב י"ד סולובייצ'יק זצ"ל", **עלון שבות גליון 140-141 (תשנ"ד), עמ' 9-19**.
1189. * "כך היא דרכה של תורת 'הרב' - לדרך לימודו של הגר"ד סולובייצ'יק" [זאת הכותרת בגליון; באתר, הכותרת היא: "לדרך לימודו של הגר"ד סולובייצ'יק"], **עלון שבות – בוגרים גליון ב (תשנ"ד), עמ' 105-118**.
1190. * "התפילה במשנת הגר"ד סולובייצ'יק זצ"ל", **עלון שבות גליון 149 (תשנ"ז), עמ' 79-91**; **שנה בשנה (היכל שלמה, תשנ"ט), עמ' 287-301**; VBM – מחשבה: **חלק א, חלק ב, חלק ג** [תורגם במקור 1201].
1191. * "סיפורי ו'צו' באספקלריית ה'רב' – לדרך של הגר"ד סולובייצ'יק בלימוד המקרא והוראתו", **עלון שבות – בוגרים גליון יב (תשנ"ח), עמ' 53-63**.
1192. * "על יחסו של הגר"ד סולובייצ'יק זצ"ל לציונות", **עלון שבות – בוגרים גליון יז (תשס"ג), עמ' 157-171**; **בשובך לציון (תשפ"ב), עמ' 377-389** [תורגם במקור 1202].
1193. * "הקפדן כמלמד", **עלון שבות – בוגרים גליון כא (תשס"ו), עמ' 73-92**.
1194. "R. Joseph Soloveitchik," in Simon Noveck (ed.) *Great Jewish Thinkers of the Twentieth Century* (New York, 1963), pp. 281-297 [Served as a basis for Hebrew source 1185].

1195. Introduction to *Shiurei Harav: A Conspectus of the Public Lectures of Rabbi Joseph B. Soloveitchik*, edited by Joseph Epstein, Hamevaser, 1974, pp. 3-4.
1196. "The Rav at Jubilee: An Appreciation," in [Tradition 30:4 \(Summer 1996\), pp. 45-57](#). Reprinted in *Rabbi Joseph B. Soloveitchik: Man of Halacha, Man of Faith*, edited by R. Menachem D. Genack, Ktav, 1998, pp. 45-60; in *Memories of Giant: Eulogies in Memory of Rabbi Dr. Joseph B. Soloveitchik zt"l*, edited by Michael A. Bierman, Urim, 2003, pp. 56-69; in *Leaves of Faith*, volume 1 (2003), pp. 189-205; [VBM Philosophy](#) [Parallel to English source 1199, which is a translation of source 1186].
1197. "Take Rav Soloveitchik at Full Depth," [Forward, March 12, 1999, p.6](#); *Modern Orthodox Judaism: A Documentary History*, Zev Eleff, 2016, pp. 391-395.
1198. "Letter to the Editor: The Rabbi's Tapes," [The New York Times, May 29, 1999, p. A/14](#).
1199. "Chapter 10: The Rav זצ"ל in Retrospect: *Divrei Hespel*," *Leaves of Faith*, volume 1 (2003), pp. 207-246 [Translation of source 1186; see also parallel English source 1196].
1200. Preface to *Majesty and Humility: The Thought of Rabbi Joseph B. Soloveitchik* by Rabbi Reuven Ziegler, Urim, 2012, pp. 9-10 [Translated in source 1187].
1201. * "Prayer in the Teachings of Rav Soloveitchik zt"l," [AleI Etzion 9 \(2000\), pp. 23-42](#); [VBM Philosophy](#) [Translation of source 1190].
1202. * "Rav Soloveitchik's Approach to Zionism," [AleI Etzion 14 \(2006\), pp. 21-37](#) [Translation of source 1192].

לו. ישיבת הר עציון – Yeshivat Har Etzion

1203. "לדרכו של בן ישיבתנו", [עלון שבות, שנה ז' \(תשל"ו\), גליון ג, עמ' 5-17](#); [עלון שבות קשר תפוצות](#), גליון 14, עמ' 17-29; בעריכה קלה: "לדרכו של בן הישיבה", [עלון שבות – בוגרים גליון ג \(תשנ"ד\), עמ' 115-122](#) [מעובד בתרגום במקור 398; מקביל למקורות 311, 1222 בעברית].
1204. "דברי פתיחה", [שיח בשדה](#) גליון 1 (אלון שבות, תשמ"ז), עמ' 6-7.
1205. "דברי פתיחה", [שיח בשדה](#) גליון 2 (אלון שבות, תש"ן), עמ' 7-8.
1206. "דברי ברכה", לכבוד גליון 500 של [דף קשר](#), [דף קשר ה \(תשנ"ח\), גליון 500](#).
1207. "מכתבי ראשי הישיבה לראש השנה", [דף קשר ו \(תשנ"ח\), גליון 620](#).
1208. "ברכת ראשי הישיבה", [עלון שבות 150: ספר היובל לישיבת הר עציון \(תשנ"ח\), עמ' 5](#).
1209. "איגרת מאת ראשי הישיבה [לראש השנה]", [דף קשר ז \(תשנ"ט\), גליון 671](#).
1210. "איגרת מאת ראש הישיבה, הרב ליכטנשטיין שליט"א [לראש השנה]", [דף קשר ח \(תש"ס\), גליון 721](#).

1211. "מכתב ברכה מראש הישיבה הרב ליכטנשטיין שליט"א לתלמידי הישיבה בצבא", [דף קשר ח \(תשס"א\), גליון 776](#).
1212. "מכתבי ראשי הישיבה בפרוס השנה החדשה", [דף קשר ט \(תשס"א\), גליון 826](#).
1213. "דו"ח מצב: ברכת הרב ליכטנשטיין [לשנה החדשה]", [דף קשר ט \(תשס"ג\), גליון 877](#).
1214. "מכתב ברכה מראש הישיבה הרב ליכטנשטיין שליט"א [לראש השנה]", [דף קשר י \(תשס"ד\), גליון 932](#).
1215. "דו"ח מצב 1: ברכת ראשי הישיבה לרב גיגי ולרב מדן", [דף קשר י \(תשס"ה\), גליון 978](#).
1216. "דו"ח מצב 2: ברכת ראשי הישיבה לראש השנה", [דף קשר י \(תשס"ה\), גליון 978](#).
1217. "דו"ח מצב: ברכת ראשי הישיבה", לכבוד גליון האלף של [דף קשר, דף קשר \(תשס"ה\), גליון 1000](#).
1218. "דו"ח מצב: ברכת ראשי הישיבה לשנה החדשה", [דף קשר גליון 1025 \(תשס"ו\)](#).
1219. "ברכות הרבנים: הרב אהרן ליכטנשטיין", לחברי מחזור ל"ה, [תאמר: אסופת מאמרים מחזור ל"ה, ישיבת הר עציון, תשס"ז, עמ' 9-11](#).
1220. "מכתבים למערכת: אחד המרבה ואחד הממעיט", לגבי החיים בישיבה ומעבר להם, [דף קשר גליון 1105 \(תשס"ז\)](#); בהשמטת דברים למערכת [דף קשר](#) מההתחלה: "אחד המרבה ואחד הממעיט", [עלון שבות – בוגרים גליון כב \(תשס"ח\), עמ' 143-148](#); בעריכה חדשה בתוך "הישיבה והחיים: דיון", מופיע המכתב בתת-כותרת "מכתבו של ראש ישיבה: 'אחד המרבה ואחד הממעיט'", בכרך [שבועות](#) (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדן, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ב, עמ' 287-289.
1221. "דברי פרידה מבוגרינו [בני מחזור ל"ו]", [עלון שבות – בוגרים גליון כג, תשס"ט, עמ' 167-172](#) [מאמר זה לקוח מהמחצית השנייה של מקור 269].
1222. * "יעודו של בן הישיבה וציפיותיה הימנו", [עלון שבות, קשר בוגרים, גליון 4 \(תשמ"ז\), עמ' 9-34](#) [מקביל למקורות 311, 1203 בעברית, ולתרגומו של האחרון במקור 398],
1223. * "מדרש הר עציון: מסיבת חנוכה וציון מלאת 20 שנה לישיבת 'הר עציון'", [דף קשר ב \(תשמ"ט\), גליון 160](#); [עלון שבות קשר תפוצות](#) גליון 16 (תשמ"ט), עמ' 38-39.
1224. * "בין כותלי הישיבה", מערב הוקרה לראשי הישיבה, [עלון שבות – בוגרים גליון ה \(תשנ"ה\), עמ' 131-135](#).
1225. * "העוסק בצרכי ציבור כעוסק בצרכי שמים", על מינויו של הרב עמיטל לכהן כשר בממשלה, [עלון שבות – בוגרים גליון ח \(תשנ"ו\), עמ' 163-165](#) [ראה במקביל במקור 1234 באנגלית].
1226. * "הודאה לשעבר ותפילה לעתיד לבוא", לרגל שלושים שנה להקמת הישיבה, [עלון שבות – בוגרים גליון יג \(תשנ"ט\), עמ' 143-147](#).
1227. * "דרכה של ישיבה – בין ישיבות ההסדר לישיבת וולוז'ין", [דף קשר ח \(תש"ס\), גליון 772](#); "דרכה של ישיבה – בין אלון שבות לוולוז'ין" (כך כותרת המאמר בגליון; באתר הכותרת כמו בדף קשר), [עלון שבות – בוגרים גליון יד \(תשס"א\), עמ' 39-52](#); בעריכה חדשה: "דרכן של הישיבות", בתוך [שבועות](#) (באר מרים, סדרה לחגים), עורך ראשי הרב יעקב מדן, ישיבת הר עציון-ידיעות אחרונות-ספרי חמד, תשע"ב, עמ' 262-270.
1228. * "שיחת ראשי הישיבה" על מינוי שני ראשי ישיבה נוספים, [דף קשר י \(תשס"ה\), גליון 978](#).

1229. * "שבת של מי היתה? שבת של דיוזגי היתה – על שילוב בין-דורי בהנהגת ישיבת 'הר עציון'", [עלון שבות – בוגרים גליון כ \(תשס"ה\), עמ' 237-243](#).
1230. * "דו"ח מצב 2: שררה אני נותן לכם? עבדות אני נותן לכם!" על העלייה לראשות הישיבה של הרב ברוך גיגי והרב יעקב מדן, [דף קשר גליון 1036 \(תשס"ו\)](#).
1231. * "דור לדור", במעמד כניסת הרב משה ליכטנשטיין לתפקיד ראש ישיבה, [דף קשר גליון 1157 \(תשס"ט\); עלון שבות – בוגרים גליון כג, תשס"ט, עמ' 11-16](#).
1232. "Rosh ha-shana Message from the Roshei Yeshiva" 5770, [Yeshivat Har Etzion website](#).
1233. "Rosh Ha-shana Message from the Roshei Yeshiva" 5771, [Yeshivat Har Etzion website](#).
1234. * "Speeches of the Roshei Yeshiva upon Harav Amital's Appointment to the Government" (VBM title: "Upon Harav Amital's Appointment to the Government"), [AleI Etzion 5 \(1996\), pp. 7-9](#) [See parallel Hebrew source 1225].

לז. לשון וספרות – Language and literature

1235. "מבוא" לספר **שיעורי הרב אהרן ליכטנשטיין: דינא דגרמי**, בענין "לישנא דרבנן" מול עברית מודרנית, אלון שבות, תש"ס, [עמ' 7-10](#).
1236. "אחרית דבר", **מדריך לכתובת חיבור תורני**, גבריאל בירנבאום, ירושלים (תשנ"ב), [עמ' 84-85](#).
1237. * "אמת ושקר ביד לשון", שני מרכיבים של הלשון העברית, [מכילין: אסופת מאמרים בנושאי יהדות וחינוך, הוצאת תבונות \(אלון שבות\), תשנ"ח, עמ' 93-96](#).
1238. * "ריב של אוהבים עם העולם", קריאת שיר של רוברט פרוסט, "בעצירה ליד חורשה בערב מושלג", [דף קשר גליון 1209 \(תש"ע\); עלון שבות – בוגרים גליון כד \(תשע"א\) עמ' 137-143](#) (השיר תורגם לעברית על-ידי הרב ליכטנשטיין והתרגום מופיע בשיחה) [המאמר הוא תרגום של מקור 1240].
1239. *Henry More and Rational Theology: Two Aspects*, Thesis submitted for the degree of Doctor of Philosophy, Harvard University, 1957 [Published in source 11].
1240. * "The Woods Are Lovely, Dark and Deep": Reading a Poem by Robert Frost," [AleI Etzion 16 \(2009\), pp. 129-134](#) [Translated in source 1238 with an original translation of the poem to Hebrew by Harav Lichtenstein].

לח. לימוד תנ"ך – Bible Study

1241. "יוביד הנביאים אדמה" – ניתוח ספרותי וכתבי הקודש", [היא שיחתי: על דרך לימוד התנ"ך, עורך יהושע רייס, מגיד – ישיבת הר עציון – מכללת הרצוג, 2013 \(תשע"ג\), עמ' 73-81](#) [תקציר בתרגום של מקור 1245].
1242. "תורת חיים", על היחס ללימוד תנ"ך, [היא שיחתי: על דרך לימוד התנ"ך, עורך יהושע רייס, מגיד – ישיבת הר עציון – מכללת הרצוג, 2013 \(תשע"ג\), עמ' 17-30](#).

1243. "Letter from Rabbi Dr. Aharon Lichtenstein" on Contemporary Tanakh Study, in *Redeeming Relevance in the Book of Genesis: Explorations in Text and Meaning*, Francis Nataf, Urim, 2006, pp. 11-12.
1244. Foreword, *Mikra and Meaning: Studies in the Bible and Its Interpretation*, Maggid, 2012, pp. ix-xiii.
1245. "Criticism and Kitvei Ha-Kodesh," *Rav Shalom Banayikh: Essays Presented to Rabbi Shalom Carmy*, Hayyim Angel and Yitzchak Blau, editors, 2012, pp. 15-32 [Summarized and translated in source 1241].

לט. ישיבה אוניברסיטה – YU-RIETS

1246. "Rav Lichtenstein Writes Letter to Dr. Greenberg," *The Commentator* 63, June 2, 1966, pp. 7-8; selections appear in: "Dear Yitzchak," *Modern Orthodox Judaism: A Documentary History*, Zev Eleff, 2016, pp. 178-182.
1247. "[Rav] Lichtenstein Talks," on student evaluation of teachers, *Commentator* 67, April 4, 1968, pp. 4, 6.
1248. "Looking Before and After," in *My Yeshiva College: 75 Years of Memories*, Menachem Butler and Zev Nagel, editors, Yashar Books, 2006, pp. 231-239; [VBM](#).
1249. Letters: "The 60s," in *My Yeshiva College: 75 Years of Memories*, Menachem Butler and Zev Nagel, editors, Yashar Books, 2006, pp. 374-377.
1250. * "Rav Aharon Lichtenstein's Speech from the 5772 RIETS Dinner," [YUTorah Online](#); "Speech from the 5772 RIETS Dinner," [VBM](#).

מ. הקדמות והסכמות – Introductions and Approbations

ראה גם מקורות 26, 85, 165, 195, 282, 1187, 1204, 1205, 1235 שאף הם הקדמות לספרים וגליונות שונים.

See also sources 290, 1195, 1200, 1243 and 1244 which are introductions and approbations for various volumes.

1251. "תחומין" – בצומת התלמוד והמעשה" (לכבוד הכרך העשירי של תחומין), תחומין י (תשמ"ט), עמ' 7.
1252. "הסכמה" לספר עיון בלומדות: ביאורים וחידושים בסוגיות בש"ס ובדברי הראשונים, הרב יצחק אדלר, ניו יורק, תשמ"ט.
1253. "מכתב מראשי הישיבה" הרב עמיטל והרב ליכטנשטיין, לקונטרס ברכת הפת, הרב שלמה לוי, אלון שבות, תשמ"ט, עמ' 3.

1254. "הקדמה" לספר **בראשית ברא: בריאת העולם על-פי התורה והמדע** של נתן אביעזר, תל-אביב, תשנ"ד, עמ' 9-10, על עימותים בין תורה למדע.
1255. "פתיחה", לספר **שיעורי הרב אהרן ליכטנשטיין: טהרות**, תשנ"ז, [עמ' 5-6](#).
1256. "פתיחה", לספר **שיעורי הרב אהרן ליכטנשטיין: זבחים**, תשנ"ט, [עמ' 5-6](#).
1257. "הסכמה" לחוברת **שיעורי שביעית: מן המקורות ועד להלכה למעשה** של הרב יוסף צבי רימון, תש"ס; הורחבת ההסכמה לספר **שמיטה: מן המקורות ועד להלכה למעשה**, תשס"ז.
1258. "הסכמה" לספר **דברי ברכה ומועד** של הרב נתנאל הלפגוט, אלון שבות, תשס"ב.
1259. "הקדמה", לספר **שיעורי הרב אהרן ליכטנשטיין: בבא מציעא – השואל**, תשס"ג, [עמ' 7-8](#).
1260. "הסכמה" של הרב עמיטל והרב ליכטנשטיין לספר **שערי אורה: הלכות נידה** של הרב שלמה לוי, אלון שבות, מהדורה ראשונה: תשס"ג, ומהדורה שניה: תשס"ד, עמ' 6-7; מהדורה מעודכנת ומורחבת, ירושלים, תשע"ד, עמ' יא-יב.
1261. "הקדמה", לספר **שיעורי הרב אהרן ליכטנשטיין: בבא בתרא – חזקת הבתים**, תשס"ד, [עמ' 4](#).
1262. "ברכת מורנו הרב אהרן ליכטנשטיין שליט"א" [דברי הסכמה] לספר **מנחה לאהרן: נושאים יסודיים בסדר נשים לרב דניאל וולף**, אלון שבות, תשס"ו, עמ' 3.
1263. "הקדמה", לספר **שיעורי הרב אהרן ליכטנשטיין: גיטין**, תשס"ט, עמ' 3-5; הדפסה שניה (תשע"ג), [עמ' 5-7](#).
1264. "הסכמה ממורנו הרב אהרן ליכטנשטיין שליט"א", לספר **מנחה טהורה: על סדר טהרות לרב דניאל וולף**, אלון שבות, תשס"ט, עמ' 5.
1265. "דברי ברכה והוקרה", **נדיב לב: אסופת מאמרים מפרי עטו של הרב פרופ' דב פרימר במלאת לו ששים שנה**, ירושלים תשע"א, עמ' 1-2.
1266. "הסכמה" לסדרת "הלכה ממקורה" של הרב יוסף צבי רימון, הודפס בתוך הגדה של פסח: **שירת מרים – הגדה ממקורה**, תשע"א.
1267. "מכתב ברכה והסכמה" לספר **מנחה וזבח: עיונים בסוגיות יסוד בסדר קדשים** לרב דניאל וולף, אלון שבות, תשע"ג, עמ' 5.
1268. "הסכמה" לספר **אמרה צרופה על מסכת יומא** לרב שמואל יהודה גאלדשמיט.
1269. "הקדמת המחבר", **מנחת אביב** (תשע"ד), [עמ' יג-טז](#).
1270. "הסכמה" לספר **יאכלו עניים וישבעו: מדריך עיוני להלכות כשרות המזון** (שני כרכים), הרב משה כהן, תשע"ו.
1271. "הסכמה" to *May Menuchot: Elucidation of the Tosafot Commentaries: Berachot*, by Rabbi Nachman Kahana, 1981, Jerusalem.

מא. שונות – Miscellaneous

1272. "תהליך וסיום בהיסטוריה", **חברה והסטוריה: הכנס השנתי למחשבת היהדות (ירושלים, תש"ס)**, עמ' 245-258; **מוסר אביב: על מוסר, אמונה וחברה**, ירושלים תשע"ו, עמ' 281-295; "יהדות, חיי שעה וחיי נצח", **משאת משה: מאסף למחשבה, הגות תורנית ודברי זכרון לר' משה קנלר ז"ל**, תל-אביב, תשמ"ט, עמ' 123-136.
1273. * "שיחות רבותינו ראשי הישיבה שליט"א: שיחות מורנו הרב אהרן ליכטנשטיין שליט"א", **עלון שבות גליון 140-141 (תשנ"ד)**, עמ' 30-41 [השיחות עצמן מפורטות במקורות 307, 725, 726, 727, 728, 885, 942].

1274. * "מירושלים לוילנה", דף קשר ט (תשס"ב), גליון 848; "מוילנה לירושלים", עלון שבת – בוגרים גליון טז (תשס"ב), עמ' 113-119.
1275. * "דרושה השקעה רבה: מתוך ריאיון שערך הרב חיים נבון עם הרב ליכטנשטיין, עולם קטן, ראש השנה תשס"ט", עולם קטן, פ' בהר, תשע"ה.
1276. * "חינוכי ושאיפותיי: הרהורים אוטוביוגרפיים של הרב אהרן ליכטנשטיין", VBM [תרגום של מקור 1279].
1277. "Hands Across the Ocean: A Review of Rabbi Aharon Feldman's The Eye of the Storm," Jewish Action 70:3 (Spring 2010/5770), pp. 18-21.
1278. "Dear Reb Aharon," A letter in response to Rabbi Aharon Feldman's Letter in response to source 1277, as well as a letter in response to other responses to source 1277, Jewish Action 70:4 (Summer 2010/5770).
1279. * "My Education and Aspirations," *A Life Steady and Whole*, Ktav, 2018, pp. 3-17; "My Education and Aspirations: Autobiographical Reflections of Rav Aharon Lichtenstein zt'l," VBM [Translated in source 1276].